

9 8.5.2013

KIRKKO & KOTI

Sirpa Kähkösen
juhlanovellissa
saunotaan

→ 28

Mikael Jungner
ja tunteet

→ 12-13

Miikka ja Tapani
Ruokasen ihanteena
itsenäisyys

→ 8-9

Media on
mahdollisuus

→ 16-17

Sata vuotta varjelusta

→ keskiaukeama

KIRKKO
& KOTI

100
vuotta
1913–2013

Juhla-
numero

Silmät ristiin.
Tule Kirkkopäiville!

KATUJUNAT.FI

TERVEHDYKSET

Satavuotias seurakuntien palvelija

Kirkko ja koti -lehti pitäisi keksiä ja perustaa – ellei sitä olisi jo keksitty. Täytyy ihmetellä niiden isien ja äitien viisautta, jotka kaukonäköisesti perustivat lehden jo 100 vuotta sitten. Seurakuntien, ihmisten ja kirkollisen elämän kannalta lehti ei ole vain hyödyllinen. Se on välttämätön.

Kirkko ja koti -lehden tehtäväkin on kestänyt ajan hammasta. Sen tehtävänä on yhä tiedottaa seurakuntien toiminnasta ja käsitellä uskon kysymyksiä. Hyvä, yksinkertainen ja toimiva missio. Mitä sitä muuttamaan. Sitä paitsi noin vaativan tehtävän tehokkaassa toteuttamisessa riittää haasteita parhaimmillekin viestinnän ja teologian rajapinoilla liikkuville ammattilaisille.

Uskon, että järjestyskin on oikea. Seurakuntalehden tärkein tehtävä on yksinkertaisesti tiedottaa seurakuntien toiminnasta: jumalanpalveluksista, seuroista, konserteista, kerhoista, retkistä, diakoniapalveluista ja niin edelleen. Näin se auttaa ihmisiä osallistumaan seurakunnan toimintaan ja

tukee heidän hengellistä ja sosiaalista elämäänsä.

Tiedottaminen on nykyisen tapahumatarjonnan, informaatiotulvan ja tietokanavien pirstoutumisen seurauksena entistä haastavampaa. Miten saada oikea tieto oikeille ihmisille oikeita tiedottamisen välineitä pitkin?

Lehden toinen tehtävä on käsitellä kristillisen uskon kysymyksiä tuoreesti ja ymmärrettävästi. Parhaimmillaan se auttaa oivaltamaan, mistä kristillisessä uskossa on kysymys. Miten usko kannattelee minua arjen keskellä, miten sitä harjoitetaan ja miten se antaa voimaa rakastaa toisia? Tämäkin tehtävä on ideologisen pirstoutumisen seurauksena muuttunut vaativammaksi. Miten tehdä kristinuskon hengellinen, älyllinen ja eettinen voima merkitykselliseksi moniarvoisuvassa ympäristössä?

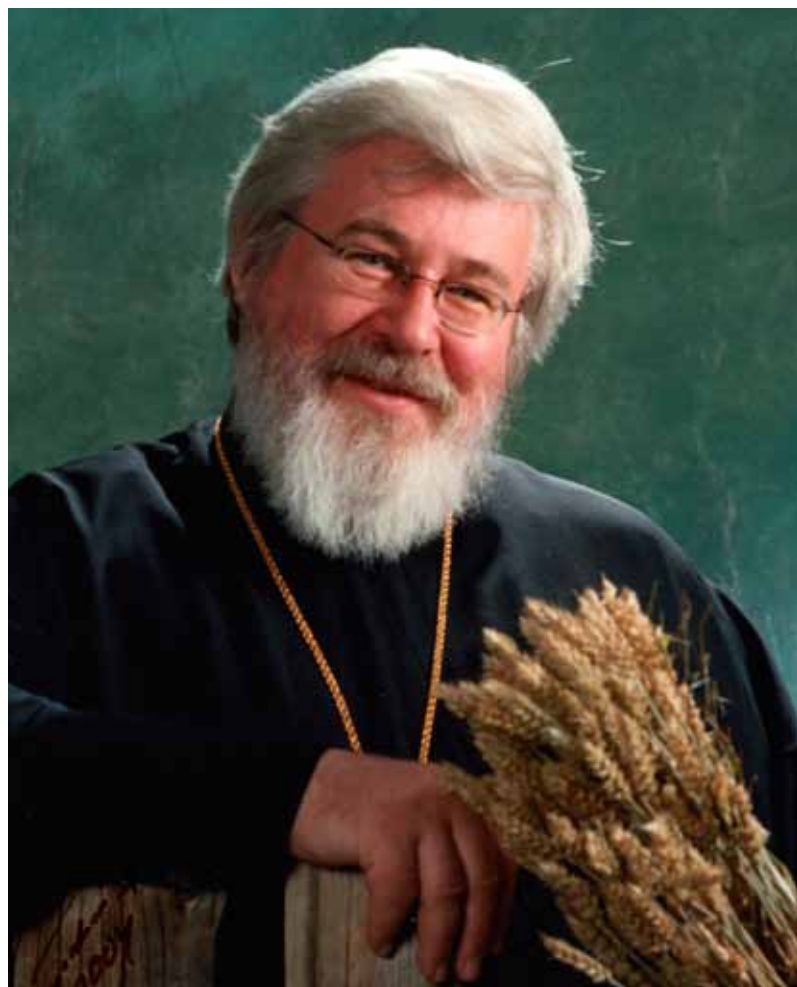
Seurakuntalehti on siis seurakunnan palvelija. Siksi sen on säilytettävä ”omistajansa” eli seurakuntien luottamus. Seurakuntalehti ei voi suosia yhtä seurakuntaa toisen kustannuksella eikä se voi propagoida omaa, kirkon uskosta poikkeavaa ideologiaa. Sananvapaus ja sananvastuu kuuluvat yhteen.

Jotkut ovat jo julistaneet printtimedialle kuolemantuomiota internetin ja sosiaalisen median valtakaudella. Itse en tuommoisiin profetioihin usko. Vaikka tieto kulkee tehokkaasti verkossa, painetulle lehdelle on yhä paikkansa, myös Kuopiossa ja Siilinjärvellä. Yksiy on diakoninen: kaikilla ei ole korkean iän tai matalien tulojen takia mahdollisuutta hankkia tietoja verkosta. Kirkon tiedotusta pitää ajatella kaikkien, myös heikoimpien näkökulmasta.

Kirkko ja koti -lehti perustettiin alun perin nimellä Siunausta koteihin. Vaikka nimi on muuttunut, toivon ja rukouksen, että se voisi yhä tuoda myös siunausta koteihin.

Kiitän kaikkia Kirkko ja koti -lehden vastuunkantajia laadukkaasta työstä. Rukoilen sen työn puolesta kirkkokäsikirjan esirukouksen sanoin: ”Siunaa tiedotusvälineiden ja tiedonvälittäjien työ, niin että se palvelisi sinun tahotoasi ja auttaisi ihmisiä muodostamaan totuudenmukaisen kuvan tästä maailmasta. Anna meille vastuullisuutta näiden lahjojesi käytössä.”

JARI JOLKKONEN
KUOPION HIIPPAKUNNAN PIISPA

Monia armorikkaita vuosia!

Kirkko ja Koti -lehti juhlii satavuotistalvaltaan. On luontevaa onnitella lehteä ja kaikkia sen lukijoita ortodoksisen perinteen mukaisella Monia armorikkaita vuosia – toivotuksella. Toivomme, että Jumala antaisi meille kaikille lisää armon täyteisiä vuosia, että Jumalan rakkaus ja hyvyys näkyisi meissä ja voisimme jakaa tätä hyvyttä ympärillemme.

Ortodoksinen ja luterilainen kirk-

ko ovat tehneet ekumeenista yhteistyötä rakkauden ja hyvyyden hengessä molemminpuolisen ymmärryksen lisäämiseksi. Kuopion evankelisluterilaisen seurakunnan julkaisema Kirkko ja Koti -seurakuntalehti on ollut paikallisen tason yhteistyökumppanina jo vuosia. Toivon, että lämmin yhteistyö jatkuu myös tulevana vuosina.

Antoisaa ja siunauksellista juhlatuotta!

LEO
KARJALAIN JA
KOKO SUOMEN ARKKIPIISPA

Kirkon ja kuntien palvelutehtävä

Kuopion ja Siilinjärven seurakuntien Kirkko ja koti -lehti täyttää sata vuotta. Sen tehtävä on seurakunnan palveluista ja toiminnasta viestiminen ja samalla uskon asioiden pohtiminen. Sadan vuoden ikä osoittaa, että Kirkolla ja kodilla on ollut tärkeä viestinviejän tehtävä seurakuntalaisille. Se on samalla merkki siitä, että lehti on seurannut aikaansa: käsiteltyt kulloinkin tärkeäksi nousseita seurakunnan ja yhteiskunnan ajankohtaisia ilmiöitä suvaitsevasti ja eri näkökulmista.

Sekä kirkon että kunnan ydintehtävät liittyvät kansalaisten auttamiseen ja palvelemiseen. Kuntien ydintyö on asukkaidensa palvelu: peruspalvelujen tuottaminen ja varmistaminen niin, että takaamme kaikki peruspalvelut, asumisen, terveydenhuollon, perustoimeentulon ja koulutuksen jokaiselle kuntalaiselle. Näiden palvelujen toimiminen takaa kuntalaiselle hyvän elämänlaadun perustan. Tuo luettelo on kokonaisuuteen nähden niukka: kunnilla on nykyisin yli 900 lakisääteistä kuntalaisten palvelutehtävää.

Palvelujen tarjonnasta viestiminen kuntalaisille eri tavoin ja eri kanavien kautta on samalla tavoin tärkeää. Palvelu ei toimi, jos kuntalainen ei tiedä sen olemassaolosta, palvelupaikasta, tavoista, ajoista. Myös kuntien viestintäpalvelu on tärkeässä asemassa.

Valtakunnalliset kirkkopäivät vietetään tämän vuoden toukokuussa Kuopiossa. Kirkkopäivien teemat ovat samoja, joiden painoarvo on kasvanut myös kaupungin palvelutyössä: työ vanhusten ja lasten hyväksi. Niiden ohessa olemme usein tekemisissä sellaisten asioiden kanssa kuin vanhus-ten yksinäisyys ja kotona pärjääminen, nuorten syrjäytymisen ja näköalattomuus, lasten ja nuorten lisääntynyt aineellinen ja henkinen ahdinko.

Kirkon diakoniatyö auttaa myös Siilinjärven ja Kuopion kuntasekto-

rin työtä arvokkaalla tavalla tekemällä palvelutyötä juuri suurimmassa ahdingossa olevien ihmisten hyväksi: yksinäisten vanhusten, työttömien ja syrjäytymisvaarassa olevien nuorten elämänlaadun parantamiseksi. Muussakin toiminnassa seurakunnan ja kuntien yhteistyö on sujunut seudullamme mallikkaasti.

Kirkko ja koti -lehti perustettiin Siunausta koteihin -nimellä vuonna 1913. Se on Suomen toiseksi vanhin seurakuntalehti. Toivotan vireän viestinviejän tulevillekin vuosille parhainta menestystä.

PETTERI PARONEN
KUOPION KAUPUNGINJOHTAJA

ARI-PEKKA KERÄNEN

PÄÄKIRJOITUS

Silmät ristiin

Sata vuotta sitten elettiin vielä Venäjän vallan alla. Sata vuotta sitten ei tiedetty Euroopan unionista, ei langattomista nettiyhteyksistä, ei dnasta eikä kansaneläkkeestä. Sata vuotta sitten suomalaisella naisella oli kuitenkin äänioikeus ja kansaa opetettiin päämäärätietoisesti ja innokkaasti, kurinkaan keinoja kaihtamatta. Kulttuurin kultakauden ja kansallisromanttisen ajan jäljiltä kansalle alkoi muodostua oma identiteetti.

Sata vuotta sitten kirkko Suomessa teki jo systemaattisesti töitä köyhien hoidossa, piti huolta kansalaisten uskonnollisesta ja arkisestakin opetuksesta, kokosi kansaa yhteiseen rukoukseen ja jumalanpalvelukseen. Seurakunta mursi leipää yhdessä ja pyysi Korkeimman varjelusta työlleen, elämälle, esivallalle.

Paljon on tuosta ajasta muuttunut, mutta ihmisenä olemisen taito ja taakat eivät ytimeltään ole muuttuneet. Kirkonkaan perustehtävä ei ole muuttunut: tarjota armoa, apua ja yhteyttä.

Kun Kuopioon perustettiin vuonna 1913 Siunausta Koteihin –lehti, joka alusta saakka on jaettu jokaiseen kotiin, perustajien rukouksena oli kirjaimellisesti lehden nimen viesti: toivomme siunausta koteihin. Tunnettiin huolta nuorison turmeltuneisuudesta, rikollisuuden kasvusta ja perheiden epävakaisista oloista.

Kun lehti perustettiin, ei ollut vielä uskonnonvapautta. Uskonnonvapauslaki saatiin 1923; nykyinen laki on vuodelta 2003. Perustuslakiin tukeutuen sananvapaus on toinen kivijalka, johon seurakuntalehtikin nojaa.

Sittemmin lehti on vaihtanut nimeä ja siitä tuli Kirkko ja Koti. Vuosien myötä lehden teossa on painotettu entistä enemmän journalistista osaamista. Visuaalisuutta on kehitetty, jut-

”Ihmisenä olemisen taito ja taakat eivät ole muuttuneet.

tujen luettavuutta parannettu ja rakennetta selkiytetty. Edelleen keskustelua käydään siitä, miten yhteiskunnallinen seurakuntalehti voi olla ja miten kriittistä sen journalismi voi olla suhteessa kustantajaansa.

Kirkon olemus on hengellinen ja yhteiskunnallinen. Näistä kahdesta kärjestä käsin kirkossa toimitaan. Pian Kuopiossa järjestettävät upeat, monipuoliset ja uudistuneet Kirkkopäivät ovat lähes sadan vuoden ajan

tuoneet näitä näkyväksi. Nyt koetaan työntekijätapaamisen sijaan jo koko kansan festivaali, jossa ei kuitenkaan unohdeta seurakunnan elämän ydintä, messua, ja sen moninaisuutta.

Silmät ristiin, nyt ja aina, seuraavatkin sata vuotta.

Ulla Remes
ulla.remes@evl.fi

*Soi kunniaksi Luojan
nyt virsi kiitoksen,
tuon kaiken hyvän tuojan
ja suojan ainaisen!*

*Hän, Isä, rakkahasti
ain vaalii luotujaan,
ja kaiken taitavasti
hän ohjaa tuolta taivaastaan.*

*Hän säät ja ilmat säättää
ja aallot tainnuttaa
ja hyisen hallan häätää
ja viljan vartuttaa.*

*Hän onneen meidät ohjaa,
myös aikaan vaikeaan
Sen rakkauden pohjaa
ken pystyy koskaan tutkimaan?*

*Siis kiitos, Herra taivaan,
kun lahjas meille toit
ja päivän työhön vaivaan
taas puhtaan leivän soit.*

*Suo, että ilomielin
myös jaamme leipämme
ja sydämin ja kielin
sua lakkaamatta kiitämme.*

KOLUMNI

Kirkko ja kunta kumppaneina

Viime aikoina on kirkossa mm. piispa Jari Jolkkosen taholta toivottu tiiviimpää yhteistyötä kirkon ja kuntien välillä. Puhutaan jopa strategisesta kumppanuudesta, jossa ollaan niin vahvasti sidoksissa, että kehitetään yhteisiä innovatiivisia toimintamuotoja ja käytetään yhteisiä resursseja. Tavoite on haasteellinen ja sen saavuttaminen vaatii pitkäjänteistä yhteistyön pelisääntöjen ja käytäntöjen hiomista. Nykyisin tehdään hyvää yhteistyötä mm. kunnan sosiaalitoimen ja kirkon diakoniatyön sekä lapsi- ja nuorisotyön välillä. Siitä saadut kokemukset toimivat oivana alkuna laajemmalle yhteistyölle. Pienten onnistumisten kautta kumppanuus tiivistyy ja syvenee.

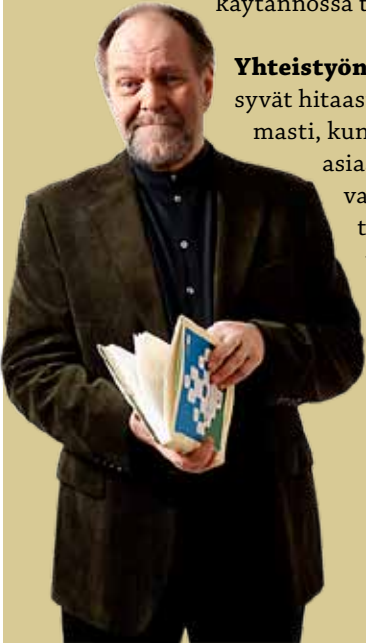
Työssäni yhteistyön edistäjänä olen huomannut, että monesti alkuinnostus on suuri, mutta laantuu, kun todelliset tulokset antavat odottaa itseään. Aikaa ja voimia käytetään paljonkin, mutta jäädään ”vaiheeseen” – valmista ei synny. Eräs kollegani sanoi-kin yhteistyöstä irrotessaan, että siitä oli tullut ”liian kallis harastus”. Kaikilta vaaditaan kärsivällisyyttä, aitoa panostusta sekä kykyä ja kypsyttää kuunnella kumppaneiden itselle joskus kovinkin erilaisia kantoja. Leikilläni olen joskus todennut, että kumppanuuden rakentajilla pitää olla lehmän hermot.

Luottamus on kaiken yhteistyön perusta. Sitä vahvistaa avoin vuorovaikutus ja yhdessä hyödyllisesti käytetty aika. Kun on intiaaniviisauden mukaan kuljettu riittävästi toisen mokkasineissa, vahvistuu myös toisen asemaan asettuminen, empatia.

Kumppanuuden rakentaminen on prosessi, jossa hyötyjä saadaan ajan myötä lisää. Aluksi riittää vaikkapa toiselta hyvien käytäntöjen oppiminen ja sitten vuosien päästä luodaan yhteisiä hyviä käytäntöjä. Jotta prosessi etenisi, tulee jonkun ottaa veturin rooli ja muiden hyväksyä johtajuus. Tämän tulisieluisen veturin levittämä innostus synnyttää elintärkeän sitoutumisen. Se on välttämätöntä, jotta etenemistä käytännössä tapahtuu.

Yhteistyön hedelmät kypsyvät hitaasti, mutta varmasti, kun uskoa yhteiseen asiaan riittää. Tai- val kannattaa joka tapauksessa aloittaa heti.

UPI HEINONEN

Siunausta koteihin jo 100 vuotta

Kirkko ja koti edustaa oululaisen Rauhantervehdyksen kanssa maan vanhimpia seurakuntalehtiä.

Lehden perustaminen sai aikoinaan kimmokkeen kuopiolaisten pappien syvästä huolestesta. He katsoivat, että ihmiset olivat vieraantuneet seurakunnasta, kristillinen kotikasvatus oli puutteellista ja rikollisuus kasvussa.

”Nyt, jos koskaan tarvitaan siunausta koteihin”, paikallinen papisto ajatteli. Päätettiin ryhtyä julkaisemaan kerran viikossa ilmestyvää lehteä vuoden 1913 tammikuun alusta. Nimekseen julkaisu sai Siunausta koteihin.

Saarnoja ja vähän politiikkaakin

On arveltu, että lehden syntyyn vaikutti osaltaan myös se aktiivinen kirjallinen toiminta, jota seurakunnassa harjoitettiin diakoniatöiminnan puitteissa. Oli Raamatun, sen osien ja kristillisen kirjallisuuden levittämistyötä, sekä lasten kasvatuksesta ja kasteesta kertovien lehtien jakamista.

Oletettavasti kuitenkin varsinainen primus motor lehden taustalla oli vuonna 1912 Kuopioon muuttanut pastori Toivo Waltari, kirjailija Mika Waltarin setä. Tähän viittaa se, että hänet valittiin lehden ensimmäiseksi päätoimittajaksi.

Lehti alkoi ilmestyä nelisivuisena ja sen jokainen numero sisälsi saarnan siitä varten, jotka eivät syystä tai toisesta kirkkoon päässeet. Myös kirkolliset ilmoitukset olivat lehden vakioaineistoa – aivan kuten tänäkin päivänä.

Vuoden 1917 alussa Siunausta koteihin laajeni Kuopion ja Pohjois-Savon seurakuntalehdeksi. Samaisen vuoden valtiopäivävaalitaisteluun lehti osallistui sangen voimakkaasti: lukijoita varoiteltiin välinpitämättömyydestä ja kehoitettiin äänestämään kristittyjä ehdokkaita.

Jokaiseen kuopiolaiseen kotiin lehteä alettiin jakaa vuonna 1959 tuomiokirkkoseurakunnan tilaamana.

Nimi ja ilme muuttuivat

Jonkinlainen murros lehden linjassa tapahtui vuonna 1966. Tuolloin lehden nimi muuttui nykyiseksi, koska koettiin, että vanha nimi oli liian juhlallinen.

Samaisena vuonna Kuopioon oli saatu kaksi uutta pappia, **Matti Komulainen** ja **Reijo Mattila**. He osallistuivat myös lehden tekemiseen: Mattila toimitussihteerinä ja Komulainen toimittajana.

”Nimen lisäksi halusimme muuttaa lehden ilmettä. Siihen aikaan elettiin yhteiskunnallista murrosta, muun muassa opiskelijaliike oli radikalisoitumassa. Halusimme, että lehti olisi mukana ajassa”, eläkkeellä oleva Puijon seurakunnan kirkkoherra ja lehden vuosien 1989–1992 päätoimittaja Mattila muistelee.

”Varsinkin Matti Komulainen kunnostautui lehden tekijänä. Hän teki juttuja, otti kuvia ja taittoi sivuja.”

”Tilasimme juttuja myös ulkopuolisilta avustajilta.” Vuonna 1971 lehti siirtyi Sisälähetysyhdistykseltä Kuopion seurakunnille, jolloin siitä tuli virallisestikin seurakuntien lehti.

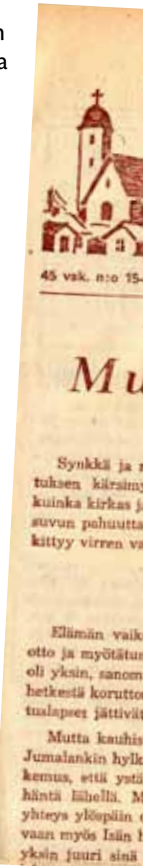
Työntekijät painoivat leimansa

Mattila kertoo, että alkuvuosikymmeninä toimittajavuoro kiersi pappien kesken.

”Silloin ML oli paljon käytetty nimimerkki kirjoitusten alla. Martti Lutheriinhan sillä viitattiin.”

Sadan vuoden aikana on moni kirkonmies ja toimittaja ehtinyt painaa oman leimansa lehden sivuille. Muun muassa pappi **Kyösti Kauppinen**, opettaja **Juho Soinen**, tuomiorovasti **Jooseppi Simelius**, piispa **Eino Sormunen** ja pastori **Markku Elonheimo** ovat vuosikymmenten saatossa antaneet panoksensa lehteen.

”Journalistista osaamista saimme, kun toimittaja **Marjatta Viinikainen**

KIRKON KULMILTA

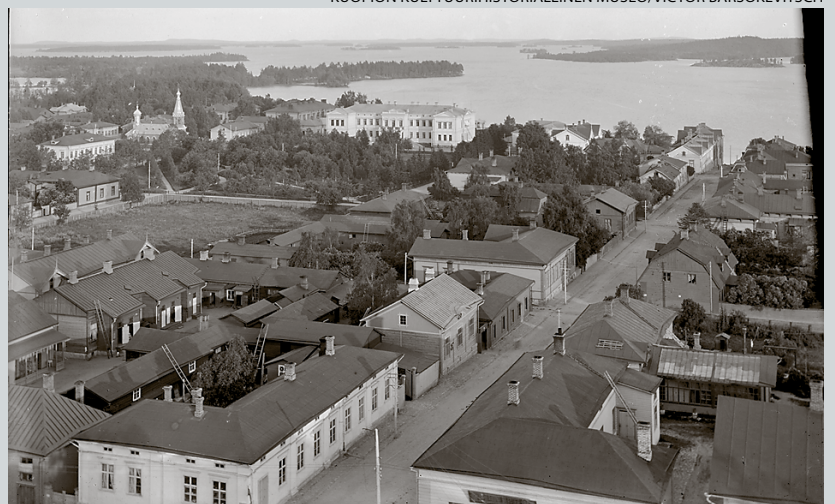
Vanhaa Kuopiota

Mistä löytää tämän päivän kerrostalo-Kuopiossa vanhaa kaupunkia?

Joitakin katkelmia siitä on torin ympärillä, kivitaloista lyseo, kauppahalli ja kaupungintalo. Vanhaa puukaupunkia on eniten jäljellä Tuomiokirkon etelä- ja kaakkoispuolella sijaitsevista vanhimmissa kaupunginosissa sillä alueella, josta tämä kirkontornista vuonna 1906 otettu kuva kertoo. Osa rakennuksista on korvautunut kerrostaloilla, mutta paljon on jäljellä erityisesti kuvaa halkovan entisen pääväylän, Kuninkaankadun, varrella.

Vasemmassa alakulmassa on Minna Canthin kortteli. Kanttilan vaalea kulumatalo on edelleen olemassa, pian kuvan ottamisen jälkeen muutetussa jugendtyylisessä asussaan. Oikealla sitä vastapäätä on nyt Barsonkulman kerrostalo ja sen takana kadun varressa näkyvät puutalot. Niiden joukossa tämänkin kuvan ottaneen valokuvaaja Victor Barsokevitschin vuosikymmeniä toiminnut ateljee näkyy lasikattoisena. Siinä toimii nykyisin VB-valokuvakeskus.

Sen takana seuraavana sijaitseva taitekattoinen talo, Vanha pappila, on kaupungin vanhimpia rakennuksia 1700-luvun lopulta. Silloin rakennetusta lääninhallinnon virkatalosta tuli

Maisema tuomiokirkon tornista kaakkoon. Lääninhallituksen talo taustalla, edessä Minna Canthin talo. Kuva vuodelta 1906.

pappila 1910-luvulla ja sellaisena se toimi 2000-luvun alkuun. Nykyisin se on seurakuntien oppilaitostyön käytössä ja nyt kirkkopäivillä hiljaisuuden keskuksena.

Sen takana aivan kuvan oikeassa reunassa on pysyvä hiljaisuuden keidas, korttelimuseon aidattu pihapiiri rakennukseen ja inteiööreineen kertomassa, miten ennen asuttiin. Kadun päässä näkyy Kuopionlahti, josta pääsee luonnonkauniin Väinölänniemen kiertäväl-

le rantatielle.

Sieltä ja muualta vanhasta kertovia Victor Barsokevitschin kuvia on parhaillaan esillä Snellmanipuiston reunalla sijaitsevassa Kuopion museossa. Näyttely juhlistaa Barsokevitschin syntymän 150-vuotisjuhlavuotta. Samalla se tarjoaa näkökulman siihen kaupunkiin, jossa tämän Kirkko ja koti -lehden ensimmäinen numero sata vuotta sitten ilmestyi nimellä Siunausta koteihin.

HELENA RIEKKI

Suomen Väri- ja Vernissatehdas Oy.

Puijonkatu 29. Puhelin 10 18 ja 10 19.

Värien, öljyjen, tapettien, mattojen
sekä kaikkien hyvinlajiteltuun värikauppaan kuuluvain tavarain
= = **edullisin ostopaikka.** = =

O. Y. Kuopion Vuota- & Nahkakomppania

Kauppakatu 39 Puhelin 904

Savo-Karjalan Osake-Pankki
Maakuntapankki
Täydellinen pankkilaitte
Kuopion konttori auki 10-19
Puh. 940 ja joht. 882

V. Kukkone

Leipuri & Kondiittori
M. Canthink, 43. Puh. 112
Kahvila PRIMULA
M. Canthink, 30. Puh. 79

Pakanalähetysten

Yymälästä
SKUS-HALLISTA
kahvia, hedelmiä ym.
halvimmillä hinnoilla

airjojen
seurafunttien sitomien
ofotelet ja kannet valmi-
sti, huolellisesti ja fottu-
ljin
paino Sanan Wallan Sta-
Kuopio, nro 3

ARISEN VALITYSTOIM
ustaa J. L. Björkman
lenk. 35. Kuopio Puh.
kiinteistöjen y.m. osue-
seä järjestää kiinteis-

Ia-Maij

oisen liiketalo. Puhelin
isten Kappa-, Kangas- ja
almisvaatealan erikoislika.

on kaup. ja maaseurak-
ruumisvaunut saadaan
okontoreista, Koljonlehtä-

2.7.1936

Siunausta Koteihin

KUOPIOSSA 1957

11. 4. 1957

PITKAPERJANTAINA

uista minua!

Luok. 23: 33-43.

vakas on luonteeltaan ristin pääsiäteen, Kri-
tyksen juhla, vaikka se ulkonaisesti olisiikin
keväinen. On kuin taivas ja maa itkisi ihmie-
ja paastumista. Kaikki pitkäperjantaina kes-
tittävään ja huokaukseen

Voi, tuskanään
Nyt nähdä saan
Jumalan Pojan ainoon!

teimpänsä hetkinä tukee meitä ystävien osan-
to. Tätä lohdutusta ei Jeesuksella ollut. Hän
attoaman yksin. Matteus kertoo vangitsemisen
min, vaikuttavien sanojen: Silloin kaikki i ope-
hänet ja pakenivat.

tuttavinta on, että Jeesus saa tuntea itsensä
jäämiksi. Hänellä oli aina aikaisemmin se ko-
vien tuen pettämisen taivaallinen Isä itse on
tutta nyt hän kokee järkyttävän tunteen:
on täysin poikki, hän ei ole vain ystäviensä,
hylkää. Miksi jätti Jumala oman Poikansa
hetkenä, jona hän olisi kipeimmin apua ja

Pääsiäissanoma

"Ja he peljättyivät suuresti. Mutta hän sanoi heille: Älkää
peljättö; te olette Jeesusta, Naurattajasta, joka oli ristinm-
ritta. Hän on noussut ylös, ei hän ole lähtä."

Pääsiäisen on kristikunnan vanhin, suurin juhla. Se julistaa

11.4.1957

siirtyi toisesta kuopiolaislehdessä
Kirkon ja kodin palvelukseen 70-lu-
vun alussa."

Vuonna 1992 seurakuntayhty-
mä päätti, että viestintä siirtyy toi-
mimaan seurakunnan johdon yhtey-
teen.

"Seuraavana vuonna päätoimit-
tajaksi valittiin **Lahja Pyykönen**

(nyk. **Wilhelmiina Honkanen**)."

Vanha huoli elää

Mattila kiittelee Kirkkoa ja ko-
tia ajankohtaisesta otteesta, ja nä-
kee seurakuntalehden tarpeellisuutta
myös nykypäivän maailmassa.

"Sama huoli, joka sata vuotta sit-
ten sai perustamaan koko lehden,

elää edelleen."

"Persoonat tulevat lehdessä kyl-
lä hyvin esille, mutta vielä tärkeäm-
pää olisi kertoa, mitä tämän ajan
kristillinen usko voi tarjota ihmisel-
le. Se on ehkä lehden suurin haaste
tällä hetkellä."

HELI HARING

MITÄ MIELESSÄ?

Katujunalla Kuopion ympäri

Kirkkopäiväkatujuna starttasi matkaan jo vap-
pupäivänä. Junankuljettaja **Martti**
Karvonen viihdyttää matkustajia ja
kierrättää Kuopion kujilla.

Miten vappuajelut sujuivat?

"Hyvin sujui ja porukkaa oli paljon liiken-
teessä. Onneksi sateeseen ei haitannut. Ja
yllättävän suuri kansanjoukko lähti junan
kyytiin. Tytöiltä loppuivat pääsyliput-
kin kesken."

Millaisella fiiliksellä ihmiset olivat kyydissä?

"Sain palautetta, että kovas-
ti olivat tykänneet. Ja tule-
vat kirkkopäivillä ja kesällä
kierrokselle uudestaan. Moni sai kierrokselta uut-
ta tietoa. Kerroin rei-
tin varrella olevista raken-
nuksista ja Kirkkopäivien
aikaan olevista tapahtu-
mista."

Millaista menoa on lu- vassa kirkkopäivien ai- kaan junassa?

"Savolaisen lupsakkaa
matkantekoa. Voi olla, et-
tä saamme kuulla kuoro-
musiikkia. Ja voin itsekin
laulun luikauttaa, jos vain
ääni kestää."

TIIMO HARTIKAINEN

Miten pääsen junan kyytiin kirkkopäivien aikaan? Millaista reittiä se kulkee?

"Junan aloituspysäkki on Musiikkikeskuksella. Siit-
tä jatkamme eteenpäin, että muut pysäkit ovat
Piispanpuistossa, Kauppakadulla, seurakuntakes-
kuksella ja torilla. Kierros kestää noin puoli tuntia.
Kyytiin ja kyydistä pois voi hypätä pysäkeiltä. Kau-
punkijunan ensimmäinen kierros alkaa lau-
antaina klo 9.30 ja viimeinen klo 16.30. Lauan-
tain kyyditys on ilmaista."

Mitä itse odotat Kirkkopäiviltä?

"Itse saan osallistua lauantaina työni
puolesta päivien tunnelmaan ja ru-
patella ihmisten kanssa. Olen tut-
kaillut, että Entisten seurakunta-
nuorten sävellehajonserttiin olisi
mukana mennä mukaan. Puheet
ja raamatunselostuksetkin kiin-
nostavat. Sunnuntaina pääsee
Puijon kirkkoon katujunalla
ja taidan osallistua samalla
messuun ja kirkkokahveille.
Odotan, että päivien
aikana pääsemme kohtaa-
maan Jumalaa. Että kaikil-
le olisi matala kynnys tulla mukaan erilai-
siin tilaisuuksiin."

Hanna Karkkonen

HAUTAKIVET SUORAAN VALMISTAJALTA
Myös lisänimien kaiverukset

VARPAISJÄRVEN GRANIITTI
Savonkatu 24, Ollinpuisto, Kuopio
Puh. (017) 263 3408
VARPAISJÄRVI, Graniitintie 7
Puh. (017) 771 811

PUIJON KIVI

HAUTAKIVET
KAIVERUKSET
ENTISÖINNIT
MUUT KIVITYÖT

Kettulanlahdetie 25
70400 Kuopio
www.puijonkivi.fi
Puh. (017) 282 9000

**HAUTAUSALAN-
PALVELUT**

kevätsiivoukset,
kesähoidot ym.

Maria ja Vesa
P. 0400 386 965
vesa.pussila@luukku.com

LÄNSIVUOREN HAUTAUSHUOLTO

Savonkatu 25, Kuopio
(Sokoksen takana)
www.lansivuoriky.fi
p. 017 261 3665
Hautakivi näyttely
liikkeessämme
-tervetuloa tutustumaan!

• **HAUTAKIVET**
• **KAIVERUKSET**
• **KULTAUKSET**
ENTISÖINTITYÖT
• **KIVILYHDYT**

Sari Kämäräinen
Jääskelänkatu 1
70780 Kuopio
puh. 050 575 0004
www.kivipajasarik.fi

SACRUM

Kaikkea maan ja taivaan väliltä.

Laajan valikoiman ja hyvän
palvelun kristillinen kirjakauppa
Hietalahdenranta 13
00180 Helsinki
ma-pe klo 9-17
020 754 2350
www.sacrum.fi

*Suru on
hitaasti vaalenevia varjoja...*

**Hautaustoimisto
J. NURRO OY**

Kauppakatu 55-57 KUOPIO Puh. 017-2613065, 040 5056287
saila.lehto@nurro.fi www.nurro.fi

**Arkut, kuljetukset, kukkalaitteet,
sidontatyöt ja koristelu,
hautakivet ja kaiverukset**

Iltaisin ja viikonloppuisin:
Kari Väänänen,
puh. 040 585 0456
toimisto@hautaustoimistoparviainen.fi

**Pitopalvelu kaikkiin
juhliin ja tilaisuuksiin**

Iltaisin ja viikonloppuisin:
puh. 040 585 0456

**Hautaustoimisto
PARVIAINEN OY**
Savonkatu 18, 70110 KUOPIO, puh. (017) 261 3771

**Sivut
suvasti
nettiin**

www.sujuu.fi

kumppanina
KATRINA

KIRKKOPÄIVILLÄ

KIRKKOPÄIVÄT
Kuopiossa 17.–19.5.2013

Messuun lataamaan akkuja

- ✦ **Motoristimessu** Syvänniemen kirkon pihassa lauantaina 18.5. klo 15. Reijo Mustonen, Anna-Maija Hella ja Anne Keränen.
- ✦ **Sateenkaarimessu** Männistön Vanhassa kirkossa lauantaina 18.5. klo 18.30. Saarna Liisa Tuovinen, liturgia Sanna Husso, kanttorina Tintti Tinkala. Tarjoilu.
- ✦ **Kirkkopäivien Yömessu** Tuomiokirkossa lauantaina 18.5. klo 22.
- ✦ **Kirkkopäivien kansainvälinen messu** Pyhän Johanneksen kirkossa sunnuntaina 19.5. klo 10. Saarna Aino-Kaarina Mäkisalo, liturgia Salla Tyrväinen, kanttorina Heikki Mononen.
- ✦ **Missa Vitae - elämän messu** Puijon kirkossa sunnuntaina 19.5. klo 10. Heikki Hyvärinen saarnaa, Pekka Nieminen, Mari Voutilainen, Jaana Marjanen, Sirkka Maija Lehtola. Kanttorina Joona Saraste. Laulu- ja soitinryhmiä. YV-lounas soppatyöstä pihamaalla. Kirkkokyyti Ranta-Toivalasta ja Päivärannasta. Katujunakuljetus (4€) Kuopion torilta kaupungintalon edestä klo 9.30. Paluu messun jälkeen. Katujunakuljetukseen ilmoittautuminen viimeistään 16.5. mirja.turunen@evl.fi tai 040 4848 410.
- ✦ **Partiomessu** Kuopiohallissa sunnuntaina 19.5. klo 10. Kari Kuula saarnaa, Niklas Grönholm.
- ✦ **Jumalanpalvelus** helluntaina sunnuntaina 19.5. klo 10. Saarnaa Hannu Koskelainen, liturgia Pirjo Kuula, kanttoreina Leila Savolainen ja Ossi Jauhiainen. Bändi, Zipporim-kuoro ja kirkkokuoro. Jumalanpalvelus radioidaan. Lähetyslounas seurakuntatalissa.

Virvoittumaan

- ✦ **Kahvihuone Wirwoitus**, Kuopion NNKY:n tiloissa, Myllykatu 5, pop-up -kahvila perjantaina 17.5. klo 12-20, lauantaina 18.5. klo 9-20 ja sunnuntaina 19.5. klo 12-14. Tarjolla virvokkeita, elävää musiikkia ja pieniä ohjelmatuokioita. Kahvilan tiloissa myös näyttely vanhoista kahvimyssyistä sekä taidenäyttely.
- ✦ **Majatalo-ilta** lauantaina 18.5. klo 18-20.30 Keskuseurakuntatalossa. Majatalo-ilta on Pekka Simojoen alulle panema matkan kynnyksen illanvietto kirkossa. Sen tarkoituksena on tuoda seurakunnan toiminta lähemmäksi tämän päivän ihmistä sanomasta tinkimättä. Majatalo-illan juuret ovat afrikkalaisessa yhteisöllisyydessä ja jumalanpalveluksen iloisuudessa.
- ✦ **Rukoillen. Aamumessu** Tuomiokirkossa perjantaina ja lauantaina klo 8-8.45. Rukoushetket klo 12, klo 18 ja klo 21 Vanhassa pappilassa. Hiljaisuuden polku musiikki-keskukselta Väinölänniemelle. Hiljaisuuden puutarha Vanhan pappilan pihapiirissä.

TAPAHTUU

kirkkojakoti@evl.fi

Pappisvihkimys helatorstaina

- ✦ **Helatorstain messu**, jossa pappisvihkimys Tuomiokirkossa torstaina 9.5. klo 10. Piispa Jari Jolkkonen avustajineen toimittaa pappisvihkimyksen, liturgina tuomiorovasti Ilpo Rannankari, kanttorina Anna Kosola, urkurina Päivi Paaso. Tuomiokirkon Kamarikuoro.

Musiikkia

- ✦ **Kevätillan konsertti** Karttulan kirkossa torstaina 9.5. klo 18. Karttulan kirkkokuoro, johtaa Anne Keränen, sooloja, puhe Esko Konttinen.
- ✦ **Yhteisvastuukonsertti** "Kiitoksen aika" Nilsin kirkossa torstaina 9.5. klo 13. Pastori Heimo Enbuska laulaa. Kahvitarjoilu seurakuntakodilla.
- ✦ **Kevätkonsertti** Tuusniemen seurakuntatalolla torstaina 9.5. klo 18. Vuorisat ja Kukulat. Vapaa pääsy, kolehti Yhteisvastuulle.
- ✦ **Silja Kallio & oppilaiden kantelekonsertti** Männistön Vanhassa kirkossa tiistaina 14.5. klo 18-19.30. Väliajalla kahvit Yhteisvastuun hyväksi.

Onnea äideille 12.5.

- ✦ **Äitienpäivän perhemessu** Alavan kirkossa klo 10. Äitienpäivälounas, lapsille Japani-aiheista puuhaa. Pientä myytävää Alavan nimikkolähetyskohteiden hyväksi.
- ✦ **Messu** äitienpäivänä Särkiniemen seurakuntatalolla klo 13. Kakkukahvit.
- ✦ **Äitienpäivän messu** Kallaveden kirkossa klo 10. Äitien kukitus ja kakkukahvit.
- ✦ **Äitienpäivän perinteinen kakkukahvikonsertti** Petosen seurakuntatalossa klo 16. Äitien kukitus, lapsiparkki ja kakkupajaiset. Liput 2 €, perhelippu 5 € ja äidit ilmaiseksi.
- ✦ **Äitienpäivän messu** Pyhän Johanneksen kirkossa klo 10.
- ✦ **Sanoin ja sävelin äideille - äitien-**

SINI KUUSIPALO

Kiitos isänmaasta! Helluntai-päivänä 19.5. muistetaan sodassa kaatuneita.

päiväkonsertti Puijon kirkossa klo 18. Rauno Tikkanen klarinetti ja saksofoni, Henri Tikkanen, baritoni, Olli Tikkanen, baritoni, Ville Tikkanen, lyömäsoittimet, Outi Keskipilä, urut ja piano. Ohjelma 10 € Naisten Pankin hyväksi.

✦ **Kevätlaulukirkko** Riistaveden seurakuntatalossa klo 10. Äitienpäivän kakkukahvit ja kukitus.

✦ **Äitienpäivälounas** messun jälkeen Tuusniemen seurakuntatalossa klo 11.30-13.30. 15 €/aikuiset, 9 € /7-12-v. Tuotto lähetykselle.

✦ **Äitienpäivän sanajumalanpalvelus** Vehmersalmen kirkossa klo 13. Kirkkokahvit, kokki-ukot.

✦ **Äitienpäiväkonsertti** Siilinjärven kirkossa klo 16. Kuopion seniorikuoro, johtaa Juha Komulainen. Kahvit srk-talossa.

Kaste ja kummisuus

- ✦ **Kaste ja kummisuus, Ekumeeninen seminaari** perjantaina 10.5. klo 18 Syvänniemen tsasounalla. Ortodoksinen rukoushetki, isä Harri Peiponen. Palveluksessa avustaa Mihailan kuoro kanttorina Eija Honkaselkä. Iltatee ja seminaarin avaus, Erkki Taarasti, alustukset emerituspiispa Matti Sihvonen ja emeritusprofessori Heikki Makkonen. Keskustelua, tsasounan esittely, Tuomo Makkonen.

Siunaa Jumala satomme

- ✦ **Helatorstain messu, toukosiunaus ja Vehmersalmen eläkeläisten 40-vuotisjuhla** Vehmersalmen kirkossa torstaina 9.5. klo 13. Kirkkokahvit.
- ✦ **Toukosiunaus** keskiviikkona 22.5. klo 12 Kaavilla Jussi Räsänen tilalla Luikonlahden koulun takana.
- ✦ **Toukosiunaus** Riistavedellä Museopirillä perjantaina 24.5. klo 14.

Kaatuneiden muistopäivä

- ✦ **Helluntain messu** Siilinjärven kirkossa sunnuntaina 19.5. klo 10. Messu on osa Rauhanyhdistyksen kevätseuroja. Messun jälkeen kaatuneiden muistopäivän seppleenlasku sankarihaudoille.
- ✦ **Isänmaalliset laulut ja virret soivat** Siilinjärven kirkossa sunnuntai-iltana 19.5. klo 19. Esiintymässä Lauluveikot, seurakunnan Nuorten kuoro, Joose Vähsäöyrinki ja Marjaana Kaisto sekä lapset, jotka esittävät Veikko Lavin Evakon laulun. Yhteislauluja, Pirkko Korhosen runonlausuntaa, iltahartaus Teuvo Mononen. Kahvit seurakuntatalolla klo 18 alkaen. Järjestää Siilinjärven seurakunta ja Kuopion seudun Rauhanyhdistys.
- ✦ **Seppleenlasku** Hirvilahden hautausmaalla sunnuntaina 19.5. klo 13.
- ✦ **Messu** Muuruveden kirkossa sunnuntaina 19.5. klo 13. Kunniakäynti ja seppleen lasku sankarihautausmaalla, kahvit seurakuntatalossa.

Taimimyyjäiset

- ✦ **Taimimyyjäiset ja lähetyslounas** Siilinjärven seurakuntatalossa lauantaina 11.5. klo 9-12. Voit tuoda lahjoituksen taimia ja kukkapistokkaita lähetystyön hyväksi. Klo 10-12 lounas (6,5 €), klo 9-12 pullakahvit (2,5 €), arpajaiset.

KUVATAITEEN KESKUSARKISTO

Kiitos äideille! Äitejä ja mummoja muistetaan sunnuntaina 12.5.

Kirkkopäivien lippuja ostettavissa Hallintoviraston kassalta, Suokatu 22 B, 3.krs, käteisellä.

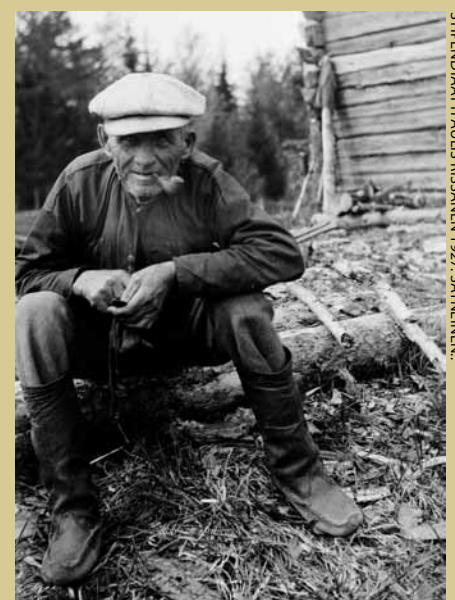
Ohjelma luettavissa netissä, hallintovirastossa tai seurakunnasta pyydettyessä tulosteena.

TOUKOVINKIT

- ✦ **Pääkirjaston ala-aula:** Hyvän olon polut, valokuva- ja tarinanäyttely ja Minun kirjani. Exlibris-aiheinen näyttely 6.–10.5.
- ✦ **Kirjanp.tsto Anna Korhonen Oy:** Aarne ja Arja Jämsän näyttely 8.4.–30.5.
- ✦ **Kuopion museo:** Yö rakkauden kaupungissa, Virpi Rautsiala, Mikko Paananen, Tarmo Valkonen ja Seija Pitkänen 10.5. klo 18.30 ja 11.5. klo 18.00.
- ✦ **Kuopion museo:** Stipendiaattien repusta. Kuopion Isänmaallisen Seura ry 130 vuottajuhlanäyttely 19.4.2013–29.3.2014.
- ✦ **Kuopion taidemuseo:** HEP! Hypetystä elämästä 25.5. asti.
- ✦ **Korttelimuseo:** Sirkus saapuu Kuopioon – Päivä sirkuslaisten elämästä 100 vuotta sitten 1.6. asti. Sirkus Vilmander on saapunut kaupunkiin ja valmistautuu illan näytökseen. Näyttely on toteutettu Kuopion kulttuurihistoriallisen museon ja Raija Laitisen yhteishankkeena.
- ✦ **Galleria Carree:** Marjo Helenius – Structure 24.4.–19.5.
- ✦ **Galleria G 12, Sari Bremer ja Pilvi Ojala:** Grafiikkaa ja maalauksia 27.4.–16.5. ja Ulla Remes 17.5.–30.5.
- ✦ **Kuvakukko:** mm. Ei pelkkää hunajaa (S) 23.5. asti. Ohj. Marcus Imhoof; Itävalta-Saksa-Sveitsi 2012. Suomen ja ruotsinkieliset tekstit.
- ✦ **Kuopion Muotoiluakatemia:** Tehdas 13 Rento kulttuuritapahtuma 11.5. klo12–21.30.
- ✦ **Kuopion Musiikkikeskus, Koko perheen animaatiokonsertti:** Kössi kenguru ja Hassut kaverit -konsertti kehitysvammaisille 8.5. klo 13, avustajat veloituksetta.
- ✦ **Konserttitali:** Hyvinvointia kulttuurista. Pohjois-Savon kulttuurirahasto 50 vuotta juhlaseminaari ke 15.5. klo 13, eri luennoitsijoita, musiikkia ja taidetta. Kahvitarjoilu. Vapaa pääsy. Kirkkopäivät 17.–18.5. päivällä paneelikeskusteluja ja Entisten seurakuntanuorten Sävellahja -konsertti.
- ✦ **Konserttitali:** Gospel-konsertti 18.5. klo 18.05 yhteistyössä Yhteisvastuukeräys.
- ✦ **Kuopion Musiikkikeskus:** Kilpisydän soi! 21.5. klo18.30.
- ✦ **Kuopion kaupunginteatteri, Yhteiskoulu:** Peppi Pitkätossu 8.5. ja 10.5. klo11; 11.5. klo18.30.
- ✦ **Puistokoulu:** Soita minulle Billy 8.5. ja 11.5. klo 19; Paperittomat 11.5. klo 14.
- ✦ **Yhteiskoulu:** Elämänmeno 10.5. klo 19 ja 11.5. klo14. Kuopion yhteiskoulun Musiikkilukion ja Kuopion kaupunginteatterin yhteistuotanto: Peter Pan 13.5. ja 14.5. klo 10 ja 18.30; 15.5. klo 10 ja 13; 16.5. klo 10 ja 13; 17.5. klo 11; 21.5. klo 10 ja 13 sekä 22.5. klo 11.
- ✦ **Sotku, Minimi:** Absolut Finland & Manners of Success Le Folle Historie des Arts 8.5. ja 9.5. klo 11.30 ja 19.30; Piispanpuisto ja tori, Suomen kuningatar 18.5. klo 10–14.30.

Vinkkipalstani päättyy tähän.
Kiitos kulttuuriyhteistyöstä kaikille!

RITVA KOLEHMAINEN

Tietomies Matti Hiltunen Verkkoväärän saloilta.

STIPENDIAATTI AULUS RISSANEN 1927. SÄYNEINEN.

”
Kettu
meinasi viedä
minulta pipon”,
Juhani Hartikainen
kauhisteli.

Luonnon helmassa, Jumalan kämmenellä

Lokkien kirkunaa ja käärmeitä Kotimetsän kirkkoretkellä.

Pöhlön saaren parkkipaikalla koontuu eläväsien näköinen joukko. Parikymmenpäinen porukka seisoo ringissä laulaen ja taputtaen. Kirkkoretkeläisethän ne siinä esittäytyvät nimeltä toinen toisilleen hauskien leikin avulla.

Retken määränpää on Pöhlön nuotiokatos. Siellä tarkkaillaan keväisen luonnon elämää, leikitään, lauletaan, pidetään pyhäkouluhetki ja tietysti paistetaan makkaraa.

”Kävelymatkalle saatte tehtäväksi tarkkailla millaisia lintuja matkan varrella näkyy”, retken vetäjä, Alavan seurakunnan lapsityönohjaaja **Vappu Palmu** ohjeistaa.

”Tuolla ainakin meni orava”, lapsijoukosta kuuluu – ja kaikkien päät kääntyvät.

Voi kettu, minkä teit!

Perillä määränpäässä **Juhani Hartikainen** istahtaa aurinkoiselle rantakivelle ja kuuntelee keskittyneesti.

”Jostain kuuluu sitkeää koputusta. Oliskohan se tikka?”, pikkumies arvuuttelee.

Seuraavaksi hän selvittää kuulleen myös lokkien kirkunaa, ja eiköpähän jossain sihissyt käärmekin.

”Seurakunnan kerhon kautta meille tuli tieto retkestä. Ja on tätä kovasti odotettukin. Juhani on puhunut retkelle lähdestä jo monena iltana”, äiti **Sirpa Hartikainen** kertoo.

Retki on myös äidin mieleen.

”Luonto houkutti. On hienoa päästä seuraamaan kevään ensimmäisiä merkkejä. Sekin on kiva, että tämä on koko perheen yhteinen juttu.”

Makkaranuotion äärellä Juhani pysähtyy pohtimaan metsätien kohokohtia.

”Kyllä minä varmaan laulamisesta tykkäsin kaikkein eniten.”

Hetken päästä pojan mieleen juolahtaa kuitenkin retken varsinainen kliimaksi.

”Minä näin ketunkin. Ja se yritti viedä minun pipon!”

”Taitaa Juhaniilla pyöriä vielä Kuopiohallin Erämessut mielessä”, äiti nauraa.

Pyhyiden tunne

Luonnon tutkiskelun, leikkien ja metsässä juoksentelun jälkeen rauhoitutaan pyhäkouluhetken viettoon.

”Kiitos Jeesus retkestä, kiitos kauniista metsästä”, Vappu Palmu lausuu rukouksen.

Hartaus päättyy kaikkien yhdessä laulamaan Jumalan kämmenellä –virteen.

1,5-vuotiaan lapsenlapsensa **Vivianin** kanssa retkeilemään saapuneet **Merja** ja **Juha Koponen** ovat vaikuttuneita pyhäkouluhetken tunnelmasta.

”Luonnon keskelle järjestetty pieni hartaushetki oli upea oivallus. Pystyi oikein aistimaan, kuinka pyhyys laskeutui tilanteen ylle.”

”Myös luetut Raamatun kohdat oli todella hyvin kytketty luontoteemaan.”

Nuoresta iästään huolimatta Vivian on jo kokenut kävijä seurakunnan erilaisissa tilaisuuksissa.

”Olemme käyneet hänen kanssaan kirkkomuskarissa. Myös jumalanpalveluksissa tyttö on ollut mukana. Sinne varaamme pienet eväät ja leluja siltä varalta, jos Vivian ei jaksa istua koko aikaa penkissä”, Merja Koponen kuvailee.

”Olemme kiitollisia, että Vivianin vanhemmat antavat meidän viedä tyttöä seurakunnan tilaisuuksiin.”

Samalla tavoin Koposet ovat toimineet muidenkin lastenlastensa kanssa.

”Mielestämme on tärkeää oppia kirkkotie jo pienestä pitäen. Uskomme, että tällaisista varhaislapsuuden mukavista kokemuksista jää muistoja lapsen mieleen. Seurakuntayhteistyön on sitten isompina matalampi kynnyks.”

HELI HARING

Kotimetsän kirkkoretkellä viihtyivät lapset ja aikuiset. Seuraavaa retkeä kaa-vaillaan mahdollisesti tulevalle syksylle.

Ihanteena itsenäisyys ja lahjomattomuus

Kirkon pitää säilyttää sellainen alkukristillinen vapaus, ettei mikään taho komentele sitä. Kristittyjen ei tule kumartaa keisaria eikä olla mammonan orjia, korostavat veljekset Miikka ja Tapani Ruokanen.

”On luotettava lukijoiden aikuisuuteen.”

Suomen Kuvalehden päätoimittaja **Tapani Ruokanen**, 61, ja dogmatiikan professori **Miikka Ruokanen**, 60, tapaavat helsinkiläisessä kahvilassa. Yhteisen ajan löytäminen on miehille haasteellista. Nuorimmaisen Markku-veljensä kanssa he kohtaavat yleensä kunnolla lähinnä kesällä pohjoisessa.

”Meistä tuli aikanaan tiivis porukka, kun asuimme kolmistaan keskenämme, mutta maailma on vierottanut. Kaikilla on hirvittävän kiireistä – työ on vienyt lähes toivotonman totaalisesti”, Tapani selittää.

Molemmat miehet ovat koulutukseltaan teologeja ja pappeja, mutta uransa he ovat tehneet mediassa ja yliopistossa.

Sankariäiti kasvatti poikiaan uutterasti

Isoveli näyttää perhepotrettia, jossa hän on neljävuotias ja Miikka kahden ikäinen. Valokuva on otettu vähän ennen kuin isä, sotainvalidi, kuoli. Opettajaäiti kuoli kymmenen vuotta myöhemmin.

”Äiti oli sankari, joka kasvatti meidät yksinhuoltajana. Näitä tarinoita on Suomessa paljon”, Tapani sanoo.

”Äiti oli kasvattajana uuttera ja kunnianhimoinen. Ajatus oli sama kuin modernissa Kiinassa: ihmisen pitää kouluttautua, jos hän haluaa päästä elämässä eteenpäin”, Miikka jatkaa.

Ruokaset kiittävät saamaansa kristillistä kasvatusta.

Perhe kävi kirkossa tai kuunteli jumalanpalveluksen radiosta. Äiti rukoili iltarukouk-

sen kunkin pojan kanssa erikseen. Sen yhteydessä luettiin Isä meidän, Herran siunaus ja rukous läheisten puolesta, Miikka muistaa.

Hartaushetkeen kuului myös iltalaulu, jonka nuorempi veli on jo unohtanut. ”O Luoja, ni, suo tulla...” Tapani hyräilee.

”Se oli hellittämätöntä muttei ahdasta uskonnollisuutta.”

Uskon ja älyn vaarallinen liitto

Kotona luotu hengellinen perusta rakentui äidin körttiläisyyden ja isän lestadiolaisuuden varaan. Rippikouluiässä veljeksiin vaikutti eniten Kansan Raamattuseura.

”Miikan erityispiirre on äidiltä peritty vilpön ja luottavainen lapsenusko. Se loukkaa joitakin kirkossa, sillä teologian professori ei voi olla noin uskovainen. Toisaalta hän

”Lapsenuskon ja älyn liitto tekee Miikasta vapaan, kuvaa Tapani Ruokanen veljään.

voisi väitellä pätevästi vaikka paa-
vin kanssa.”

”Lapsenuskon ja älyn liitto on vaarallinen yhdistelmä. Se tekee Miikasta niin vapaan, ettei kukaan voi sitoa häntä henkisesti paikalleen tai kirkollisiin peleihin. Hän luottaa vain Jumalan johdatukseen”, Tapani antaa tunnustusta.

Miikka arvioi, että Tapanin työtä ohjaa kotikasvatukseen kuulunut aitouden, rehellisyyden ja vilpittömyyden ihanne. Äiti kritisoi teeskentelyä ja ulkokultaisuutta.

”Journalistina Tapani on täysin lahjomaton ja itsenäinen. Hän ei ole kumarrellut kuvia ja auktoriteetteja, vaan on vapaa kritisoiamaan ketä vain presidentistä alkaen. Kunnioitan itsekin tätä arvopohjaa.”

Kiinassa siunausten sadetta, Suomessa kuivaa

Miikka Ruokanen on opettanut teologiaa myös kiinalaisissa yliopistoissa 18 vuoden ajan. Hänen kolmas vaimonsa Jun Li on kiinalainen.

”Se spiritualiteetti, johon koen tällä hetkellä voimakkainta sydämen yhteyttä, on Kiinan kristinuskon. Siinä maassa tunsin tulleen henkisesti kotiin. Uskon, että minut haudataan Kiinan maalle.”

”On jännittävää, miten tärkeäksi Kiinan kirkko on muodostunut hengellisen elämäni kannalta. Heidän toiminnassaan on jotakin alkukristillistä, dynaamista, voimakasta ja vakuuttavaa”, professori pohtii.

Hän näkee kirkon vahvistuvan Kiinan lisäksi joissakin Aasian maissa, Afrikassa ja Latinalaisessa Amerikassa.

”Siunausten sateet laskeutuvat eri aikoina eri alueille. Meille Eurooppaan on nyt annettu kuiva kausi.”

Miikka Ruokasen mielestä Suomessa tarvitaan uudelleen evankeliointia. Kirkossa on keskityttävä Kolmiyhteiseen Jumalaan.

”Kaipaen sitä, että kaikissa kirkon vastuunkantajissa syntyisi aito Jumalan nälkä ja ikävä, vahva rukouselämä ja rakkaus Jumalan saanaan. Siinä on uudistumisen avain, josta alkaa kirkon kevät.

Meidän pitää polvistua Pyhän edessä

Tapani Ruokanen kuuntelee jumalanpalveluksen yleensä radiosta.

”Hengellinen elämäni on muuttunut melko yksityiseksi. Koen olevani koko ajan suurten rikkauksien keskellä, mutten halua paljon puhua niistä. Tunnen valtavan voimakkaasti Jumalan hyvyyden. Ehkä se riittää”, hän liikuttuu.

”Joskus käyn kirkossa ja ehtoollisella, ja kyllähän se tuntuu aina mahtavalta. Saarnaan ehkä kerran vuodessa. Se on järkevää koke-

mus samoin kuin kaste, vihkiminen ja hautaaminen, joita toimitan toisinaan. Vapisen niiden tehtävien edessä, enkä ehkä kestäisikään niitä kuin muutaman kerran vuodessa.”

Päätoimittaja Ruokanen uskoo, että kirkossa vanhojen herätysliikkeiden jatkoksi syntyy jotain uutta.

”Jotkut haluavat kuulua kirkkoon, vaikka he eivät usko Jumalaan tai noudata perinteistä kristillistä etiikkaa. On erittäin myönteistä, että he uskaltavat tulla nyt kirkkoon ja seurakuntaväki monipuolistuu. Se ei saa silti merkitä sitä, että kirkosta tulee jumalaton. Meidän pitää yhä polvistua Pyhän edessä.”

”Minua surettää se, että kirkko joutuu askartelemaan koko ajan sivuseikkojen kanssa. Kirkon täytyy kirkastaa uskon ydintä, Kristusta. Sen jälkeen jäsenet ovat vapaita tekemään esimerkiksi eettisiä päätöksiä itse. Kirkko ei enää pysty ylhäältä komentamaan, mikä on oikein ja väärin.”

Rohkeita avauksia ja keskustelua

Veljekset pitävät seurakuntalehtiä tärkeinä. Niiden kautta kiireiset ihmisetkin säilyttävät tietyn yhteyden seurakuntaan.

”Kirkko on kommunikaatioyhteisö, joka toimii sekä horisontaalisella että vertikaalisella tasolla. Uudet nettikuviot ja keskustelufoorumit ovat merkittävä osa tätä kommunikaatiota.”

”On hyvä, että seurakuntalehdet tekevät rohkeita avauksia. Niiden pitäisi samalla heijastaa avarasti koko seurakuntaa ja sallia erilaisia ääniä. On luotettava lukijoiden aikuisuuteen. Lukijoiden täytyy saada muodostaa itse mielipiteensä, eikä heille tule tuputtaa väkisin mitään”, Tapani toteaa.

Miikka kaipaa kirkon lehdistä eläviä puheenvuoroja erilaisista ihmiskohtaloista – kertomuksia siitä, miten kristityt elävät uskonelämänsä arjessa todeksi ja millainen hengellinen historia heillä on.

”Ihmisten stoorit, aidot ja autenttiset tarinat, ovat aina kiinnostavia.”

Tapanin mielestä journalismia on vain kahdenlaista, hyvää tai huonoa, ja molempia voi harjoittaa missä tahansa mediassa. Kirkon median pitää muiden tapaan pyrkiä mahdollisimman hyvien juttujen tekemiseen, laadukkaisiin kuviin ja ulkoasuun.

”Seurakuntalehdet käsittelevät uskonkysymyksiä, joten tekijöiden ammattitaito on erityisen tärkeää, koska nämä ovat vaikeita asioita”, Ruokasen veljekset haastavat.

JANNE VILLA

Muista äitiä lahjakortilla!
Jalkahoitoja kotikäynteinä
Mirja Pyykkö
p. 040 735 7203

ÄIDILLE LAHJAKORTIT

■ KASVO-, KÄSI-, JA JALKAHOIDOT
■ AROMATERAPIAAN POHJAUTUVAT HOIDOT JA HIERONNAT
TEITÄ VARTEN:
■ MARIA KOKKONEN
050-3775640
■ TAIMI HEINILEHTO
050-3313216
Mustikkatie 26 B, Kuopio
www.kehakukka.com

Verhoomo Senjan

Savulahdentie 3,
71150 Vartiala
puh. **045-126 0457**.
Ota yhteyttä!

**Sielunhoito-
terapia
SYDÄN-
JUURI**

Helena Lehtimäki
YTM, sosiaalityöntekijä,
MU-sielunhoitoterapeutti

Vastaanotto Kuopiossa
P. 045 3156464,
hennalehtimaki@gmail.com
www.sydanjuuri.fi

HIERONTAPALVELU

KlasSimo

Koti- ja työpaikkakäynnit
p. 044 344 3763
www.hierontaklassimo.fi

Klassinen hieronta
Mobilisoiva hieronta
Triggerpiste hieronta

Koulutettu hieroja
Simo Mäkelä

Pitopalvelu

Hujasen Eväät

-pitopalvelu, -tilausleivonta, -astilavuohtaus

Fero ja Teija Hujanen

puhelin: **044 - 5340524**

www.hujasenevaat.fi

Lehtisevät onnittelee

100-vuotiaasta Kirkko ja koti-lehteä

LEHTISEPÄT
EST. 1888

PEFC
PFC0031183

SERTIFIKAATTI
ISO 9001
ISO 14001

Sivistystä mielelle ja sydämelle

Savon ammatti- ja aikuisopisto onnittelee 100-vuotiaasta Kirkko ja koti -lehteä.

Tuotamme uutta osaamista sekä kehitämme elinkeinoelämää tarjoamalla korkeatasoisia koulutus- ja kehityspalveluja. Toimintamme keskeisiä arvoja ovat yhteisöllisyys, osaaminen ja ihmisyyden kunnioitus.

Vuosi 2013 on meillekin juhluvuosi, sillä oppilaitoksemme täyttää 10 vuotta. Näiden vuosien aikana Savon ammatti- ja aikuisopistossa on suoritettu lähes 25 000 tutkintoa.

www.sakky.fi

**SAVON AMMATTI-
JA AIKUISOPISTO**

**VARKAUDEN
LUKIO**

Juhlasankari - mitä

Vuonna 2013 pyöreitä vuosia täyttävät kertovat, miten seurakunta on mukana heidän elämässään. Millaisia ajatuksia ja toiveita synttärisankarit lähettävät kirkolle?

10 vuotta Laura Korhonen, Karttula

"Kävin Hilikka-tädin pyhäkoulussa. Siellä laulettiin Jumalan kämmenellä -laulua. Saimme liimata omaan maisematauluun lintuja, kukkia, kaloja ja hedelmiä. Viime kesänä Kuopion kirkossa oli Anun ja Jussin häät. Syvänniemen kirkossa olen ollut konsertissa ja Kauneimmissa joululauluissa. Koulun kanssa ollaan käyty joulukirkossa."

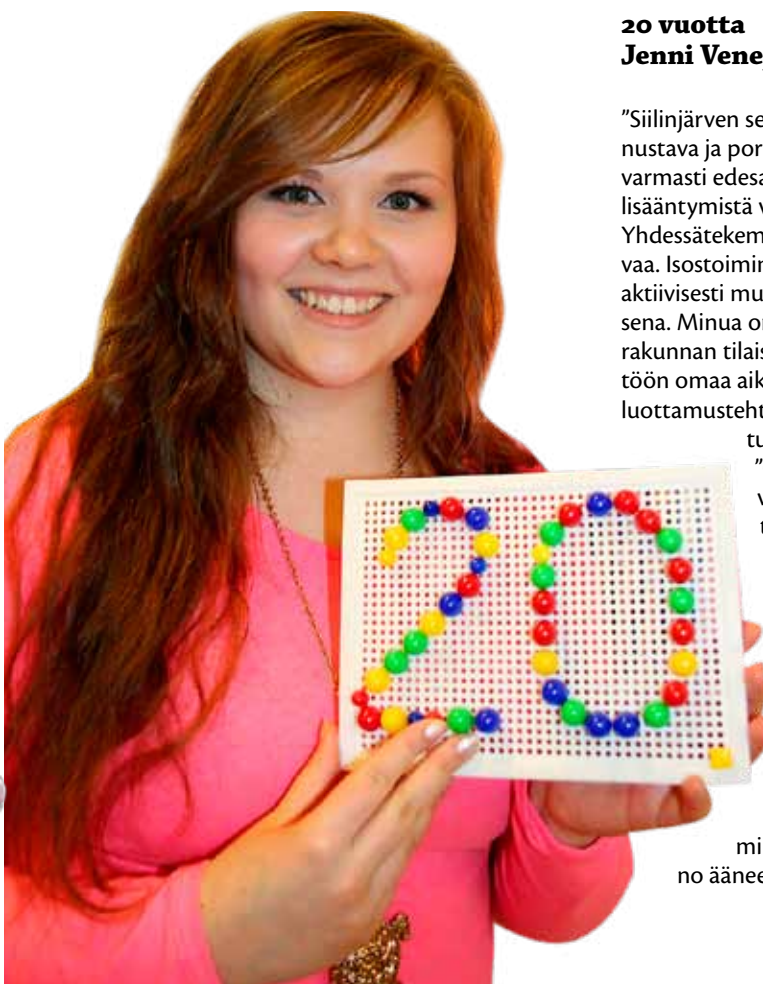
"Seurakunta ja kyläyhdistys järjestävät yhdessä koko perheen tapahtumia Syvänniemellä. Toivottavasti niitä on myös tulevaisuudessa. Seurakunnalla voisi olla kesällä myös hevosleiri."

20 vuotta Jenni Venejärvi, Siilinjärvi

"Siilinjärven seurakunnan nuorisotiimi on kannustava ja porukkaan on helppo tulla, mikä on varmasti edesauttanut nuorten määrän huimaa lisääntymistä viimeisten viiden vuoden aikana. Yhdessä tekeminen ja oleminen on törkeän kivaa. Isostoiminnassa olen ollut riparin jälkeen aktiivisesti mukana. Viimeksi olin leirillä isoiso-sena. Minua on pyydetty myös kuvaamaan seurakunnan tilaisuuksia. Kun olen antanut käyttööni omaa aikaani, minulle on myös annettu luottamustehtäviä ja lisää vastuuta. Se on tuntunut hyvältä."

"Odotan kirkkoon sukupolvenvaihdosta, että pikkuhiljaa johdotoportaaseen tulee nuoria ja sitä kautta pystyttäisiin nostamaan pöydälle uusia ideoita. Kaikkea ei tarvitse tehdä niin kuin vuosikymmeniä sitten. Esimerkiksi sitä ihmettelen, miksi kirkko vastustaa vain periaatteen vuoksi homoavioliittoja, vaikka he haluavat vain saman oikeuden kuin muut. Paljon on jo muuutoksia tapahtunut. Ja mikään ei muutu, jos ei asioita sano ääneen."

50 vuotta Jari Partanen, Nilsia

"Olen ollut nilsiäläisten riparilaisten ensimmäinen vuosikurssi, joka on päässyt ripileirille. Seurakuntanuorissa voitti Suomen mestaruus jalkapallossa. Ja poika-kerhosta muistan kotiin kannetut askartelunyytit. Hengelliset asiat ovat elämän peruspilareita, vaikka säännöllistä seurakuntayhteyttä ei olekaan. Musiikki on tällä hetkellä väylä seurakuntaan, olen mukana gospelkuorossa."

"Toivoisin kirkolta kosketuspintaa ihmisen arkielämään. Että olisi tilaa keskeneräisyydelle ja voisi tulla kohdatuksi elämän kipukohtineen. Toisaalta lähteminen ja mukaan meneminen on myös itsestä kiinni. Monesti on helpompaa jäädä television ääreen. Toivon kirkolta selkärankaa olla joskus vastavirtaankin, ettei menetettäisi ydinsanomaa. Näen keskeisenä armon julistamisen. Että kirkko ei mittaisi ihmistä samalla tavalla kuin yhteiskunta mittaa, onnistumisien mukaan."

60 vuotta Eila Salmi, Karttula

"Lapsena olin seurakunnan leirillä ja hieman vanhempana apuohjaajana. Monta vuotta meni välissä, etten käynyt seurakunnassa, mutta lapsen syntymän myötä päiväkerho ja partio tulivat tutuiksi. Konserteissa ja seurakuntatapahtumissa olemme käyneet puolison kanssa ahkerasti, ja matkoillamme maailmalla käymme usein kirkkokonserteissa ja messuissa. Naisteniloissa olen viime aikoina viihtynyt. Siellä näkee tuttuja ja tutustuu uusiin ihmisiin. Tänä talvena on ollut mielenkiintoisia aiheita. Olen saanut uutta näkökulmaa omaan elämään."

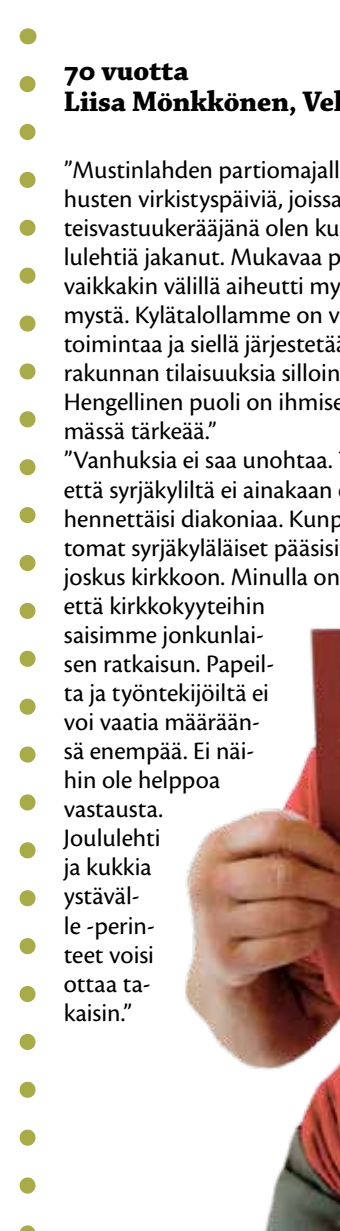
"Enemmän kuin itselleni, toivoisin kirkon tarjoavan lapsille ja nuorille turvallista olemista ja yhdessä tekemistä. Sekä lapsiperheille tukea. Mitä se käytännössä voisi olla? Ehkä perheleirejä lisää."

70 vuotta Liisa Mönkkönen, Veljeysseura

"Mustinlahden partiomajalla husten virkistyspäiviä, joissa teisvastuukerääjänä olen kuululehtiä jakanut. Mukavaa on vaikkakin välillä aiheutti myymistä. Kylätalollamme on toimintaa ja siellä järjestetään seurakunnan tilaisuuksia silloin. Hengellinen puoli on ihmiselämässä tärkeää."

"Vanhuksia ei saa unohtaa. Että syrjäkyliltä ei ainakaan hennettäisi diakoniaa. Kuntatomat syrjäkyläläiset pääsisivät joskus kirkkoon. Minulla on ollut kirkkokyyteihin saimme jonkunlaisen ratkaisun. Papeilta ja työntekijöiltä ei voi vaatia määräänsä enempää. Ei näihin ole helppoa vastausta. Joululehti ja kukkia ystäväille -perinteet voisi ottaa takaisin."

toivot kirkolta?

30 vuotta Paula Tegelberg, Puijo

"Olen ollut seurakunnan toiminnassa mukana aikanaan paljonkin. Pienenä kerhossa, käynyt rippikoulun ja toiminut isosena. Myöhemmin olin keittäjän apulaisena riparilla. Ripari-ikäisenä pidin pyhäkoulua Juvalla kaverin kanssa. Varsinkin rippileiriltä on jäänyt hyviä muistoja - yhdessä tekemistä ja iloista meininkiä. Myös isosena olo oli iso ja tärkeä juttu. Nuorison kanssa toimivista papeista on jäänyt erityisesti mieleen Sirkka Pylkkänen. Hän osasi innostaa ja kannustaa!"

"Kirkolta toivon, että hyväntekeminen jatkuu. Kirkon apu on tarpeen monelle niin Suomessa kuin ulkomaillakin. Erityisesti lapsille ja nuorille sekä vanhuksille tarjottu apu on itselle lähimpänä. Muutos-
tarvetta en näe, mielestäni kirkko on nykyaikaistunut hyvää vauhtia. Tänä päivänä itselleni on tärkeää, että voin toimia kummina kummilapsilleni."

TIMO HARTIKKAINEN

40 vuotta Kati Rissanen, Kallavesi

"Seurakunta on ollut osa elämäni koko ikäni. Olen nähnyt kirkon sekä vapaaehtoisen että työntekijän näkökulmasta. Pidimme vapaaehtoisina Puijon seurakunnalla kehitysvammaisille kerhoa - se oli uutta ja erilaista. Ripareilta on jäänyt mieleen hauskoja tilanteita. Seurakunnan leirit tarjoavat turvallisen ympäristön opetella elämää erityisesti lapsille, nuorille ja perheille."

"Toivoisin kirkolta rohkeutta uudistua. Innovatiivisia työmuotoja ja että eri kohderyhmät huomioitaisiin laajemmin. Elettäisiin ajan hermoilla. Ydintoimintoja ei saa unohtaa. Rohkeaa yhteistyötä seurakuntalaisten ja päättäjien kanssa. Tärkeää olisi antaa mahdollisuus toimia ja kehittää. Pitäisi päästä irti työntekijäkeskeisyydestä. Kirkkopäivät on mahtava ponnistus. Kun saadaan myllerystä, se johtaa usein johonkin uuteen."

hmersalmi

a järjestettiin aikoinaan van-
olin mukana auttamassa. Yh-
lkenut ja jou-
uuhaa,
ös väsy-
irkeää
än seu-
tällöin.
en elä-

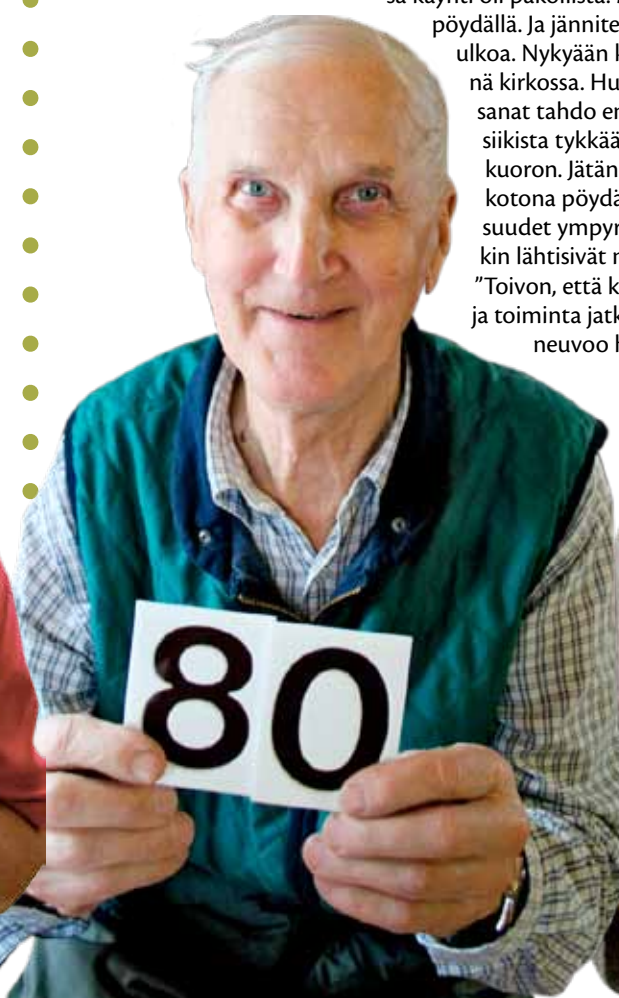
Toivon,
enää vä-
a autot-
vät edes
haaveena,

80 vuotta Martti Korhonen, Karttula

"Aino-täti piti pyhäkoulua lapsena ja pyhäkoulu kiersi Karttulassa talosta taloon. Leikit ja mehut opetuksen jälkeen ovat jääneet mieleen. Kinkereissä käynti oli pakollista. Muistan ne papin isot kirjat pöydällä. Ja jännitettiin, muistaako virsiläksyt ulkoa. Nykyään käyn useampana pyhänä kirkossa. Huonokuuloisena ei oikein sanat tahdo enää kuulua, mutta musiikista tykkään, varsinkin kirkko-kuoron. Jätän Kirkko ja koti-lehden kotona pöydälle avoimena, tilaisuudet ympyröitynä, että nuoretkin lähtisivät mukaan."

"Toivon, että kirkon varat riittävät ja toiminta jatkuu. Kirkko ohjaa ja neuvoo hyvään."

90 vuotta Maija Koponen, Puijo

"Körttiseuroissa käytiin lapsena äidin kanssa. Kuopiossa, vanhalla seurakuntatalolla. Vaikka työtä tehtiin paljon, seuroihin jouduttiin silti lähtemään. Rippikoulun jälkeen rakkaaksi tuli virsi 307. Koen, että se annettiin minulle voimaksi. Kiitos olkoon Jumalalle, karitsalle, olen armoliitossa. Minut kalliisti hän osti, minut nosti kadotuksen kuopasta."

"Kirkon toivoisin julistavan Jumalan sanaa. Vanhanajan julistusta. Kunpa kirkko pysyisi Sanassa, turhia virikkeitä ei tarvita."

*Tallenna elämäsi
tärkeimmät
hetket kuviin...*

Foto-PUIJO

Puijonkatu 14 p. 261 2074
Merja Halonen

• Matot
• vuodevaatteet • ym.

ITSEPALVELUPESULA
Pyykkisatama

Itkonniemenkatu 27, 70500 Kuopio
Puh. (017) 263 3128

*Elämäniloa ja
jaksamista
Fysioterapeutti
kotiinne*

**Fysioterapeutti
Juha Muurainen**

puh. 040 513 5538

Katso lisätietoja ja hinnasto:
www.kuopionkotifysio.fi

*Iloon ja suruun.
Elämän
kaikkiin
hetkiin.
Palveleva
naisten vaatteiden
erikoisliike.*

Savonkatu 22 Kuopio
Sokoksen parkkipaikkaa vastapäätä
puh. 017 261 2435
ma-to 9.30-17.30 pe 9.30-17 la 10-14

SIIVOUSPALVELUITA KOTIIN

Puh. 044 359 1644

Hyödynnä kotitalousvähennys!

WWW.GGSIIVOUS.FI

SUORA LÄHETYS OY

SUORAMAINONNAN AMMATTILAINEN

WWW.SUORALAHETYS.FI

**TERVETULOA
Ostoksille Riihmaan !**
Puijonkatu 39 Kuopio

Kristillisen Toiminnan Tuki ry
Meillä teet löytöjä kotiin ja harrastuksiin!

017 261 2004

Otamme vastaan lahjoituksia!

- Huonekaluja
- Kodin tekstiilejä
- Astioita
- Kirjoja
- Noutopalvelu

Tervetuloa!

**Arkisin 10-18
Lauantaisin 10-15**

SNELLMAN-kesäyliopisto

044 746 2840 • asiakaspalvelu@snellmankesayliopisto.fi

KEVÄÄLLÄ JA KESÄLLÄ

kielikursseja: •englanti •espanja •italia •japani •kiina
•ranska •ruotsi •saksa •suomi •venäjä •viittomakieli

abikursseja: •englanti •ruotsi •matikka

lukiolaiskursseja: •englanti •ruotsi

Tutustu ja ilmoittaudu!

www.snellmankesayliopisto.fi

Elämä ei ole

Mikael Jungner korostaa olevansa ”toivovainen, ei uskovainen”. Syövästä toipunut mies elää hetkessä vahvoine tunteineen. Hiljattain hän löysi itsensä saarnaamasta Tuomasmessusta.

Mikael Jungner saapuu haastatteluun hyväryhtisenä, aavistuksen kireä ilme kasvoillaan, kiireisen ja ehkä uupuneenkin tuntuisena. Harva se päivä iltapäivälehdistö on jotakin kirjoittanut yhdestä lempiaiheestaan: Jungnerista ja naisista.

Kun haastattelu alkaa, mies vaikenee hetkeksi kootakseen ajatuksensa.

”Mitäkö kuuluu? Juuri TV-haastattelusta tulon. Pari palaveria takana, pilvestä ja sateesta huolimatta keväinen mieli. Elämässä on muutosta, paljon.”

Miten mielenrauha säilyy kaiken kohinan keskellä?

”Se etsii minut, se tulee jostakin, ei minun tarvitse sitä etsiä. Kaikenlaisten myrskyjen ja hurmioiden jälkeen, ylä- ja alamäkien lomassa se seesteinen olo tulee kyllä, luottamus siihen kantaa. Juuri nyt on seesteinen olo.”

Mielenrauhan löytäminen ei ole oikeastaan tarvinnut mitään prosesseja tai ahaa-elämyksiä. Se on Jungnerin mukaan samaa kaikilla ihmisillä, jotakin joka on myötäsyttyistä ihmiselle. Haasteet ja vastoinkäymiset horjuttavat rauhaa, mutta innostumiset ja onnistumiset saavat sen hehkumaan.

”Ei ole mitään erityistä paikkaa jonne vetäydyn rauhoittumaan. Ei ole erityistä ihmistä, jonka seurassa se tulee. Musiikilla on kyllä merkitystä.”

Koukussa tunteisiin

Johtaja tummassa puvussaan tunnustaa olevansa ”koukussa tunteisiin”.

”Kun ne tulevat, nautiskelen. Olen elossa, tunnen sen silloin vahvasti!”

Entä sitten, jos tunteista tai niiden varaan heittäytymisestä seuraa jotakin ikävää?

”Sitten se hetki eletään sekun. Tunteet kannattaa aina elää, myönteiset ja kielteiset. En käytä tunteiden hallintaan ylen määrin energiaa.”

”Elämä tuo asioita peiton alle varpaista päin ja ottaa niille tilan”, sanoo mies, joka tunnustaa rakastuvansa kovin helposti.

”Onneksi huonot ihmissuhteet ovat nopeasti ohi ja valitettavasti hyvät suhteet ovat nopeasti ohi.”

Järjettöminkin rakkaus kestää vain hetken eikä järkevää rakkautta ole, niittaa Mikael Jungner. Elämä on rajallinen.

”Se tieto helpottaa. Elämä ei ole ikuinen kakku. Se on ainutkertainen, siihen kannattaa heittäytyä.”

Mikael Jungner on käynyt kahdesti kuolemaa lähellä, syövän ja sydäninfarktin saattamana.

”Sairastuminen ei itsessään jalosta, siinä voi katkeroitua ja masentua. Parhaimmillaan siinä jotakin oppii elämästä.”

Hän muistuttaa, että rankinta se kuitenkin on läheisille – edellyttäen, että läheisiä on.

”Riskinä on, että elämä alkaa pyöriä vain sairauden ympärillä. Mitä vakavampi sairaus, sitä tärkeämpää on että mieli pyörii elämän ympärillä.”

Kahdesti kuolemaa lähellä

”Kuoleman läheisyys tuntui oikeastaan arkselta, jopa pelottomalta. Koin jäätävän kylmyyden lähelläni.”

”Elämä on joka tapauksessa yksinäinen polku kohti kuolemaa. Jos kuljemme sitä yhdessä, se on mahtavaa!” sanoo Mikael Jungner.

Pohditko uskonasioita?

”Jumalasuhteessani ei tapahtunut muutosta. Huomasin että sairaalassa oli joku hiljenty-mishuone. Esitteen mukaan talossa oli myös joku pappi. En nähnyt ketään enkä olisi kaivannutkaan sellaista keskustelua: en pelkää kuolemaa. Se on suuri mysteeri, jonka näkemistä tuskin maltan odottaa.”

Kun Mikael Jungnerin tajunta liukui pois kahdeksan vuotta sitten, lääkäri arvioi jäljellä olevaksi elinajaksi kaksi viikkoa. Kova morfiinilääkitys laittoi aineenvaihdunnan lisäksi muunkin elimistön sekaisin.

”Syövän kovat kivut saivat odottamaan kuolemaa. Kuolema merkitsi porttia kivusta pois.”

”En ymmärrä mistä johtui, että selvisin. Olin onnekas. En ole vielä keksinyt miksi juuri minä parin syövästä.”

”En tiedä enkä ole miettinyt mitään jälleen näkemisiä. Kuolema on kuin joululahja, jossakin se on ja sen avaamista odotetaan, ja kun se sitten avataan, nähdään mitä odotettiin. Kuolemaakaan

Se ikuinen kakku

ALEKSI POUTANEN

”Haluan ymmärtää mistä elämässä on kysymys.

ei kannata korjata liian aikaisin, täytyy malttaa odottaa. Kyllä se aikanaan tulee. Kun elämä loppuu, sittenhän sen näkee, mitä tapahtuu.”

Äkkiä miehen silmänurkassa pilkahtaa arvoituksellinen hymy:

”Ja jos jotakin jumaluutta löytyy, minä ainakin olisin helvetin onnellinen kundti.”

Teot kaikkuvat sukupolvelta toiselle

Mikael Jungner puhuu mieluummin elämästä kuin kuolemasta:

”Haluan ymmärtää mistä elämässä on kysymys. En erityisesti tavoittele onnea.”

”Uskon että se mitä tehdään, kaikuu ikuisuuteen, sukupolvelta toiseen. Jokaisella teolla on merkitystä. Se on kaunis ja rohkaiseva ajatus. Nyt esimerkiksi nautimme kaikki Mikael Agricolan työn tuloksista käyttäessämme rikasta suomen kieltä”

”Ystävällinen sana puolitutemattomalle saattaa olla merkityksellinen, se voi muuttaa toisen elämää. Saan voimaa siitä, että voin auttaa muita rakastumaan heidän

omaan elämäänsä. Liian moni ei rakasta omaa elämäänsä.”

Entä onko miehen oma elämä ollut joskus hukassa?

”On toki, kun tärkeä ihmissuhde päättyy kuolemaan tai rakkauden loppumiseen”

Myös se, jos huomaa itse tehneensä ”isosti väärin”, saa Jungnerin hiljaiseksi: syyllisyys ja huono omatunto tulevat, jos on loukannut toista.

Yleisradion pääjohtajana Mikael Jungner oli saneeraaja. Millaisia tunteita siihen liittyi?

”Täytyy myöntää, että sen jälkeen, kun olin antanut lopputilin 50 ihmiselle, mietin sen jälkeen ja mietin joskus vieläkin, oliko se aivan välttämätöntä. Vaikka kuinka yrittää, on vaikea selvittää loukkaamista.”

”Anteeksipyyntöillä on aina merkitystä, mutta irti-sanottua se ei lämmitä.”

Omassa mielessä asioiden läpikäynti on tärkeää. Miten toimia jatkossa että ei kävisi näin?

”Jos loukkaa vahingossa, se on inhimillistä. Jos loukkaa jatkuvasti, se on julmuutta.”

Julkisuuden suhteen Mikael Jungner kehuu itseään paksunahkaiseksi:

”Osaan itseironian taidon, pystyn nauramaan itselleni.”

Läheisten mielipide ei ole sama asia:

”Muuten läheisyydessä ei ole järkeä, jos toisen mielipiteelle ja tunteille ei anna arvoa.”

Jungner on tullut julkisuuteen jopa kasvatust keskustelussa.

”Olen kasvanut hyvin vapaasti, sain kasvaa itselleni luontaiseen suuntaan. Kotona ei ollut rajoja eikä vaatimuksia, vaikka toki ruokailtiin yhdessä ja iltasadut luettiin. Minulle kasvoi vahva itsetunto ja elämisenhalu, mutta lievä turvattomuuskin jäi, kun paljon asioita jäi omalle vastuulle varhain.”

Kasvot eivät oikeastaan värähdäkään kun mies luonnehtii itseään:

”Tuppaan myös olemaan läheisriippuvainen.”

Mikael Jungnerilla on kahdeksanvuotias tytär. Millaisia tunteita isyyteen liittyy?

”Siitä en puhu. Se on ainutlaatuista, mutta siitä puhuminen on vaikeaa.”

Poliitikon saarna

Mikael Jungner uskoo sattumaan, ei ihmeisiin.

”Olen kirkon jäsen, tietysti. En ole kuitenkaan uskovainen. Olen toivovainen! Toivon, että Jumala on ainakin olemassa, vaikka tietenkään se ei riipu minun toiveistani. Toisaalta on ihan sama mitä kuoleman jälkeen tapahtuu.”

”Minulle välittyy se kuva, että usko on ylikorostunut nykykirkossakin. Kirkon lehdet ja saarnat ovat minusta täynnä uskoa, ainakin 90-prosenttisesti. Jumalan tai jumaluuden voi kyllä löytää itsestäänkin. Sellainen sana kuin toivo liittyy minusta kilvoitteluun. Toivon ja rakkauden kautta Jumalan voi löytää, ja toki uskomalla joku myös.”

Vuoden alussa tapahtui jotakin ennenkematonta. Poliitikko, johtaja Mikael Jungner löysi itsensä saarnaamasta Tuomasmessusta. Se oli vahva elämys:

”Iho menee vieläkin kananlihalle: se tunne, kun ihmiset keskusteleval, polvistuvat ja ruokoilevat yhdessä, hakevat ja saavat lohtua. En olisi ikinä voinut uskoa että se on mahdollista nykyään, että moderni kirkko voi olla noin elämyksellinen”

Se Tuomasmessu oli ensimmäinen, jossa Mikael Jungner saarnasi. Onko näitä tulossa lisää?

”En tiedä. Ei ole nyt kukaan kysynyt.”

Sitten toivon ja rakkauden puolestapuhuja nousee ja vitsailee että keskiajalla hänet ehkä olisi poltettu noitana, koska usko ei hänellä ”toimi”.

”Uskon kuitenkin että kaikki kolme tietä ovat mahdollisia: uskon, toivon ja rakkauden tie, ja että kaikilla niillä teillä on mahdollista löytää Jumala. Toivon ymmärrystä kirkon väeltä niitä kohtaan, jotka kanssani etsivät Jumalaa toivon ja rakkauden kautta.”

Hämmäntävän nerokas kristinuskko

Yhtenä läheisenä kanssakeskustelijana Jungnerilla on nykyään puolueensa pappismies Ilkka Kantola.

”Saan uusia näkökulmia pohdintoihini ja myös hyviä kirjallisuusvinkkejä. Viisaus, lämpö ja yhteisöllisyys ovat kirkossa kiinnostavia.”

”Armo on huikeaa! Oma arvo ei tarvitse ansaita vaan sen saa kun vain on olemassa. Armon merkitys korostuu, kuta lyhyempi, ankeampi ja karumpi elämä on.”

”Ja rakkaus – jokaisen rakastuneen pitäisi lukea sitä morsiusparilla luettavaa Korinttolaiskirjeen litaniaa rakkauden olemuksesta joka päivä! Siihen kiteytyy valtava elämänviisaus.”

Koko kristinuskon opetus on Jungnerin mielestä ”hämmäntävän nerokkaasti rakennettu”, kuten anteeksipyyntö:

”Anteeksipyyntöissä suurin hyöty tulee aina anteeksiantajalle. Miten paljosta anteeksiantaja vapautuu, kun ei enää tarvitse kantaa taakkaa. Se on iso asia, anteeksipyyntö on pientä sen rinnalla.”

Sitten taas palataan maanpinnalle: ”Sori jos olen teknokraatti, mutta suhtaudun elämään aika käytännöllisesti.”

”Jokainen valitsee itse itselleen elämänsä tarkoituksen. Teknokraattina sanon, että elämällä on kolme tarkoitusta: biologinen eli elävyyden jatkaminen, kulttuurinen kuten vaikkapa isänmaallisuuden tai puolueuskollisuuden tai uskonnollisen perinteen siirtäminen, ja kolmas, joka minusta on kiintoisin: se, jonka ihminen itse valitsee itselleen. Se voi muuttua matkalla, mutta mielekkäys syntyy tarkoituksellisuudesta.”

”Elämä on joka tapauksessa yksinäinen polku kohti kuolemaa. Jos kuljemme yhdessä ja sillä polulla on tarkoitus, sehän on mahtavaa!”

”Ihmisen sielu ei voi pysähtyä. Sen kuuluu olla matkalla jostakin jotakin kohti.”

ULLA REMES

Mikael Jungner puhuu Kirkkopäivillä KirkkoAreenassa Kuopion torilla lauantaia 18.5. klo 15–16.

Aiheena ”Jos olisin itsevalti kirkossa”.

Sankarin viittaa Aku Korhonen ei suostu kantamaan. ”Enhän minä mikään sankari ole, kun sentään jäin henkiin.”

Sadan vuoden aikana Suomessa on käyty kolme sotaa. Kuopiolainen Aku Korhonen oli mukana yhdessä niistä.

Syyskuun lopussa vuonna 1941 Korhonen astui armeijan harmaisiin. ”Silloin oli jo osittain hyökkäysvaihe meneillään. Minäkin jouduin rintamalle heti tammikuussa 1942”, Korhonen muistelee. ”Olimme sitä nuorinta ikäluokkaa, joka sotatoimiin lähti. Parikymppisiä ja vähän alle.”

Korhosen paikka oli tykistössä Syvärin takana, Äänisjärven eteläpäässä.

”Se oli kaikkein kaukaisimpia paikkoja naapurin puolella, missä suomalaisia oli.”

Läheltä liippasi

Korhosen kertoman mukaan hän ei joutunut rintamalla läheskään vaikeimpiin paikkoihin.

”Olin mukana asemasodassa, joka ei ollenkaan ollut sitä pahinta ryskettä ja rytinää. Tietysti sielläkin välillä tulitusta kuului.”

Vaikka ei aivan tulilinjalla ollutkaan, Korhonen muistaa yhden tilanteen, jolloin pelko häivytti hänen mielessään.

”Eräänä kesäisenä aamuyönä naapurilla oli tarkoitus siepata vangiksi tykistön tulenjohtomies. Olin silloin yksin paikalla. Pysyttelin aivan hiljaa, ja jostain syystä vihollispartio eksyi lopulta väärään paikkaan. Se oli minun pelastukseni.”

”En minä mitenkään erityisemmin uskonmiehiä ole, mutta jälkepäin ajattelin, että ehkä siinä tilanteessa oli varjelus matkassa.”

Muistona Uusi Testamentti

Korhonen ei muista, että hänen joukoissaan kuukaan olisi avoimesti rukoillut sodankäynnin keskellä.

”Harva toi esiin mahdollista uskonnollisuuttaan. Olimme kuitenkin vielä niin nuoria poikia, eikä ehkä ollut samanhenkistä seuraa, jonka kanssa puhua uskonasioista.”

”Mutta kyllähän sitä tuli välillä mietittyä omassa mielessään perimmäisiä kysymyksiä. Elämän ja kuoleman äärellä kun oltiin.”

Joskus rintamalla pidettiin hartaushetkiä.

”Minulla on vieläkin muistona pieni Uuden Testamentin kirjanen, jonka rintamalla sain.”

Sadan viimeiset vaiheet Korhonen vietti Loimalassa.

”Syyskuussa 1944 kotiuduin. Perääntymisvaihe oli aikamoista haipakkaa, kun nopeasti piti tulla, ettemme olisi jääneet pussiin.”

Katkeruutta itänaapurin sotilaita kohtaan Korhonen ei tuntenut.

”Samanlaisia ihmisiähän hekin olivat. Ja tekivät, mitä heidän käskettiin tehdä.”

”Pikemmin tunsin halveksuntaa maan johtoa kohtaan.”

Mutta se on ollutta ja mennyttä.

”Asiat ovat mallillaan ja hyvässä maassa me saamme nykyään elää.”

HELI HARING

Sotilaiden hengellistä elämää vahvistettiin kenttähartauksilla Kuvassa kenttähartaus 18.12.1939.

Pekka Keränen

Jelous matkassa

TUOMO TUOMIKOSKI

Aleksis Kivi runoili Suomelle raamit, aseman, historian ja tulevaisuuden: Maa kunnasten ja laaksojen...

Entä miten Jumala on auttanut kansakuntaa 100 vuoden kuluessa – vai onko?

Kuopion ja koko Suomen kirkkohistoria ulottuu satojen vuosien taakse. Siitä kertoo yksistään jo Kuopion tuomiokirkon pikkukellon teksti: *Herralle minä helisen / Cumahtelen Cuopiossa / Herättelen hengen töihin / Kiruhdan kirchon cansa / Samo saarnaaja sisääle / Älä Luoja si unohda / Nyt on avoi armon ovi / Tarjonna tavaratempelin.*

Viimeistään 1700-luvulle tultaessa luterilaisuus oli Kuopiossa imeytynyt kaikeen kulttuuriin. Täällä on aikoinaan jopa luotu kokonaiskirkon kannalta merkittäviä instituutioita. Hyväksi esimerkiksi käyvät Teologinen kirjallisuusseura ja Suomen kirkkohistoriallinen seura, jotka päätettiin perustaa Kuopion pappeinkokouksessa 1889.

Joensuun yliopiston kirkkohistorian professori **Hannu Mustakallio** toteaa seurojen syntyvaiheista, että kysymys oli kirkollisten uudistuspyrkimysten ohella fennomaanisen (suomalaiskansallisen) ohjelman toteuttamisesta kirkon piirissä.

Historian kunnioitus takaa terveet juuret

Kirkkohistoriallisen seuran tarpeellisuutta eräs osanottaja perusteli Kuopiossa 1889 sillä, ”ettei tarvinnut olla ”tieteellinen teologia” voidakseen koota lähteitä, kunhan vain oli ”kansaisesti” mielistynyt ja tieteen harrastukseen herännyt, ja jatkoi, ”sillä jos kansa ja kirkko ei pidä historiataan kunnialla, ei sen juuret pysy terveinä.”

On merkittävää, että juuri Kuopio katsottiin sopivaksi Teologisen kirjallisuuden seuran sijaintipaikaksi. Kyseessä ei ollut mikään takapajula, vaan eräs merkittävimpä kirkollisia keskuksia keisariajan Suomessa!

Puhdasoppisuuden vaalimisesta

Keisariajan lopulla Kuopio oli Savon ja koko Itä-Suomen merkittävä keskus. Se oli kauppapaikkana ja liikenteen solmukohdaksi tärkeä etappi – puhumattakaan herätysliikekeskuksesta.

Tosin piispa **Gustaf Johansson** piti huolen siitä, että Kuopiossa ei mikään ääriliikehdintä päässyt rehottamaan. Hän varjeli luterilaisen opin puhtautta monen mielestä liiankin intomielisesti.

Johansson oli Suomen autonomian aikana niin sanotun beekiläisen biblismin edustaja. Kyseessä oli saksalaisen Tübingenin yliopiston systemaattisen teologian professorin **Tobias Beckin** teologiaan pohjautuva raamatullinen suuntaus. Johansson oli opiskellut Beckin oppilaana.

Vihaa, kaunaa hätää ja rukousta

Itsenäistyminen ei Suomessa tarkoittanut kansallisten ristiriitojen laukeamista. Sisälissodan traumat hautuivat Kuopion seudulla harvinaisen pitkään.

Kuopiossa sijainnut punavankileiri tuotti katkeruutta työläiskansan sieluun. Vuoden 1918 kesällä leirin olosuhteet huononivat nopeasti. Monen mielessä kaikui arkipiispaksi kohonneen Johanssonin vaatimus: ”Kaikki Jumalan kieltäjät pitäisi tappaa”.

Sota oli politisoinut myös kirkonmiehet. Moni pappi kävi ristiriitaisin mieltein pitämässä pakolliset jumalanpalveluksen vankileirillä.

Ihme kyllä, talvisotaan mennessä kansa oli eheytyntä jo sen verran, että se pystyi taistelemaan samassa rintamassa ja poliittisista ryhmittymistä riippumatta.

Rintamalla laulettiin isänmaallisia virsiä ja kotipuolellakin savolaiset turvasivat Jumalaan. Hätä opetti rukoilemaan ja Neuvostoliiton pelko pitämään arvossa omia kristillisiä juuriaan.

Evakot ja jälleenrakennus

Sodan jälkeen ihmeteltiin rauhaa ja mahdollisuutta palata normaalielämään. Paradoksaalista kyllä, Kuopion kaupungin kasville toisen maailmansodan tapahtumat olivat merkittävä piristysruiske.

Evakkoja virtasi kaupunkiin niin paljon kuin se kykeni vastaanottamaan. Maakunnallisen keskuksen asema vahvistui entisestään. Savolaisuus törmäsi karjalaisuuteen.

Myös kristillisen lähimmäisenrakkauden, diakonian ja yhteisestä hyvästä jakamisen perinne pääsi jatkumaan. Vanhimmat savolaiset muistelivat vielä 1800-luvun lapsuutensa kaukaisia nälkävuosia, kun anotoivat evakoille yhteisestä hyvästään.

Työn äänet kaikuivat kaikkialla, kun suomalaiset rakensivat ”tynkä-Suomea” uuteen uskoon. Savottojen meininki piristyi rintamalta palanneiden sotilaiden voimin.

Maallistuminen vauhtiin

Vanhaan ei kuitenkaan ollut enää paluuta. Hädän hetkellä voimakkaana koettu kristillisyyttä sai hiipua maallistuneempien arvojen tieltä. Silti Savo ei koko Suomen mittakaavassa ollut niitä sekulaarimpia paikkoja. Sisämaan perinteikkäissä yhteisöissä oltiin eräänlaisessa ”Herran kukkarossa” muita kauemmin.

Herännäisyys oli pesiytynyt sitkeästi Savon maaperään. Myös lestadiolaisuus sai sijaa, samoin viidesläinen herätysliike. Oma merkityksensä on ortodoksisella sisarkirkolla, jonka keskus Kuopio on.

Turmeluksen laineet tosin löivät metsäpirtin sisäänkin. Massamedia ja muuttoliike levittivät nopeasti uudet tottumukset myös Savon rintamaille. Vähitellen keskiolukuppiloiden suosio kasvoi ja jumalanpalvelusten väkimäärä väheni. Ihmiset oppivat ”kiertämään ravintolat sisältä ja kirkot ulkoa”.

Politiikka ja uskonto vaikuttavat toisiinsa

Jatkosodan jälkeinen ensimmäinen vuosikymmen oli ratkaisevaa aikaa Suomen suhteissa itäiseen naapuriinsa. **Paasikiven** presidenttikauden päättyessä 1956 yhteistyö sotavihollisen Neuvostoliiton kanssa oli alkanut rakentua ”ystävyyden, yhteistyön ja avunannon” (YYA) hengessä.

Maallisen yhteiskunnan vaaran vuodet olivat omalta osaltaan hillinneet uskonnollistakin ääriliikehdintää. Sodan jälkeisen jälleenrakennus näkyi myös seurakuntaelämän maltillisena viriämisenä. Silti nuorten saaminen mukaan kirkollisen toimintaan oli aiempaa vaikeampaa.

Politiikka, uusi nuorisokulttuuri ja monenlaiset harrastukset kilpailivat perinteisen uskonnollisuuden kanssa uuden sukupolven ajanvietosta. Kriittisyys uskontoa kohtaan oli muodissa erityisesti taistolaispiireissä.

Kirkollisuus jatkaa juurevana

Perinteitä ei jälleenrakennuksen ja muu-

toksen vauhdissa kuitenkaan unohdettu. Niistä tuli silti yhä enemmän instituutioihin kiinnittyvää tapakristillisyyttä.

Näennäisesti moni asia ei muuttunut. Jos jotakin muuttumatonta etsitään, niin esimerkiksi joulukirjoissa riitti edelleen väkeä sekä Savossa että muualla Suomessa.

Savon kirkollisia asioita on välillä hoidettu Savonlinnassa ja Oulussa, jonne Kuopion hiippakunta siirrettiin 1900. Seurakuntien väkiluvun kasvaessa Kuopioon perustettiin hiippakunta uudelleen 1939. Sittemmin maakunta on jälleen saanut värikkäitä piispoja – Johanssonin 1800-luvun lopun jatkoksi.

Uusimmista piispoista **Wille Riekinen** on nähty heiluttelemassa kumisaappaita suvisuurojen juhlapuhujan paikalta. Nuoremman polven ”kiivas luterilainen” **Jari Jolkkonen** pitää huolen siitä, ettei liiallinen hurmanhenki jatkossakaan pääse rehottamaan hänen reviiirillään – ikiaikaisessa Savossa. Tai ainakin hurmoksen on perustuttava Lutheriin. Kirkollisuus jatkaa Savossa juurevana. Täällä uskotaan vaakaasti, että kyllä Jumala on kansakuntaa auttanut.

Ihanainen, kallis maa

Kansan historiaa ja tulevaisuuden toivoa kirjaa komeasti **Aleksis Kivi** runossaan *Suomenmaa*.

*Viel' monta näissä laaksoissa
on käynyt kauhua,
kun sota surman, kuolon toi
ja tanner miesten verta joi;
mut sankarien kunnian
sai Suomi loistavan.*

*Mi autuas helmas' nukkua,
sä uniemme maa,
sä kehtomme, sä hautamme,
sä aina uusi toivomme,
oi Suomenniemi kaunoinen,
sä iankaikaikkinen.*

PEKKA TUOMIKOSKI JA
SAKARI SARKIMAA

Ajattelen — siis tarvitsen medi

Media on kirkon suuri mahdollisuus. Mutta kirkossa pitää olla sisältöä, persoonia ja tarinoita, joista kertoa. Vaikeinta seurakunnalle on käsitellä kirkon mätäpaiseita omassa mediassaan. Kolme kirkollisen viestinnän ammattilaista kertoo, mihin kirkko tarvitsee mediaa.

”On keskiyö kuuden vuoden takaa. Parhaillaan remontoitavasta keittiöstä kuuluu kilahtelua ja keskittynyttä mutinaa. **Petri Hervanto** ja hänen vaimonsa **Tiina** ovat löytäneet läjän legoja ja kotipöydälle kohoa mitä mielikuvituksellisimpia viritelmiä.”

Näin alkaa Varkauden seurakunnan tiedottajan **Krista Väisänen**, 25, juttu laulajänäyttelijä **Petri Hervannosta** seurakunnan lehdessä Kotiviestissä (14.3.2013). Juttu imai-

see mukaansa.

Yllättäen Hervanto kertoo, että kukaan heidän perheestään ei kuulu kirkkoon. Miksi juttu sitten on seurakunnan lehdessä? Hervanto vastaa, että kukin seisoo oman arvo maailmansa takana. Hän haluaa herätellä ihmisiä liikkeelle, myös kirkkokonsertteihin. Hän haluaa tuoda iloa ja lohtua esiintymisellään.

Ja vielä, että ”vaikka kirkko instituutiona ei puhuttele, edustaa se paikkana hiljentymistä ja rauhaa”. Kirkkoon kuulumaton Hervanto ja

seurakuntalehti ovat samalla asialla: saada jotain liikahtamaan, saada ajatuksia liikkeelle.

Tässä jutussa kirkko tarvitsi Hervantoa herättämään ihmisten kiinnostuksen, pysähtyä pohtimaan ja peilaamaan ajatuksiaan. Ehkä löytämään jotain uutta. Hervanto puolestaan sai julkisuutta. Väisänen taustoittaa, että juttu liittyy sarjaan, jossa tunnettuja kaupunkilaisia haastetaan pohtimaan hengellisyyttä.

Paikallislehti kumppani

Krista Väisänen mielestä paikallislehti on seurakunnan viestinnän kumppani. Seurakunta tarvitsee paikallislehteä, sillä sen kautta seurakunta pääsee lähelle ihmisiä. Paikallismedia tarvitsee puolestaan sisältöä, jota se saa kirkosta.

Kyse on myös voimavaroista. ”Kun yksi tiedottaja vastaa kaikesta seurakunnan viestinnässä, paikallislehden antama apu on tosi tärkeää.”

”Valtakunnallinen ja paikallinen poikkeavat toisistaan paljon. Varkauden lehdissä ei käydä samanlaista keskustelua kuin valtamediassa.”

Väisänen mielestä paikallislehti jopa taustoittaa ja paikkaa valtakunnan median kärjellä kirkollista keskustelua.

”Monesti tuntuu, että kirkko on joutunut puolustuskannalle, vastaajan rooliin. Tuntuu, että isoihin medioihin mahtuu vain yksi kirkon asia kerrallaan, jota kaikki vyöryttävät, kunnes se on kaluttu loppuun.”

”Olisi hyvä, jos kirkon ei aina tarvitsisi vain ottaa kantaa esille nostettuihin asioihin, vaan se voisi päästä esille sellaisena kokonaisuutena, mikä se on”, Väisänen pohtii.

Rutiini ei riitä

”Sellaista ei kannata tehdä, mikä ei kiinnosta ihmisiä, Kirkko ja kaupunki -lehden päätoimittaja **Seppo Simola**, 58, Helsingistä sanoo.

Hän sanoo uskovansa, että ihmisenä olemiseen kuuluu halua miettiä elämäntasomuksen kysymyksiä: ajatella, pohtia ja olla jotain mieltä. Se on ihmisyyden osa. Siihen kaikki media antaa aineksia, kukin tavallaan.

”Lähden siitä, että eettiset, uskonnolliset ja elämäntasomukselliset kysymykset kiinnostavat suurta osaa ihmisistä. Vaikka he eivät jaksa raahata syntistä lihaansa kirkolle, he voivat pohtia näitä asioita muualla. Silloin kirkollinen media voi olla heräte, joka antaa aineksia pohdintaan.”

Simola näkee kirkon viestinnässä kaksi tuhannen taalan kohtaa: Miten tehdä kiinnostavia juttuja omaan mediaan, ja miten kertoa muulle medialle kiinnostavista asioista kirkon sisällä.

Hän sanoo, että kirkon pitäisi jo alusta alkaen miettiä toimintaansa medianäkökulmasta; kiehtooko tämä suurta yleisöä ja mediaa?

Viestintä on toisinaan myrskyisää kuten sää Oulussa vappuaattona. Rauhan tervehdyksen päätoimittaja **Elsi Salovaaran** mukaan seurakunnan viestinnällä on suuret mahdollisuudet tavoittaa ihmisiä.

Uudet avaukset, uudet ilmiöt tai vaikuttavat persoonat houkuttavat. Jos näitä ei ole tarjolla, media kertoo taustoista, kuten mihin rahoja käytetään tai mitä kiinteistöjä korjataan.

”Tiedottaja ei voi oikein saada juttuja läpi lehdistöön, jos toiminnassa ei ole kiinnostavaa sisältöä.

Riskejä ei pidä pelätä

Seppo Simola sanoo, että kirkon työntekijöiden pitää olla siellä, missä muutkin liikkuvat, ei vain omissa medioissa ja omissa tiloissa. Uusia medioita pitää hyödyntää eikä pelätä niihin mahdollisesti liittyviä ongelmia.

”Elämää ei pidä katsoa niin, että hylätään joitakin, jos pelätään sen riskejä. Sosiaalista mediaa ei voi täysin hallita, mutta on tärkeää, että kaikissa medioissa saadaan oma ääni kuuluviin.”

Hän ei kavahda mediakohuakaan ja sanoo, että keskimääräin lehdistö kirjoittaa kirkosta hyvin myötäsukaan. Viime vuosien valtamedian kohutkin ovat auttaneen hänestä kirkkoa nytkähtämään eteenpäin.

”Ulkopuolinen kohu on vaikuttanut siihen, että on ollut pakko tehdä jotain ja mennä eteenpäin.”

Simolan mielestä vaikeinta on nostaa omassa mediassa esiin asioita, jotka eivät oman yhteisön toiminnassa ole ihan kohdallaan.

”On ollut kiusallista ja samalla tervehdyt-

Varkauden seurakunnan tiedottaja Krista Väisänen seurasi Porin Jazzeja viime kesänä. Hänen mukaansa paikallismedia on hyvä yhteistyökumppani seurakunnan viestinnälle. Se myös paikkaa ja tasoittaa valtamedian kohujuttuja.

MARI ERKAMA

tävää havaita, että muu media on puuttunut näihin ongelmiin. Harmi vain, että omin voimin ei ole siihen pystytty.”

Simolan mielestä on tärkeää, että yhteisö uskaltaa itse puida omia ongelmiaan. Kaikki mielellään lukisivat ja kuulisivat hymistelyä itsestään, mutta se ei vie mitään eteenpäin.

Ongelmista aina joku kärsii. Jos kirkko ei puutu epäkohtiin, se sulkee silmänsä niiltä, jotka kärsivät kirkon toiminnan vuoksi.

”Jos jossain on mätäpaise, se on parempi puhkaista kuin antaa kasvaa.”

”Aina on niitä, jotka sanovat, että ’kustaan omiin muruihin’ tai ’liataan omaa pesää’. Se on kuitenkin parasta, että nostaa itse esiin kirkossa olevia epäkohtia. Silloin muutos lähtee kirkon sisäلتä. Kirkollinen media lisää näin toimiessaan omaa uskottavuuttaan. Se ei ole vain kilven kiillottaja, vaan osoittaa kritiikillään tekevänsä uskottavaa journalismia. Tällainen kohottaa myös oman yhteisön, kuten kirkon uskottavuutta.”

Astetta syvällisempiä paikallislehtiä

Oulun seudun seurakuntien lehden Rauhan tervehdyksen päätoimittaja **Elsi Salovaara**, 37, tiesi pienestä pitäen haluavansa toimittajaksi. Hän työskenteli aiemmin pari vuotta Kalevan toimittajana ja Oulun Ylioppilaslehden päätoimittajana, joten maallisen ja kirkollisen median kentät ovat tuttuja.

Salovaara sanoo, että seurakunta tarvitsee mediaa siinä missä mikä muu tahansa yhteisö.

”Seurakuntalehdet ovat astetta syvällisempiä paikallislehtiä. Niiden jutut ovat monipuolisia ja tehdään tavallisia ihmisiä kiinnostavista näkökulmista.”

Sosiaalisen median käyttöä Salovaara pitää ehdottoman positiivisena. Paikallisseurakunnilla on omat tiedottava facebook-sivunsa. Kirkko Suomessa -profiilia hän kiittelee. ”Siinä jaetaan elämää koskettavia kommentteja ja lauseen pätkiä. Ne koskettavat ainakin minua.”

Sosiaalinen media osoittaa, että ihmiset haluavat pienyhteisöjä. ”Siellä voi jakaa persoonallisesti pieninä paloina informaatiota, kokemuksia ja oivalluksia.”

Salovaaran mukaan hän ei ole havainnut seurakuntien facebook-sivuilla ongelmia.

”Sivuilla on paljon keskustelua. Meille toimitukseenkin on tullut paljon palautetta esimerkiksi neljän papin agnostikko-illoista. Harva tapahtuma kuitenkaan saa suurta keskusteluvyöryä liikkeelle.”

Median monet mahdollisuudet

Elsi Salovaaran mukaan olisi pelottavaa, jos kirkollista aineistoa ei julkaistaisi muissa lehdissä. Se on yleistä ja yhteistä elämää, joka kuuluu kaikille.

”Kirkollisen median tehtävä on kertoa siitä työstä, mitä seurakunnissa tehdään. Myös maallista mediaa aiheiden luulisi kiinnostavan, sillä toiminta on suunnattu samalle porukalle, joka on lehtien lukijakuntaa.”

”Olisi toivottavaa, että ihmiset entistä laajemmin näkisivät sen arvon, kuinka monipuolista työtä ilman rajoja ja rajoituksia kirkko tekee. Ketään ei suljeta pois.”

”Oli organisaatio mikä tahansa, aina jotain ikävää tulee esiin. Esimerkiksi pedofiiliasta ei saa vaieta, niin kipeää kuin se onkin. On selvää, että mediassa ei voida vain hehkuttaa

myönteisiä asioita. Kirkon tiedottajilla olisi toisaalta oppimista siinä, miten vinkataan hyvistä juttuaiheista.”

Salovaaran mielestä seurakuntalehdillä on hyvät mahdollisuudet toimia ja vaikuttaa.

”Ne tavoittavat valtavan määrän lukijoita. Usein ne ovat myös näyttävämpiä kuin paikallislehdet, koska niitä ei tarvitse täyttää mainoksilla. Pitäisi vain skarpata juttuihin, joihin lukijat tarttuvat yhä uudelleen.”

Aikakauslehdet saavat kaikilta kolmelta

kirkon tiedottajalta myönteisiä kommentteja reiluista, avoimista ja koskettavista jutuista, joissa pohditaan elämäkatsomuksen kysymyksiä.

”Aikakauslehdissä on usein tarinoita, joissa kerrotaan, kuinka kirkon piiristä on saatu apua, tai kuinka hengelliset asiat koskettavat, Jungnerista lähtien”, Krista Väisänen Varkaudesta toteaa.

SAKARI SARKIMAA

JANI LAUKKANEN

Päätoimittaja Seppo Simola Helsingistä kroolaa sujuvasti viestinnän aalloilla: mediakohut tekevät kirkolle hyvää. Tapahtumia suunniteltaessa niitä on hyvä miettiä median näkökulmasta.

11. käsky: Tule Kuopion Kirkkopäiville

17.–19.5.2013

Onko Jumalassa mitään järkeä?

17.5.2013 klo 14.00–16.00

Miten uusateismi haastaa kristikuntaa? Miten kristityt vastaavat siihen? Äänessä maailmankuulu **Alister McGrath**, joka toimii teologian professorina King's Collegessa Lontoossa. Juontajana ja tulkkina TT **Kari Kuula**.

KirkkoAreena: Jos olisin itsevaltiias kirkossa

18.5.2013 klo 15.00–16.00

Mitkä ovat kirkon tulevaisuuden kriittiset menestystekijät? Provokatiivisetkin puheen- vuorot kansanedustaja **Mikael Jungneriltä**, vapailta kirjoittajilta **Kaarina Hazardilta** ja **Taina Westiltä** sekä käsikirjoittaja-pappi **Kai Sadinmaalta**.

Entisten seurakuntanuorten sävellahjakonsertti

17.5.2013 klo 19.00–21.00

Folk ja roots rock -henkisesti sovitettut kappaleet on koottu artistien uusista sekä rakastetuimmista kappaleista vuosien varrelta. Harvinaislaatuinen tilaisuus nähdä huippuartistit yhdessä.

Jaakko Löytty, Pekka Simojoki, Nina Åström, Teppo Nuorva, Jouko Mäki-Lohiluoma, Tarvo Laakso, Maria Laakso, Jukka Leppilampi, Anna-Mari Kaskinen ja Kari Haapala.

» Liput 20 € + toimituskulut, Lippupiste tai Musiikkikeskuksen lipunmyynti.

KirkkoAreena: Mikä on lapsen hyvä ja mikä on lapselle hyväksi?

18.5.2013 klo 13.00–14.00

Emerituspiispa **Eero Huovinen** ja lastenpsykiatri **Jari Sinkkonen** keskustelvat lasten ja nuorten syrjäytymisestä.

Saarnasauna

17.5.2013 klo 21.00–22.00

Puhujat saavat lennosta aiheen ja jokainen heittää saarnansa kylmiltään. Saarnat nyhjäistään tyhjistä, ja ainoa lämpö nousee puhujista tai kuulijoista.

Mukana improvisaation iloisessa vauhdissa jalkapalloilija-lähihoitaja **Atik Ismail**, kirvespappi **Markku Suokonautio**, kisa-pappi **Leena Huovinen**, henkilöstöjohtaja-pappi-kirjailija **Raili Pursiainen** sekä nuoret näyttelijät **Rosanna Kemppi** ja **Tommi Rantamäki** ImproRiskiryhmästä.

Tulevaisuusverstaas: Lupa toimia eri tavalla

17.5.2013 klo 13.00–14.00

Uusia strategisia palveluita ja tuotteita synnytetään kokeilemalla, ei suunnittelemalla. Miten kokeilulähtöisestä ideoiden kehittämisestä tulee vallitseva toimintatapa? Tee eri asioita kuin muut tai tee samoja asioita eri tavalla kuin muut! Sparraajana Aalto-yliopiston innovaatiotutkija **Satu Rekonen**.

KirkkoAreena: Kuihtuuko kirkko pelkäksi palveluntuottajaksi?

17.5.2013 klo 13.00–14.00

Onko kirkko viranomainen muiden joukossa ja pelkkä palveluntuottaja? Mitä tapahtuu, kun seurakunta alkaa kritisoida virallista politiikkaa ja ottaa aktiivisesti kantaa paikallisiin hankkeisiin?

Emeritusarkkipiispa **John Vikström**, ”Atomi-Armi” eli kirkkoherra **Armi Rauta-vuori**, Stop Talvivaara -kansanliikkeen avustaja, kappalainen **Antti Lankinen**, kirkkoherra **Teemu Laajasalo** ja kolumnisti **Jukka Relander**.

Pastori Kanalan pyhäkoulu

18.5.2013 klo 21.00–23.00

DJ-pastori **Kanalan** pyhäkoulussa soi maallinen musa, jossa on raamatullinen klangi. Musiikissa vilahtelevat niin suorat viittaukset Raamatun kertomuksiin kuin säkeenpätkät, joissa selvästi soi Raamatun vaikutus.

Jos me kuuntelemme Jumalaa, eteemme avautuu tie

17.5.2013 klo 17.30–19.00

Mistä saamme aikaa kuunnella Jumalaa ja vaalia yhteyttä häneen? Mistä tiedämme, milloin Jumala puhuu? Mistä meihin tulee rohkeus luottaa siihen, mitä kuulemme?

Ajatuksiaan ja kokemuksiaan tarjoaa hengellisen ohjauksen tunnettu ja tunnustettu asiantuntija, anglikaanipappi **Henry Morgan**, tulkkauksen **Sirkka-Liisa Raunio**.

Minun tieni Kristuksen seuraajana

18.5.2013 klo 16.00–18.00

Global Christian Forumissa eri lailla ajattelevat ja eri taustoista tulevat kristityt kohtaavat. Metodi perustuu henkilökohtaiseen kohtaamiseen ja oman tarinan jakamiseen. Halukkaat voivat myös itse kokeilla metodia kahvikupin ääressä.

Luther-säätiön pastori **Kalle Väätäinen**, tutkija **Sari Roman-Lagerspetz**, pastori **Mari Leppänen**, yliopistonlehtori **Pekka Metso** ja emerituspiispa **Voitto Huotari**.

Jukka Perko Avara: Virsikonsertti

17.5.2013 klo 19.30–20.30

Saksofonisti **Jukka Perkon** virsiversiot ovat puhutelleet kuulijoitaan jo vuosikymmenen ajan. Satojen kirkkokonserttien sarja saa nyt väkevää jatkoa uuden yhtyeen myötä. Tradition kunnioitus ja uuden etsiminen, akustisuus ja sähköisyys – kotoiset virtemme saavat uudenlaisen elämän.

» Liput 20 € kirkkopäiväkansliasta tai ovelta ennen konserttia.

Minun rukoukseni

17.5.2013 klo 19.30–20.30

Europarlamentaarikko **Eija-Riitta Korhola**, nunna **Kristoduli**, tuotantopäällikkö **Ilkka Vainio** ja sopraano **Johanna Rusanen-Kartano** hiljentyvät rukoukseen. Rukoukset rytmittyvät akustisella musiikilla, jota esittävät **Tero Kaario** ja **Jarkka Rissanen**.

Uuden ajan kirkkokonsertti ”Isän, Pojan ja Pyhän Hengen nimeen”

18.5.2013 klo 20.00–21.00

Savonia-ammattikorkeakoulun ja Kuopion konservatorion opiskelijoiden säveltämä ja sovittama, 15 soittajan ja viiden tanssijan toteuttama kokonaisuus sekoittaa eri musiikkilajeja ja etsii uutta kirkkokonsertin muotoa ja tunnelmaa.

Muuttuvatko rakenteet – mihin meitä viedään?

18.5.2013 klo 13.00–14.00

Kirkkopäivien alla kirkolliskokous kokoontuu päättämään seurakuntarakenteiden kehittämisen päälinjoista. Tule kuulemaan tuoreet terveiset Turusta ja pohtimaan sitä, miten tulevaisuuden kirkon olisi viisasta organisoitua.

Projektipäällikkö **Terhi Jormakka**, kirkkoneuvos **Pekka Huokuna** ja kansliapäällikkö **Jukka Keskitalo**.

Liput

Viikonloppulippu 70/40* €

Kaikki viikonlopun ohjelmat muutamaa lisämaksullista tilaisuutta lukuun ottamatta.

Yhden päivän lippu (pe tai la) 40/20* €

Kaikki valitun päivän ohjelmat muutamaa lisämaksullista tilaisuutta lukuun ottamatta.

Tilaisuusliput 10/5* €

Lippuja yksittäisiin tilaisuuksiin voit ostaa tapahtumapaikan ovelta ennen ohjelman alkua.

***Alennusryhmät:** nuoret 12–18-v., opiskelijat, varusmiehet, työttömät. Alle 12-v. ilmaiseksi.

Lisämaksullinen ohjelma

Kirkkopäivillä on muutama lisämaksullinen tilaisuus, joihin liput voi ostaa ennakoon tai ovilta. Hinnat (10–20 €) ja tarkemmat ohjeet: www.kirkkopaivat.fi.

Miten kasvaa teologiksi ja teologina?

17.5.2013 klo 16.00–18.00

Mitä on olla teologi ja miksi haluan tehdä tätä työtä? Mikä auttaa jaksamaan ja kasvamaan työssä? Tilaisuudessa julkaistaan myös Kirkon tutkimuskeskuksen laaja tutkimus aiheesta.

Dos. TT **Kati Niemelä**, PsM **Aura Nortomaa**, dos. TT **Lassi Pruuki**, dos. TT **Tapani Innanen**, YTT **Veli-Matti Salminen**.

Luottamushenkilötapaaminen

18.5.2013 klo 9.30–12.00

Rakennemuutoksen merkitys seurakunnissa

Projektipäällikkö **Terhi Jormakka** Kirkkohallituksesta ja kehittämiskonsultti **Raimo Turunen** koulutuskeskus Agricolasta.

Mistä emme seurakunnassa luovu?

Kirkkoherra **Olli-Pekka Silfverhuth** Pirkkalan seurakunnasta ja seurakuntaneuvoston ja yhteisen kirkkovaltuuston jäsen **Tuula Pesonen** Puijon seurakunnasta.

KIRKKOPÄIVÄT
Kuopiossa 17.–19.5.2013

www.kirkkopaivat.fi
www.facebook.com/kirkkopaivat
www.twitter.com/kirkkopaivat

Handwritten signature: Jormakka

Toivon koulua arvostavat myös muslimit

Haluamme kasvattaa nuoristamme rauhan ja sovinnon rakentajia, sanovat Toivon koulun opettajat Palestiinassa.

Toivon koulussa opiskelevien palestiinalaistytöjen unelmat ovat samanlaisia kuin suomalaisten ikätovereiden. **Hadeel** haluaisi opiskella valtiotieteitä ja politiikkaa, **Bielasan** vaatetussuunnittelua ja **Aya** lääketiedettä. **Rola** miettii vielä uravalintaansa: ”Niin moni asia kiinnostaa.” Kaikki neljä aikovat myös lukioon.

Toivon koulu on Jordanian ja Pyhän Maan evankelis-luterilaisen kirkon ylläpitämä 470 oppilaan koulu Ramallah'ssa Palestiinassa.

”Koulu perustettiin 1966. Aluksi tulivat ensimmäisen luokan oppilaat ja sen jälkeen vuosittain uusi luokka-aste. Kaikkiaan 1200 oppilasta on vuosien varrella valmistunut koulusta ja monet ovat palanneet opettajiksemme”, kertoo rehtori **Michael Abu Ghazaleh**.

Opettajista 60% on kristittyjä ja 40% muslimeja, oppilaista kristittyjä on 30% ja muslimeja 70%. Kristittyjen oppilaiden osuus on vuosikymmenien aikana vähentynyt. Se kertoo toisaalta siitä, että koulu nauttii arvostusta myös muslimiperheiden keskuudessa ja toisaalta siitä, että kristityt ja erityisesti luterilaiset ovat pieni vähemmistö Palestiinassa.

Rauhan ja sovinnon rakentajia

Koulun toiminta-ajatus nousee kolmen uskonnon, juutalaisuuden, kristinuskon ja islamin yhteisistä arvoista: rakkaudesta, tasavertaisuudesta, rauhasta, toisten hyväksymisestä ja sovinnosta.

”Kun vanhemmat tuovat lapsensa tänne, he sitoutuvat näihin arvoihin. Haluamme kasvattaa nuoristamme rauhan ja sovinnon rakentajia maahamme”, rehtori painottaa.

Yksi koulun kasvateista on vararehtori **Nelly Husary**, joka valaisee, miten koulun arvot näkyvät käytännössä: ”Niitä käsitellään päivänavauksissa ja yhteisillä aamutunneil-

Toivon koulun 9-luokkalaisia välitunnilla eväitään nauttimassa, vasemmalta, Rola, Aya, Bielasan ja Hadeel.

la oppilaiden omien näytelmien, musiikin ja tanssin keinoin. Tasavertaisuus toteutuu siinä, että oppilailla on samanlaiset koulupuvut eivätkä muslimitytöt käytä koulussa huntua. Eri uskontokunnista tuleville on oman uskonnon opetusta, mutta koulun arvoja syventävä opetus on kaikille yhteistä.”

Arvostettua koulutusta

Tänä keväänä Toivon koulusta valmistuu 34. ylioppilasluokka. Piispa **Munib Younan** osallistuu aina keväťjuhlaan, jonka päivä sovitaan vuosittain hänen kiireittensä mukaan. Useimmat Toivon koulun opiskelijat suorittavat ylioppilastutkinnon on erinomaisin arvosanoin. Monet pääsevät Palestiinan yliopistoihin ja korkeakouluihin ja sijoittuvat hyvin työelämään.

”Suomen valtio tukee koulutusta Palestiinassa”, kertoo Suomen edustuston päällikkö, tohtori **Martti Eirola**. ”Palestiinan yliopistot ovat erittäin tasokkaita ja tulevaisuuden

kannalta olisi merkityksellistä, että koulutetut nuoret jäisivät rakentamaan maata rauhanomaisin keinoin.”

Perheiden taloushuolet

Koulun talous perustuu lukukausimaksuihin. Monilla perheillä on taloudellisia vaikeuksia, sillä työttömyys on korkea eivätkä työnantajat aina pysty maksamaan palkkoja ajallaan. Siksi monen nuoren koulunkäynti saattaa olla uhatuna erityisesti, jos perheessä on useampia opiskelijoita.

”Suomen Lähetysseuran kummiohjelman kautta tuetaan 90 Toivon koululaista, jotka ovat köyhimmistä perheistä. Tuki kattaa neljänneksen koulumaksusta”, kertoo kummiyhdyshenkilö **Riitta Luume**, jonka vastuulle kuuluvat kirkon koulut Länsirannan alueella.

”Kummeja tarvittaisiin mielellään lisää”, Luume sanoo. ”Suomalaisten yhteydenpito vähemmistönä eläviin palestiinalaiskristityihin on muutenkin toivottavaa. Sillä tavoin

syntyy kokemus kuulumisesta suureen kristittyjen perheeseen.”

Rehtori Abu Ghazaleh on kiitollinen suomalaisten tuesta: ”Toivomme, että voisimme kehittää myös vaihto-opiskelijatoimintaa. Vieraat Suomesta ovat aina tervetulleita koululle, sillä Ramallah on lähellä Jerusalemiä.”

Puijon seurakuntaneuvoston jäsenelle **Tuula Pesoselle** vierailusta tässä seurakunnan nimikkokohteessa jäi mieleen erityisesti hyvä ilmapiiri: ”Lapset olivat iloisia ja avoimia. He tervehtivät vierasta hymyillen ja keskustelivat kanssamme rohkeasti. Koulun arvot ja niihin sitoutuminen näkyivät näinkin. Siinä meillä suomalaisilla voisi olla oppimista.”

JAANA MARJANEN

Tule Kirkkopäiville keskustelemaan Pyhän Maan omistajuudesta! KirkkoAreena: Kotimaa24 Live: Kuka omistaa Pyhän maan? Kuopion tori 18.5.2013 klo 13.30 - 15.00 Järj. Kirkon Ulkomaanapu ja Kotimaa24

Kotiseurakunta kutsui juhlaan

Kolmivuotiaat saivat Siilinjärven seurakunnalta kutsun synttäreille.

Näin toukokuussa **Saana Harlamov** nostaa kolme sormea pystyyn uuden ikänsä merkiksi. Juhlapaikaksi on hyvissä ajoin varattu mummola, ja kakkuneuvottelut mummon kanssa ovat käynnissä. Aiemmin keväällä pienen mielessä ovat olleet juhlat seurakunnassa.

Huhtikuussa Saana ja kymmenkunta muuta samanikäistä sankaria juhli yhdessä kolmivuotissyntymäpäiväänsä Siilinjärven seurakuntatalolla. Rivi sankareita lauloi, taputti ja pomppi, koska oli lystiä. Kaulaan oli pujotettu sydänkoru merkiksi sankaruudesta. Mukan menossa oli niin isiä, äitejä, mummmeja kuin sisarusia.

”Yhdessäolo. Hauska päivä yhdessä.” Se on Saanan äidin **Riikka Yliniityn** ja isän **Juha Harlamovin** mukaan tärkeintä perheenjäsenen syntymäpäivän vietossa. Syntymäpäivien

hauskuuteen liittyy yhteys sukuun ja ystäviin.

Yliniitty ja Harlamov osallistuivat tyttäriensä Saanan ja **Assin** kanssa seurakunnan kolmivuotiaiden kekkereihin kutsuvieraina. ”Meistä koko perheestä oli mukavaa saada kutsu. Heti, kun kuori avattiin, tuntui siltä, että näihin juhliin pitää tulla”, vanhemmat sanoivat. ”Emme käy aktiivisesti seurakunnan kerhoissa tai tapahtumissa, siksi tämä tuntui erityiseltä.”

Riikka-äidin kassista pilkistaa kolmivuotiaan Saanan lahjaksi saama pienten piipia. Sen sankari sai hakea nukke-teatterissa esiintyneen Sakkeuksen aarrearkusta. Arkun äärelle syntyi uteliaiden sankarien jono.

Kuvakirjat ovat Harlamovin ja Yliniityn perheessä pop. ”Joka ilta luetaan, ja kirjat kulkevat mukana myös pottareissuilla”, Juha Har-

Saana Harlamov (kuvassa keskellä) juhli kolmea ikävuottaan muiden kolmivuotiaiden seurakuntalaisten kanssa laululeikkien tahdissa.

lamov nauraa. Kuviensa ansiosta lahjapiipia tulee käyttöön. Jotain tutunoloistakin saat- taan pirteistä kuvista tunnistaa, sillä Saana on jo jouluna lueskellut lastenlehdestä pikkuaasin joulukertomusta.

Siilinjärven seurakunnassa on viime vuosina juhlittu kolmivuotiaiden syntymäpäiviä kevään syksyin. Kolme ikävuotta on seurakuntalaiselle merkkipaalu, sillä siinä iässä voi osal-

listua seurakunnan päiväkerhoon. Saana Harlamovin kerhoaiheet ovat vielä arvoitus, koska kotoa kerhoon on vähän liian pitkä matka. Jahka tyttävät kasvavat isommiksi, perhe suuntaa leireille. Ainakin aikuisilla on niistä omat hyvät muistot.

SINI-MARJA KUUSIPALO

Boutique Wanha Pappila

Muuruveden rannalla 100-vuotiaassa hirsitalossa toivottaa sinut tervetulleeksi!

Meiltä löydät kiireettömän ilmapiirin ja laadukkaat persoonalliset luonnonmateriaaleista valmistetut vaatteet.

Papintie 16 Muuruvesi

Auki Ti-Pe 11-17 La 11-14
Muina aikoina sopimuksen mukaan.
www.boutiquewanhapappila.com

Huom! Lauantaina 18.5. ostosretki Muuruvedelle, bussi kuljetus Kuopiosta.

Soita kerron retkestä lisää,
puh. 041 430 5632

TERVETULOA
Eva Turunen

Kukkanen

K-Citymarket, kauppakeskus • p. 3613 802 • JOKA PÄIVÄ 9-19
Linja-autoasema • p. 2616 196 • JOKA PÄIVÄ 9-19

Heimosen Kukkakauppa

Ruotsinkatu 54, Niirala • p. 2820 678 • MA-PE 9-17, LA 8-13
• www.heimosenkukkakauppa.fi

Kodin Kukkapalvelu

Kuninkaankatu 26, keskusta • p. 2612 438
ARK. 9-17, LA 9-14 • www.kodinkukkapalvelu.fi

Kukka-Hanski

Kauppahalli • p. 2626 221 • MA-PE 8-17, LA 8-15

Tarhurin Kukka ja Sidonta

Männistön Ostoskeskus • p. 2622 821 • MA-PE 9-17, LA-SU 9-14

Kukkakauppa Cosmos

Kauppakatu 9 • p. 050 542 2800 • MA-PE 9-19, LA-SU 9-15
• www.atcosmos.fi, kukkakauppa@atcosmos.fi

Nyt lehtipisteissä.

www.askellehti.fi

Voit tilata Askelen myös kotiisi

Tilauspalvelu 020 754 2333 tilauspalvelut@kotimaa.fi

KOTIMAA-YHTIÖT

SEURAKUNNAT 8.5.-21.5.13

Tuomiokirkko on avoinna klo 10-15, lisäksi pe klo 18-23.
puh. 040 4848 256

Viikkomessu ke 8.5. klo 18. Ilpo Rannankari ja Päivi Paaso.

Helatorstain messu, jossa pappisvihkimys to 9.5. klo 10. Piispa Jari Jolkkonen avustajineen toimittaa pappisvihkimyksen, liturgina tuomiorovasti Ilpo Rannankari, kanttorina Anna Kosola, urkurina Päivi Paaso. Tuomiokirkon Kamarikuoro.

Perjantaimessu pe 10.5. klo 19 Tuomiokirkossa.

Messu su 12.5. klo 10. Saarna Marjo Parttimaa, liturgia Satu Karjalainen, kanttorina Anna Kosola, urkurina Päivi Paaso. Tuomiokirkon psalmikuoro.

Viikkomessu ke 15.5. klo 18. Liisa Penttinen ja Anu Pulkkinen.

Kirkkopäivien Maailmojen messu l to 16.5. klo 19.

Kirkkopäivien Aamumessu pe 17.5. klo 8.

Kirkkopäivien Matkakumppani-ilta pe 17.5. klo 17.30.

Kirkkopäivien Virsikonsertti pe 17.5. klo 19.30.

Kirkkopäivien Aamumessu la 18.5. klo 8.

Kirkkopäivien Siioninvirsiseur la 18.5. klo 17.

Kirkkopäivien Uuden ajan kirkkokonsertti "Isän, Pojan ja Pyhän hengen nimeen" la 18.5. klo 19.

Kirkkopäivien Yömessu la 18.5. klo 22.

Messu su 19.5. klo 10. Saarna Jari Jolkkonen, liturgia Satu Karjalainen, kanttorina Anna Kosola, urkurina Anu Pulkkinen. Lau-luhtye Kalla ja Kuopion Nuorisokuoro, johtaa Jussi Mattila.

Kirkkopäivien Enkeli-luonas su 19.5. klo 11.30-12.30. Kiitos ahkerille vapaaehtoisille. Keittolounasta tarjotaan jumalanpalveluksen jälkeen tuomiokirkon pihassa. Järjestää Yhteisvastuukeräys.

Hiljaisuuden messu (Viikkomessu) ke 22.5. klo 18. Marjo Parttimaa ja Anna Kosola.

KESKUS-SEURAKUNTATALO Suokatu 22

Seurakuntamestarit puh. 040 4848 259

Tuomiokirkkoseurakunnan ja Alavan omaishoitajien ryhmän kokoon-tumista ei ole toukokuu-sa. Ilmoitamme ryhmän jatkosta syksyllä.

Siionivirsiseur / **Herät-täjähdistyksen kevät-seurat** su 12.5. klo 18. Kuopion virsikuoro, Tuomo Ruuttunen, Marjo Parttimaa.

Raamattupiiri ti 14.5. klo 17 Suokadun nuorisotilojen takkahuoneessa.

MUMMON MÖKKI Puijonkatu 10

Avoinna ma-to klo 11-15. puh. 040 4848 272

Mummon mökki suljetu 9.5.2013. Helatorstai.

Raamattutuokio ti 14.5. klo 13. Virpi Soveri.

Raamattutuokio ti 21.5. klo 13. Virpi Soveri.

Mummon mökki ke 22.5. klo 13. Toivevirret.

NUORET

Perjantaimessu pe 10.5. klo 19 Tuomiokirkossa.

VARHAISNUORET

Kerhot seuraavasti: Keskuseurakuntatalo, Suokatu 22 E Tyttökerho 1. - 4. -luokkalaisille, ma klo 17.30-19. Kokkikerho 1. - 3. -luokkalaisille, ti klo 17.30-19. Snellmaninkoulu, Maaherrankatu 13 Sählykerho 1. - 2. -luokkalaisille pojille ti klo 16-17. Tyttöjen liikuntakerho 1. - 3. -luokkalaisille to klo 16-17. ja 4. - 6. -luokkalaisille ma klo 16-17. Lisätietoja nuorisotyönhoaja Jarkko Voutilainen puh. 040 4848 285.

LÄHETYS

Lähetysväen kevätretki Leppävirralle ti 21.5. Lähtö klo 9.45 Maljalahdenkadulta kaupungintalon ta-

kaa. Paluu Kuopioon noin klo 15.30. Retken hinta 20 €. Ilm. 13.-15.5. Marja-Leena Myllysellä, puh. 040 4848 248.

DIAKONIA

Diakoniatoimisto Vastaanotot: Keskuseurakuntatalo, Suokatu 22 C.

Päivystys ilman ajanvaraus-ta ma klo 9-10.30 ja pu-helinaika klo 10.30-11.30

puh. 040 4848 253 Pirjo Litmanen, muuna aikana puh. 040 4848 282. Ke klo 9-10.30 ja puhelinaika klo 10.30-11.30 puh. 040 4848 253 Birgitta Oksman. Inki-länmäen diakoniatyöntekijän Varpu Ylhäisen päi-vystys ilman ajanvaraus-ta, Suokatu 22 C. Ti klo 9-10.30, puhelinaika klo 10.30-11.30 puh. 040 4848 254, muuna aikana puh. 040 4848 255.

Lähimmäispalvelijoiden ryhmä ma 13.5. klo 16 Samulissa, keskuseurakuntatalolla, Suokatu 22. Varpu Ylhäinen.

MUUTA

Inkilänmäen palvelupiiri ja käsityöryhmä Tätilässä to 16.5. klo 13. Matkaker-tomuksia Israelista, Varpu Ylhäinen.

PERHETYÖ

Perhekerhon perhepäi-vä la 18.5. klo 11-16 Snelmannin puistossa. Kirkkopäivät.

Perhekerhon kevätkirkko ti 21.5. klo 10 Tuomio-kirkossa.

PYHÄKOULU

Kotipyhäkoulu Rönös-sä Katso lisää Rönön sillan kupeessa olevalta ilmoi-tustaululta.

KASTETUT

Justus Eemeli Karttunen.

KUULUTETUT

Markku Antero Mertanen ja Pirkko-Liisa Tuononen.

KUOLLEET

Toivo Alfred Johannes Lujanen 86v, Riitta Liisa Kumpulainen 81v, Maria Husso-Nurmi 99v, Eila Tel-lervo Tarvainen 74v, Elvi Vainikainen 91v, Arja Lee-na Laitinen 59v, Martti Ee-lis Voutilainen 78v, Mer-ja Helena Ihalainen 54v,

Pentti Simo Jääskeläinen 80v, Oiva Ensio Vepsäläi-nen 70v, Sirkka Liisa Miet-tinen 93v, Lydyia Kyheröi-nen 93v, Tuomas Taavet-ti Koivisto 78v, Aino Maria Vartiainen 75v.

ALAVAN KIRKKO Keihäskatu 5

puh. 040 4848 298

Messu helatorstaina to 9.5. klo 10. Saarna Anna Väättäinen, liturgina Ilkka Koponen, kanttorina Ossi Jauhainen, isosten tehtä-vään siunaaminen.

Rauhanyhdistyksen seu-rat la 11.5. klo 18.

Äitienpäivän perhemes-su su 12.5. klo 10. Saar-naa Juha Välimäki, liturgi-na Anna Väättäinen, kant-torina Ossi Jauhainen, nuorten bändi. Mes-sun jälkeen äitienpäivä-lounas, lapsille Japani-aiheista puuhaa. Pien-tä myytävää Alavan ni-mikkolähetyskohteiden hyväksi.

Jumalanpalvelus hellun-taina su 19.5. klo 10. Saar-naa Hannu Koskelainen, li-turgina Pirjo Kuula, kant-toreina Leila Savolainen ja Ossi Jauhainen. Bändi, Zipporim-kuoro ja kirkko-kuoro. Jumalanpalvelus ra-dioidaan. Lähetyslounas seurakuntasalissa.

Sibeliusakatemia ilta-musiikki ti 21.5. klo 19. Mustaa Musiikkia, "Black Gospel" - konsertti la 25.5. klo 16. Piccolon Kamari-kuoro, Hanna Kronqvist, sopraano, Lauri Tikka-nen, piano, johtaa Hei-ki Hinssa.

ALAVAN SEURAKUNTAKESKUS Keihäskatu 5 B

Eläkeläisten päiväpiiri ti 14.5. klo 12-14, kevään vii-meinen kokoontuminen. Alkuhartausta ja ruokai-lu seurakuntasalissa, kau-punginorkesterin kevät-konsertti kirkossa ja lo-puksi kakkukahvit seura-kuntasalissa.

Seuraava Hannat ja Han-nut -lähetyspiiriin ko-koontuminen 14.5. klo 18 (huom. aika) uudes-sa neuvotteluhuoneessa, B-rappu.

SÄRKINIEMEN SEURAKUNTATALO Särkiniementie 20

puh. 040 4848 307

Messu äitienpäivänä su 12.5. klo 13. Saarna Juha Välimäki, liturgina Ilkka Koponen, kanttorina Ossi Jauhainen. Äitienpäivän kakkukahvit.

DIAKONIA

Diakoniatoimistot - Ala-avan kirkko: Ajanvaraus-vastaanotto ke klo 9 - 11, Liisa Tiilikainen puh. 040 4848 324 (Alava, Niira-la, Haapaniemi ja Lehto-niemi). Neulamäen kirkko-seurakuntakeskus: to klo 9 - 11, Sonja Tirkkonen puh. 040 4848 325 (Neula-mäki). Särkiniemen kirkko-seurakuntakoti: ti klo 9 - 11, Sisko Laitinen puh. 040 4848 326. (Särkiniemi, Särkilähti).

MUUTA

Alavan ja tuomiokirkon omaishoitajat 27.5. ei ko-koontumista.

Alavan seurakunnan pii-rien kevätretki ke 29.5. li-sälmeen Kulttuuri Artok-seen (matkalla myös mui-ta kohteita. Lähtö klo 8.30

Alavan seurakunnan park-kipaikalta, klo 8.45 Neula-mäen srkn parkkipaikal-ta ja klo 9.00 Särkiniemen kirkon parkkipaikalta. Ret-ken hinta 20 €. Sis. ruuan, kahvit, näyttelyt/ tutustu-miskäyntikohteet. Ilm. ret-kelle viim. to 16.5 mennen-sä sihteeri Sisko Nousiai-selle puh. 040 4848 286. Lisätietoja Sonja Tirkko-nen puh. 040 4848 325 ja Sisko Laitinen puh. 040 4848 326.

PERHETYÖ

Perhekerhot - viikolla 20 ei kerhoja, la 18.5. kevät-retki Kirkkopäiville Snell-manin puistoon. Perhe-kerho kokoontuu Neula-mässä tiistaisin, Alavassa, Särkiniemessä ja Lehtoni-emessä keskiviikkoisin klo 9.30 - 11.

KASTETUT

Jomi Eemil Rusanen, San-teri Emil Sivenius, Lau-ri Eero Eemeli Nieminen, Jaani Benjam Turhanen, Julia Adella Hoffren, Mila Ilona Reinikainen.

KUULUTETUT

Tommi Ilmari Salmela ja Tiina Tanja Johanna Nau-manen, Jarno Johannes Kytömaa ja Larisa Kristina Parviainen.

KUOLLEET

Unto Jeremias Raatikainen 93v, Irma Helena Hotari-nen 84v, Hilka Liisa An-nikki Miettinen 88v, Rau-ni Annikki Syrjäläinen 64v, Helga Marjatta Leino 85v, Aino Ilona Kröger 91v.

KALLAVEDEN KIRKKO Rauhalahdentie 21

puh. 040 4848 336

Messu su 5.5. klo 10. Litur-gia Sanna Alanen, saarna Matti Pentikäinen, kant-torina Anna-Mari Linna. Kahvit kirkonmäellä.

Helatorstain messu to 9.5. klo 10. Liturgia Anni Tanninen, saarna Rai-li Rantanen ja kanttorina Richard Nicholls. Viittoma-kielen tulkkaus.

Äitienpäivän messu su 12.5. klo 10. Liturgia Veli Mäntynen, saarna Anni Tanninen ja kanttorina Mari Vuola-Tanila. Äitien kukitus ja kakkukahvit.

Lasten jumalanpalve-lus su 19.5. klo 10. Litur-gia Mikko Väisänen, saar-na Anna-Maija Hella, Mari Vuola Tanila, Richard Nicholls, lapsikuoro ja las-ten soitinkokoonpano.

MUUTA

Perheraamattupiiri su 5.5. klo 16.30 kirkon ala-kerrassa. Raamattupiiris-tä vastaa Pia Karjalainen puh. 050 5251 012.

Ruskaretki Pallakselle 3.-6.9. Lähde mukaan syk-syllä jylhimpään Lappiin Enontekiön Pallastuntu-rille ruska-aikaan. Vael-lamme ruskaa etsien, vaika-Norjaa myöten. Mat-kan hinta 400 € sisältää kuljetuksen ja majoituk-sen sekä ruokailut Tun-turihotelli Vuontispirtillä. Matkanjohtajana kirkko-herra Matti Pentikäinen. Ilm. 17.5. mennessä Kallave-den seurakunnan toimis-toon puh. 040 4848 327. Matkalle mahtuu 30 il-moittautunutta.

PETOSEN SEURAKUNTATALO Pyörönkaari 21

puh. 040 4848 345
Aikuisten takkailta ke 8.5. klo 18 takkahuoneessa.
Äitienpäivän perinteinen kakkukahvikonsertti su 12.5. klo 16. Lapsikuoro ja nuorten lauluryhmä, johtajana Mari Vuola-Tanila. Juontajana Heikki Tanila. Äitien kukitus, lapsiparkki perheen pienimille ja kakkuarpajaiset. Liput 2 €/ perhelippu 5 €/ äidit ilmaiseksi.
Messu su 19.5. klo 16. Anni Tanninen.

HIRVILAHDEN KAPPELI Länsirannantie 2410

puh. 044 275 7936.
Seppelleenlasku su 19.5. klo 13 Hirvilahden hautausmaalla.

KARTTULAN KIRKKO Kirkkotie 23

puh. 040 4848 545
Helatorstain sanajumalanpalvelus to 9.5. klo 10. Sanna Alanen ja Anne Keränen.
Kevätillan konsertti to 9.5. klo 18. Karttulan kirkkokuoro, johtaa Anne Keränen, sooloja, puhe Esko Konttinen.
Perhekirkko ja päiväkerholaisten siunaaminen su 12.5. klo 16. Lapsiperheiden keväťjuhla. Mikko Väisänen, Anne Keränen, Tuija Soini, Leena Eronen ja Leena Kukkonen.
Messu su 19.5. klo 10. Reijo Mustonen, Sanna Alanen, Anne Keränen, Kaisu Vasara, huilu. Kirkkokahvit ja nimikkolähetti Tuula Makkosen tulojuhla seurakuntakodilla.

MUUTA
Ehtoollishetki to 16.5. klo 13 Jaakkolassa.
Miesten saunailta to 23.5. klo 17.30 Tervonsalmessa, Levinniementie 15, Tervo. Aiheena Raamatun miehiä

RUKOILEMME

Herra siunatkoon teitä ja varjelkoon teitä.
Herra valistakoon kasvonsa teille ja olkoon teille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne ja antakoon teille rauhan.
Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen. Aamen.

PAULA REMES

- Jaakob. Saunan jälkeen iltapala. Keskustelu ja ohjelma alkaa noin klo 19.

KARTTULAN SEURAKUNTAKOTI Kissakuusentie 14

puh. 040 4848 547
Raamattupiiri tiistaisin. **Ystävänkammari** ke 15.5. klo 10. Martti Olsen.
Tervetuloa iltakahveille to 23.5. klo 18. Mukana khra Matti Pentikäinen sekä mm. Tauno Salmen kuvatarinaesitys.

SYVÄNNNIEMEN KIRKKO Kuttajärventie 117

Motoristimessu la 18.5. klo 15 Syvänniemen kirkon pihassa. Reijo Mustonen, Anna-Maija Hella ja Anne Keränen.

MUUTA
Hautausmaan siivoustalkoot ke 8.5. klo 8 alkaen Syvänniemen kirkkomaalla. Kenttälounas klo 11.
Kaste ja kummius, Eku-meeninen seminaari pe 10.5. klo 18 Syvännimen tsasounalla. Ortodoksinen rukoushetki, isä Harri Peiponen. Palveluksessa avustaa Mihailan kuoro kanttorina Eija Honkaselkä. Il-tatee ja seminaarin avaus, Erkki Taarasti, alustukset emerituspiispa Matti Sihvonen ja emeritusprofessori Heikki Makkonen. Keskustelua, tsasou-nan esittely, Tuomo Makkonen.

DIAKONIA
Lähimmäis- ja vapaehtoistyyssä toimivien retki Ryönänkosken laavulle ti 21.5. klo 16.30. Yhteislähtö Kallaveden kirkolta klo 16.30, paluu klo 20 mennessä. Ilm. 13.5. mennessä Maarit Kirkiselle puh. 040 4848 369 tai Riitta Reimal-le puh. 040 4848 370.
Diakoniatyön järjestämä alkukesän retki Lapinlahdelle ke 12.6. Retken hinta 20 €, sis. bussimat-

kan, vierailut Väärnin pap-pilaan ja asutuse museoon, sekä ruokailun Portaan-päässä. Ilm. 31.5. mennessä ma ja to klo 9-10 joko Kal-laveden kirkon puh. 040 4848 332 tai Petosen dia-koniatoimistoon puh. 040 4848 333.
Seurakuntaretki Pohjois-Karjalaan ke 12.6. Lähtö klo 8 Karttulan seurakun-takodilta. Herkullinen lou-nas Bomballa Nurmekses-sa. Lieksassa tutustumme Pielisen museoon ja kah-vitellaan välillä. Matkal-la mukana Martti Olsen ja Leena Kukkonen. Pa-luu Karttulaan noin klo 18. Matkan hinta 40 €/hlö. Ilm. viimeistään 3.6. Martti puh. 040 4848 371, Leena puh. 040 4848 545.

PERHETYÖ
Taidetiistai ti 14.5. ja 21.5. klo 9.30-11.30 tai 13-15. Koko perhe kädentaitojen pariin Kallaveden kirkolle. Omat eväät ja taiteiluun sopivat vaatteet mukaan.

PIIRIT
Haminalahden työseu-ra ti 14.5. klo 18.30 Kyllikki Kinnusella, Haapasaa-ren-tie 37. Sanna Alanen.

KASTETUT
Lucas Antero Ahonen, Leena Inari Johanna Suu-ronen, Niilo Samuel Pek-karinen, Oliver Johannes Korhonen, Helmi Lilja Ma-ria Martikainen, Matlee-na Aurora Meriläinen, Ma-tias Aleksanteri Meriläi-nen, Joa Nicolas Jäntti, Eli-el Sebastian Mankinen, Emma Aino Matilda Räsä-nen, Artturi Matias Hau-tala, Nanna Iida Aurora Haikonen, Emmi Aleksan-dra Vepsäläinen.

KUULUTETUT
Tero Marko Juhani Hell-grén ja Terhi Katriina Sää-mänen, Jussi Samuli Sal-mela ja Anniina Hellsten, Jesse Markus Tapio Krö-ger ja Kati Susanna Jääs-keläinen.

KUOLLEET
Helmi Sofia Leppänen 89v, Mika Petteri Juvonen 40v, Eino Ilmari Puustinen 70v, Klaudia Herranen 90v, Aarne Ilmari Korhonen 86v, Tauno Johannes Sir-viö 91v, Leena Katri Ropo-nen 88v.

PYHÄN JOHANNEKSEN KIRKKO Kellolahdentie 8

puh. 040 4848 386
Äitienpäivän messu su 12.5. klo 10. Saarna Sirpa Nummenheimo, liturgia Sanna Husso, kanttorina Tintti Tinkala.
Kirkkopäivien kansain-välinen messu su 19.5. klo 10. Saarna Aino-Kaa-rina Mäkisalo, liturgia Sal-la Tyrväinen, kanttorina Heikki Mononen.
Päiväkerhon kevätkirk-ko ti 21.5. klo 18. Salla Tyr-väinen.

MÄNNISTÖN VANHA KIRKKO Lönnrotinkatu 24
puh. 040 4848 386
Raamattupiiri naisille - hiljentymistä ja jakamis-ta ke 8.5. klo 18. Salla Tyr-väinen.
Elämän makuinen messu

su 12.5. klo 18. Sanna Hus-so, Tintti Tinkala.
Silja Kallio & oppilaiden kantelekonsertti ti 14.5. klo 18-19.30. Väliajalla kah-vit Yhteisvastuun hyväksi.
Hiihtolomarippikoulun oma ilta to 16.5. klo 17-18 alakerrassa. Juha Mertan-nen, Salla Tyrväinen.
Sateenkaarimessu la 18.5. klo 18.30. Saarna Liisa Tuo-vinen, liturgia Sanna Hus-so, kanttorina Tintti Tin-kala. Tarjoilu.
Voimaa musiikista ke 22.5. klo 19. Heprealai-nen ilta. Marjatta Airas ja Heikki Mononen.
Partaharjun rippikoulun oma ilta to 23.5. klo 17-18 alakerrassa. Anu Viippola, Sanna Husso.

DIAKONIA
Hyvän Mielen Päivän ke-vätretki ke 5.6. Nilsiään ja Varpaisjärvelle. Ohjelmas-sa kirkkokäynnit, Korpi-ahon hunajatila Nilsissä, ruokailu ja kahvi, hinta 20 €. Ilmoittautuminen yhte-yshenkilön puhelinnume-ron kanssa Pyhän Johan-neksen kirkon diakonia-toimistoon tiistaisin klo 9-10, Ulla Halonen puh. 040 4848 405. Jääskeläisen auton reitti: Päivärannan Citymarketin jälkeen pysäkki Kettulanlahteen päin 8.50, Kaijan Padan pysäkki 8.55, Pihlajaharjun ja Rahusentien risteys 9, Kelloniemen Sale 9.05, It-konniemi (Malminkatu 13 pysäkki) 9.10, Sotilaspo-jankadun pysäkki 9.15, Tel-lervonkadun pysäkki 9.20, Lönnrotinkadun pysäki (Lönnrotinkadu 11 koh-dalla) 9.25, Pohjolankadun pysäkki (Pohjolankatu 28 kohdalla) 9.30, edelleen Killisenkadulle ja Lönnro-tinkadulle, Saariaitan py-säkki 9.40 ja Kellolahden-tien pysäkki Pyhän Johan-neksen kirkon kohdalla (Kellolahteen päin). Paluu kello 16 mennessä. Olet-han siellä pysäkillä, johon ilmoittaudut.
Männistön seurakun-nan diakoninen ikäänty-neiden leiri 13.-15.8. Ryt-kyn leirikeskuksessa. Tie-dustelut ja ilmoittautumi-set Ulla Halonen puh. 040 4848 405. Etusijalla ensi-kertalaiset.
Vanhan Kirkon Ystävä-kerhon, Virikekerhon sekä Raamattu- ja ru-kouspiirin yhteinen ke-vätjuhla ma 20.5. klo 13 Vanhalla kirkolla. Kah-vitarjoilu 2 € Yhteisvas-tuulle.

MUUTA
Helatorstain messu 9.5. klo 13.30 Mäntylän palve-lutalolla, Untamonkatu 5. Sanna Husso, Salla Tyrväi-nen, Tintti Tinkala.
Hartaus to 23.5. klo 13.30 pienryhmäkoti Honkaran-nassa, Sandelsinkatu 14. Ulla Halonen.

KASTETUT
Emma Senja Ellen Saas-tamoinen, Väinö Mika-el Aleksanteri Heikkinen, Ninni Krista Jemina Tom-minen, Luka Eemil Matias Kyllönen.

KUULUTETUT
Juhani Samuel Kellosaari ja Miila Micaela Linna.

KUOLLEET
Eino Pulkkinen 85v, Rai-mo Pekka Tiilikainen 71v, Mikko Sakari Kerttula 80v, Sisko Hilja Kokkonen 89v, Väinö Johannes Antikai-nen 79v.

JOONAS VÄHÄSÖYRINKI

Aika hyvä ihmiseksi

Lapsuuteni Kuopi-on puutalokortteleissa elettyä elämää lempeän realistisesti kuvannut pakinoitsija-kirjailija Aapeli arvioi erästä elämäntapahtumaa otsikol-la ”Aika hyvä ihmiseksi”. Aapelin kirjallinen todistus lähimmäisestä ei saanut ilmausta: hulttio, ateisti, hankala, itsekäs, kiipijä, siipeilijä tai toivoton tapaus. Ei, Aapeli todisti: ”Aika hyvä ihmiseksi.”

Olen varma siitä, et-tä kirkon tulevaisuus olisi hyvä raken-taa tällaiselle tavalle nähdä ympärilleen. Tulevilla kirkkopäivillä tuuletetaan kirkkomme perin harmaaksi haukuttua imagoa, ikävystyttävää ilmapiiriä, onnetonta osaamattomuutta ja tukahtunutta sisä-piirisielua. Kaiken ’rajoja rikkovan’ ja hy-vää tarkoittavan tukistelun rinnalla on lopulta tärkeintä muistaa, että kirkon tulevaisuus ei ole vain siinä, miltä kirkko näyttää. Se on myös siinä, mitä ja kuinka kirkko näkee.

Ei meidän tu-le paapoa hulttioi-ta eikä sietää siipeilijöitä. Itsekkyyden seuraukset on sa-nottava ääneen, kii-pijöiden tie tukit-tava. Näin vaatii yhteinen hyvä.

Mutta meidän on nähtävä toisis-samme ’aika hyvä ihminen’. On kuul-

6. sunnuntai pääsiäisestä.

On kuultava se äänetön tuskan huuto, joka kuuluu ihmisen osaan ja joka on puettu sanoiksi ensi sunnuntain psalmissa: ”Herra, kuule, kun huudan sinua...Älä nytkään jätä minua, älä hylkää. (Ps. 27)

(Ps. 27)

tava se äänetön tuskan huuto, joka kuuluu ihmisen osaan ja joka on puettu sanoiksi ensi sunnuntain psalmissa: ”Herra, kuule, kun huudan sinua...Älä nytkään jätä minua, älä hylkää. (Ps. 27)

Menestyneen, kuului-san tai arvostetunkaan kohdalla ei tule unohtaa, että hän on ihminen ras-kaine taakkoineen ja et-tä hänkin tietää, mitä on huutaa Jumalan puoleen: ”Älä jätä, älä hylkää!” Ei

elämä ole hänelle sen helpompaa kuin hulttioille ja kaikenlaisille toivottomille tapauksille. Kaikissa on nähtävä kulissien taakse ja löydettyävä ’aika hyvä ihminen’.

Lapsuudenkotini lähellä olleessa puu-talokorttelissa näyteltiin usein lauantai-sin melkoinen performanssi, jota minä-kin aidanraosta joskus seurasin. Muuan perheen pää komensi poikalaumansa pi-hamaalle, käski heidän laskea housut

kiinttuihin ja piiskasi heidät. Kysyttäessä syytä mies vas-tasi: ”Varmuuden vuoksi.”

Elämä piiskaa karusti, mielivaltaisesti, perusteet-tomasti. Kristuksessa, jonka Pyhä Henki meille kirkastaa, keskellemme asettuu kir-kossa Jumala, joka armah-taa - Sinutkin, varmuuden vuoksi.

MATTI JÄRVELÄINEN

Kuopion NNKY onnittelee
100-vuotiaasta
Kirkko ja koti-lehteä.
Siunausta sen kaikille
tekijöille, tuokoon lehti
edelleen "Siunausta koteihin"!

Roko ajan eteenpäin

**Savonlinja - yhtiöt onnittelee
100 v. täyttävää Kirkko & Koti -lehteä!**

SAVONLINJA OY
www.savonlinja.fi

puh. 020 141 5710
kuopio@savonlinja.fi

Soitto 0201-alkuisin puhelinnumeroihin maksaa matkapuhelimesta 8,35 snt/puhelu + 17,17 snt /min. Lankapuhelimesta soiton hinta on 8,35 snt /puhelu + 7,02 snt /min., hinnat sis. alv. 24%. Hinta on kaikkialta Suomesta sama.

*Kuopion hiippakunnan tuomiokapituli
onnittelee 100-vuotiaasta
Kirkko ja koti -lehteä*

**Kuopion ToriApteekki
onnittelee 100 v. Kirkko ja Koti -lehteä.**

**Aqualan-L
200 g**

TARJOUS

6,90€

(Norm. 9,75 €, ale n. 30 %)

Voim. 25.5.2013 asti
tai niin kauan kuin
tarjoustuoteita riittää.

**Kuopion Tori
APTEEKKI**
Pharmacy

Haapaniemenkatu 24-26
Sokoksen pohjakerroksessa

Avoimena ma-pe klo 9-20, la klo 9-16. • www.kuopiontoriapteekki.fi

Välitämme.

**Onnittelemme
satavuotiaasta
Kirkko ja kotia**

Laadun takeena

KOTIMAA-YHTIÖT

SEURAKUNNAT 8.5.-21.5.13

PUIJO

PUIJON KIRKKO
Taivaanpankontie 3

puh. 040 4848 419
Konfirmaatiomessu to 9.5. klo 10. Kari Kuula saarnaa, Mari Voutilainen, Markku Puhakka, Pekka Nieminen, Sirkku Pääkkönen. Kanttorina Outi Keskisipilä.

Messu su 12.5. klo 10. Pekka Nieminen saarnaa, Kari Kuula, Mari Voutilainen. Kanttorina Outi Keskisipilä. Heidi Miettinen, sello, Pekka Toivanen, saksofoni.

Sanoin ja sävelin äideille - äitienpäiväkonsertti su 12.5. klo 18. Rauno Tikkanen klarinetti ja saksofoni, Henri Tikkanen, baritoni; Olli Tikkanen, baritoni; Ville Tikkanen, lyömäsoittimet; Outi Keskisipilä, urut ja piano. Ohjelma 10 euroa Naisten Pan-kin hyväksi.

Missa Vitae - elämän messu su 19.5. klo 10. Heikki Hyvärinen saarnaa, Pekka Nieminen, Mari Voutilainen, Jaana Marjanen, Sirkka Maija Lehtola. Kanttorina Joona Saraste. Laulu- ja soitinryhmiä. YV-lounas soppatyöstä piha- maalla. Kirkkokyyti Ranta-Toivalasta ja Päivärannasta. Katujunakuljetus (4€) Kuopion torilta kaupungintalon edestä klo 9.30. Paluu messun jälkeen. Katujunakuljetukseen ilm. viimeistään 16.5. mirja.turunen@evl.fi tai puh. 040 4848410.

PUIJON SEURAKUNTAKESKUS
Taivaanpankontie 3

Perhekerho ke 8.5. klo 9.30. Äiti. **Lähimmäisten ilta** ti 21.5. klo 18. Kerhohuone 3. Raili Lehtoviita.

POUKAMA
Poukamantie 105

Ystävänpäiväkerho ke 8.5. klo 11. Ruokailu klo 12-13.30. Terveisiä Etiopian kristityiltä, kirkkoherra Jaana Marjanen. **Tehdään yhdessä -ryhmä.** Retki Nilsilään (Taitoloma) 13.5. Ilm. Riitta Murtorinne puh. 040 4848 437. **Ystävänpäiväkerhon retkipäivä** 22.5. Ilm. kerhossa Riitta Murtorinne puh. 040 4848 437.

RANTA-TOIVALA

Seurakuntapiiri to 16.5. klo 18.30 Aune Kumpulaisella, Ranta-Toivalantie 248. Maija Antikainen.

MUUTA

Partiomessu su 19.5. klo 10 Kuopiohallissa. Kari Kuula saarnaa, Niklas Grönholm. Bändi Jyväskylästä.

KASTETUT

Leevi Arttu Valtteri Miettinen, Roope Kalevi Randalin, Laura Elisabet Martikainen, Lauri Eljas Turunen, Veli-Pekka Aleksanteri Airaksinen, Niilo Voitto Antero Tiuhonen.

KUOLLEET

Rauno Ensio Rissanen 63v, Mikko Sakari Kerttula 80v.

JÄRVI-KUOPIO

RIISTAVEDEN KIRKKO
Joensuuntie 2505

Messu helatorstaina to 9.5. klo 10. Leino, Tuura, Vartiainen ja kirkkokuoro. Yhteiset syntymäpäiväjuhlat messun jälkeen Riistaveden alueen 70-, 80-, 90 -vuotta alkuvuodesta täyttäneille ja vanhemmille. Mukana lapsikuoro.

Messu su 19.5. klo 10. Kirsi Leino, Riikka Tuura, Kansanlaulukirkko. **Päiväkerhon kevätkirkko** ma 20.5. klo 18.

Esikoululaisten koulunsiunaamiskirkko ke 29.5. klo 18.

RIISTAVEDEN SEURAKUNTATALO
Keskustie 2

Kevätlaulukirkko su 12.5. klo 10. Leino ja Tuura. Äitienpäivän kakkukahvit srk-talossa. Äitien ja isoäitien kukitus.

Miesten ruokapiiri ma 20.5. klo 17. **Siionin virsiseurat** ma 27.5. klo 19. Kanttori Matti Saarela kanssa harjoittelun lisävihkon siionin-virsiä.

MUUTA

Miesten lenkkiapiiri ma 13.5. klo 18 OP:n kerhohuoneessa. **Toukokuun museopirtilä** pe 24.5. klo 14.

YLÖSNOUSEMUKSEN KIRKKO
Mäntytie 5

Messu helatorstaina to 9.5. klo 10. Eino Keihänen, Matti Saarela.

Messu su 12.5. klo 10. Raili Pursiainen, Matti Saarela. **Messu** su 19.5. klo 10. Paula Hagman-Puustinen, Tapani Majuri.

JUANKOSKEN SEURAKUNTATALO
Mäntytie 5

Päiväkerholaisten ja perhekerholaisten sirkuskevätkarkelot ti 14.5. klo 18.

MUUTA

Varhaisnuorten kerhot päättyvät viikolla 19. **Päiväkerhot päättyvät** viikolla 20 sirkuskevätkarkeloihin.

Kesikerho Juankoskella 3.-7.6. Tiedustelut ja jälki-ilm. lapsityön toimisto puh. 040 4848 482.

KAAVIN KIRKKO
Kaavintie 24

Messu helatorstaina to 9.5. klo 13. Mikko Huhtala, Tapani Majuri. **Messu** su 12.5. klo 13. Kirsi Leino, Ville Lindgren.

Päiväkerhon ja perhekerhon keväthuhla to 16.5. klo 18. Esikouluun lähtevien siunaaminen.

Sanajumalanpalvelus su 19.5. klo 13. Mikko Huhtala, Ari Lohi. Pekka Simojon ja EtCeteran konsertti Sanajumalanpalveluksen yhteydessä. Mukana myös Ilkka Puhakka. Koleh-ti Suomen Lähetysseuralle.

KAAVIN SEURAKUNTATALO
Kirkkorannantie 1

Ikäihmisten laulutunti ke 8.5. klo 12.

Mielenterveyspiiri ti 14.5. klo 14.

Ikäihmisten laulutunti ti 21.5. klo 12.

MUUTA

Toukokuun messu ke 22.5. klo 12 Jussi Räsänen tilalla Luikonlahden koulun takana. **Mielenterveysleiri** 5.-6.6. Viljamaan kartanossa, Mäntyjärvellä. Leirin omavastuu 20 € koko ajalta, ilman yöpymistä 15 €/hlö.

Ilm. ja muut tarvittavat tiedot Pirjolle 20.5. mennessä, puh. 040 4888 627. **Vanhemman väen retki** Karttulan Syväniemeen ma 10.6. Omavastuu 20 €/hlö. Lähtö matkahuollosta klo 9.15, paluu n. klo 17.

Syväniemen kirkossa käynti, ruokailu, kahvit ja Hermannitaloon tutustuminen. Ilm., erityisruokavaliot ja lähiomaisen yhteystiedot 16.5. mennessä Pirjolle puh. 040 4888 627.

Kehitysvammaisten leiri 11.-12.6. Viljamaan kartanossa, Mäntyjärvellä. Omavastuu 20 € koko ajalta, ilman yöpymistä 15 €/hlö. Ilm., muut tarvittavat tiedot 22.5. mennessä Pirjolle puh. 040 4888 627.

MUURUVEDEN KIRKKO
Kirkkotie 1

Messu helatorstaina to 9.5. klo 13. Eino Keihänen, Matti Saarela.

Messu su 12.5. klo 13. Raili Pursiainen, Matti Saarela. **Messu** su 19.5. klo 13. Eino Keihänen, Annette Kärppä-Leskinen. Kunniakäynti ja seppelleen lasku sankarihautausmaalla, messun jälkeen kahvit seurakuntatalossa.

MUURUVEDEN SEURAKUNTATALO
Kirkkotie 1

Siionin virsiseurat su 26.5. klo 19.

NILSIÄN KIRKKO
Kirkonmäentie 1

Messu helatorstaina to 9.5. klo 10. Messun jälkeen kävely- ja kuntoilutapah-tuma. Mathias Junell, Annette Kärppä-Leskinen.

Yhteisvastaauksenkonsertti "Kiitoksen aika" to 9.5. klo 13. Pastori Heimo Enbuska

laulaa. Konsertin jälkeen kahvitarjoilu srk-kodilla.

Messu su 12.5. klo 10. Eino Keihänen, Annette Kärppä-Leskinen. **Messu** su 19.5. klo 10. Mathias Junell, Annette Kärppä-Leskinen. Kirkkokuoro.

NILSIÄN SEURAKUNTAKOTI
Nilsiläntie 59

Sotiemme veteraanien kerho parittomilla viikoilla to klo 11 yläsalissa.

Diakoniapäivystys ma ja to klo 9-11 seurakuntakodin alakerta, samalla vähävaraisten ruokajakelu.

Mannaruokailu ke 8.5. klo 12 yläsalissa. Työttömille, päihdeongelmaisille ja yksinäisille.

Kansanlähetyksen lähetystilaisuus su 12.5. messun ja kahvien jälkeen yläsalissa. Pentti Rissanen.

Naisten raamattupiiri ma 13.5. ja 20.5. klo 18-20 alasalissa.

Ikäihmisten kerho to 16.5. klo 11 yläsalissa. Kuoro klo 9.30.

Mannaruokailu ke 22.5. klo 12 yläsalissa. Työttömille, päihdeongelmaisille ja yksinäisille, sitten kesätauko.

MUUTA

Kirpputori Sopukka avoinna ma, ke, la klo 10-14, Tihtintie 2.

Leivontupa (kaikkien yhteinen asukastupa) on avoinna arkipäivisin klo 10-14, Matintie 21A.

Päiväkerhot ti ja to klo 9-11.45 ja 13.15-16 (4-5-vuotiaat), ke klo 9-11 (3-vuotiaat). Pikkupappilassa.

Perhekerhot ma ja pe klo 10-12 Pikkupappilassa. Bible in English ke 8.5. klo 14 Sopukassa, Tihtintie 2.

Pisanten kerho pe 10.5. klo 13. Pisantie 20A. **Kevätretki** Metsäkartanolle pe 17.5. Ilm. 7.5. mennessä Minna Puustinen puh. 040 4888 677. Hinta 20 €/hlö, näkö- ja kuulokerholaiset 10 €/hlö. Lähtö klo 11.30 srk-kodilta, paluu n. klo 16.

SÄYNEISEN KIRKKO
Kirkkoharjuntie 2

Messu helatorstaina to 9.5. klo 13. Junell, Kärppä-Leskinen.

Messu su 12.5. klo 13. Eino Keihänen, Annette Kärppä-Leskinen.

Messu su 19.5. klo 13. Junell, Majuri. Mukana kirkkokuoro.

SÄYNEISEN SEURAKUNTAKOTI
Kirkkoharjuntie 2 A

Kauneimmat kevätlaulut helatorstaina to 9.5. klo 19. **Virsikaraoke** ma 13.5. klo 12.

Lähetyskahvila to 16.5. klo 12.

Avoimen perhekerhon ja

KARI KUORONEN

MUISTIO

AA-ryhmä, Hatsalankatu 37, p. 2622 621 savuttomat palaverit ma-pe klo 11 ja 19, su klo 9 ja 19.

AA-ryhmä Kotipolku 7, Siilinjärvi. Savuttomat palaverit to klo 19, la klo 9 ja su klo 18 sekä joka kk:n 1. ma naisten ryhmä klo 19.

AA-ryhmä Nilsin srk-kodilla Arkissa Nilsiantie 59 joka ma klo 13 ja pe klo 19 sekä Simolassa Pajuniementie 11 Työn uudet areenat ry:n tiloissa ke klo 19.

AAL-ryhmä alkoholistisessa tai toimintahäiriöisessä perheessä kasvaneille aikuisille ti klo 18-20 Suokadun Palvelutalolla, 2 krs., Suokatu 6, www.aal.fi.

Al-Anon ryhmät alkoholiongelmaisten läheisille, Hatsalankatu 37 su klo 19, p. 040 5579 470 ja Kotipolku 7, Siilinjärvi ke klo 19, p. 050 3988 883 sekä Toimintakeskus, Koulutie 2, Kaavi ti klo 19.

Imetystukiryhmä, vapaaehtoispuhjalta toimiva vertaistukiryhmä imettäville ja odottaville äideille. Kok. Maljapuron päiväkodilla (Maaherrank.24) parittomien vkojen ma klo 18. www.kuopionimetystukiryhma.fi.

Irti huumeista puhelinpäivistys ma-pe klo 18-21, p. 0203-22388. Läheisryhmät, p. 040 8459 052.

Katiska, Särkiniemen asukastupa, Rimpitie 2 avoinna ark. klo 9-16, p. 017 2822 239. www.sarkiniemi.toimikunnat.net.

Kompassi, Kuopion Setlementti Puijolan Monikulttuurikeskus, Myllykatu 1-3. Avoinna ma, ke, to, pe klo 8.30-15.30 ja ti klo 8.30-17. Ilmaiset suomen kielen kurssit ma klo 9-12, ti klo 17-18.30 ja to klo 10-12. www.puijola.net/kompassi

Kotikulma, kohtaamispaikka avoinna ark. klo 8.30-15. Kuopion Setlementti Puijola ry, Jalkasenkatu 7, p. 050 3727 900.

Kuopion Kriisikeskuksessa kriisipäivistys ja ajanvaraus ma-pe klo 8-21, la-su klo 14-21. p. 017 2627 733 ja 2627 738.

Kuopion A-Kilta. Vertaisryhmät päihteettömyyden tukemiseksi ma, ke ja to klo 18-20. Ma ja to myös omaiset, ke nuoret ja tulokkaat. Mälik. 11 Kuopio, päihdeosaston pääty. p. 045 1134245. www.kuopio-nakilta.fi.

Kuopion Kristilliset Eläkeläiset. Linja-autoretki Aholansaareen ti 4.6.13. Ruokailu, nopikannukahvit ja ohjelmaa. Tiedustelut ja ilm. puh. 050 5997011 tai 040 7377860.

Kuopion Mielenterveystukiry. Keilahallissa Keilaus to klo 14.45. Voiportissa, Tulliportinkatu 52, ma klo 12 paritt. vkoilla avoin oma-apuryhmä ja parill. vkoilla Mieli Maasta-ryhmät miehille ja naisille, ke klo 12 paritt. vkoilla Kinotus (elokuvia), parill. vkoilla Laulatus (yhteislaulu).Tied. p. 040 733 1713.

Kuopion Tyttöjen Talon avoimet illat 12-28 -vuotiaille tytöille Hapelahteenkatu 33, 2 krs. Avoimet illat kaikille tytöille ti klo 15-19 ja yli 16-vuotiaille to klo 16-19. Kysy lisää p. 050 554 8010/045 8776400 tai www.hilimat.fi.

Kuopion Työttömät ry. Suokatu 18. Avoinna ma-pe 8-15, p. 050 4400 900. www.kuty.fi.

Länsi-Puijon asukastupa avoinna ma-pe klo 9-16. Ruokapäivät ti, ke, to ja pe klo 11-13.

MLL:n perhekahvilat ti klo 10-12, ke klo 10-14.30 ja to klo 10-12 Tavallisen Toiminnan Talolla, Kasarmikatu 1. www.kuopio.mll.fi

Nimettömät narkomaanit su klo 16 Vinkkelissä, Kauppakatu 46.

NMKY, Kauppakatu 40-42. Elämäkatsomuspiiri ti klo 9.

Miesten Raamattupiiri parill. vkon ke klo 18.

NNKY:n Iitu -puhelinpäivistys ja tukipalvelu yllätysras-kaustilanteissa ja abortin jälkeen ilmenneissä kriiseissä ma-pe klo 17-21, p. 044 5766 670. www.ituprojekti.net

Narsistien uhrien vertaistukiryhmä 6.5. ja 20.5. klo 18-20 Kuopiossa, Teletie 4-6 E.

Omaiset mielenterveystyön tukena, Itä-Suomi, OMA ry: Mt-omaisten ja -läheisten puhelimitse tapahtuviin vertaisryhmiin ilm. ja lisätietoja Mikko Savolainen p. 040 715 7431.

Petrosen asukastupa Pyörönkaari 19, 2. krs. Avoinna ma-pe klo 9-17, p. 3644 597, petosen.asukastupa.ast@kuopio.fi, www.toimikunnat.net/petosen

Portti, terveysneuvonta- ja välineiden vaihtopiste suomensisäisesti huumeita käyttäville, Vuorikatu 31-33. Avoinna ma 12-16, ti 16-18, to 14-16. Asiointi nimettömänä. Petosen Pyörön Portti, Pyörönkaari 26, avoinna ke 14-16.

Päihdekliniikka Puistokatu 14-16, II krs., hoitajan vastaanotto ma-pe klo 8 alkaen p. 017 183 672. Päihdeosasto,Mäkikatu 11 p. 183 684.

Puijonlaakson asukastupa palvelukeskuksessa, Sammakolammentie 12. Avoinna ma-pe klo 9-15. Leivän jakelu ma.

Rikosuhripäivistys käytännön neuvoja, ohjausta ja henkistä tukea. Palvelupiste/Kriisikeskus, p. 2627 738. Auttava puhelin, p. 0203-16116, mati klo 13-21 ja ke-pe klo 17-21. Help line, p. 0203-16118 ma-ke klo 15-18. Juristin puhelinneuvonta ma-to klo 17-19, p. 023-16117. www.riku.fi

Sotaveteraanimuseo avoinna tilauksesta ryh. Varaukset puh. 281 1130 ark. Klo 9-13.

Tupa-vertaistukitoiminta päihdeongelmaisten läheisille. Vertaisryhmä kk:n ensimmäinen ke klo 18.30-20, Gottlundinkatu 8. Tukipuhelin ma klo 18-20 puh. 044 7148 008. Tukisähköposti: tupaposti@sirkkulanpuisto.com.

Turvakoti- ja lastensuojelu 24h/vrk p. 017 183 393. Perhe-kriisiyksikkö, Lastentie 1.

Vapaaseurakunnan ViaDia ilmainen ruokailu Vapaakirkolla ark. ma-to klo 11.

Vertaisryhmä itsemurhan tehneiden läheisille ti 14.5, 11.6. klo 18 Ajurinkatu 29 A 21. Tied. Liisa Paatelainen, p. 044 3313 710, Anneli Hartikainen, p. 040 8324 955.

Virvatuli ry:n lahjoitusruokajakelu Myllykatu 1-3. Ti ja pe klo 10. Oma kassi mukaan.

Yhden Vanhemman Perheiden Liitto ry:n eroinfo ma-to klo 10-16, ke klo 10-19, p. 020 7749 800.

Yksinhoultajien Kanava ry ti-iltaisin, Kotopolku 7, Siilinjärvi. Tied. Marjut Kankkunen, p. 040 7332 197.

KIRPPUTORIT:

Kirpputori Toivonsäde, Asematie 11, Siilinjärvi. Avoinna ma-pe 10-18, la 10 -14.30, p. 044 5471 629.

Kehityskauppa Elämänlanka, Torikatu 17. Ma-pe klo 11-17, la klo 10-15, p. 2614 774.

MLL:n kirpputori Tavallisen Toiminnan Talolla, Kasarmikatu 1.

Pohjois-Savon Syöpäyhdistys ry:n kirpputori, Kuninkaankatu 23; kirpputori avoinna ma-to 10-16, pe 10-13. Tiedustelut p. 040 709 2430.

Rihma, Puijonkatu 39. Avoinna ark. klo 10-17 ja la klo 10-15, p. 2612 004.

ViaDia tori, Puijonkatu 30. Avoinna ark. 10-17, p. 017 362 3614.

Kirpputori Sopukka, Tilhintie 2, Nilsjä. Avoinna ma klo 10-17, ke ja la klo 10-14. Tuotto lähetys- ja diakoniatyölle.

Hammaslaboratorio

Hyvä Hammas Oy

Puree Paremmiin.

Vuorikatu 36, 70100 Kuopio

Erikoishammasteknikko Satu Koskela

p. 017 265 4400

Ilmoitusmarkkinointi

Pirjo Teva

p. 020 754 2284

pirjo.teva@kotimaa.fi

KOTIMAA-YHTIÖT

VALOKUVAAJA

KariMattiAntero Puustinen

044-3281000

www.kamaan.fi

DENTIINI

erikoishammasteknikko Niina Toivanen

Kauppakatu 48, Kuopio

ajanvaraus 0440 228 984

TAKSI

Ari Turunen

0400 572 929

KUOPIO

PYÖRÄTUOLI- JA PAARIKULJETUKSET 1+8

ERIKOISHAMMASTEKNIKKO

ESA-MATTI KOPONEN

Puijonkatu 26, III kerros puh. (017) 261 3370

Uudet hammasproteesit, pohjaukset ja korjaukset

LAATU- JA TYÖTAKUU

ERIKOISHAMMASTEKNIKKO

ANSSI SOININEN

Ma, ti, to, pe

Kuopio

Hapelähteenkatu 41

Ke klo 9-12

Siilinjärvi

Kasurilantie 13

Palvelukeskus Akuliina

Puh. (017) 462 1511

... ja hymysi huomataan

Verenpainetta, rintakipua, verenkierto- tai erektiohäiriöitä?

Lääkärintutkimus ja verisuonten kunnon määrittäminen uudella tutkimusmenetelmällä.

Hinta 199 euroa, josta Kela-korvaus n. 60 euroa

Yleislääketieteen erikoislääkäri

MARKKU HYVÖNEN

PUIJONLAAKSON

LÄÄKÄRIKESKUS

Kiekkotie 2, KUOPIO. Puh.(017) 282 8244

www.puijonlaaksonlaakarikeskus.fi

Joustava valtimo

Seinäämämuutosten jäykistämä valtimo

Syväin kuva

Siilin kuva

Tule kuvaukseen ennen 31.5. saat 2kpl 15x20cm kuvia veloituksetta!

Valmistujaiskuvas

sis. kuvaus studiossa, koevedokset n. 30 kpl, 1kpl 20x25cm suurennos

85,-

Kuvaukset ajanvarauksella

Nilsiantie 78, Nilsjä, p. 045 1384236, info@syvarinkuva.fi

Toritie 12, Siilinjärvi, p. 045 8573999, siilinkuva@siilinkuva.fi

lapsiperheiden kevätjuhlat to 16.5. klo 16.

Seurakuntakerho to 23.5. klo 12.

TUUSNIEMEN KIRKKO Keskitie 21

Messu helatorstaina to 9.5. klo 10. Paula Hagman-Puustinen, Tapani Majuri. Kirkkokuoro.

Messu su 12.5. klo 10. Reijo Leino, Ville Lindgren.

Kaikkien yhteinen kevätjuhla ja esikouluun lähtevien siunaus ke 15.5. klo 18. Mukana päivä- ja perhekerholaiset. Yhteistä ohjelmaa ja tarjouilua. Nuketeatteri Willi Muuli.

Messu su 19.5. klo 10. Reijo Leino, Markku Holopainen, Kansanlaulukirkko.

TUUSNIEMEN SEURAKUNTATALO Koivukuja 2

Kevätkonsertti to 9.5. klo 18. Esiintyjinä Vuoriset ja Kukilat. Vapaa pääsy, ko-lehti yhteisvastuulle.

Äitienpäivälounas su 12.5. klo 11.30-13.30. Jauheliha-kääryle lisukkeineen sekä täytekekukkahvit, hinta 15 €/aikuiset ja 9 €/7-12-v. Tuotto lähetyskelle.

TUUSNIEMI

Lähetypiiri pe 17.5. klo 12 Eila ja Auvo Heiskasella, Rantakuja 4 as 4.

Ekumeeninen kirkkopolku ke 22.5. klo 18. Alkaen ortodoksisissa kirkossa, jonka jälkeen kulkueena Lautalaan, siellä kahvitarjoilu ja hartaus.

Palvelupäivä to 23.5. klo 10 Hirvolassa, ilmoittautuminen Aulille.

VEHMERSALMEN KIRKKO Lempeläntie 17

Helatorstain messu, toukosiunaus ja Vehmersalmen eläkeliiton 40-vuotisjuhla to 9.5. klo 13. Uwe Mäkinen, Ari Lohi. Kirkkokahvit.

Äitienpäivän sanajumalanpalvelus su 12.5. klo 13. Reijo Leino, Riikka Tuura, kirkkokuoro, kirkkokahvit, kokki-ukot.

Päiväkerhon kevätkirkko to 16.5. klo 18.

Messu su 19.5. klo 13. Uwe Mäkinen, Riikka Tuura.

VEHMERSALMEN SEURAKUNTAKOTI Lempeläntie 15

Kokki-ukot su 12.5. klo 10. Äitienpäivän valmisteleminen.

JÄRVI-KUOPION SEURAKUNNAN YHTEISET

Perheretki kirkkopäivien Riemu!-festareille Piispanpuistossa la 18.5. Ilmoittautuminen perhekerhossa, päiväkerhossa tai oman alueen työntekijälle 8.5. mennessä.

Ikäihmisten leiri 20.-24.5. Aholansaaressa Nilsissä. Omavastuu koko ajalta 70 €, omin liinavaattein. Ilm. 13.5. mennessä Eeva Väätsälle puh. 040 4888 676.

KASTETUT

Aada Maria Lyytikäinen, Vartiala, Anton Matti Akseli Hallikainen, Västin-niemi.

KUULUTETUT

Ari Jukka Olavi Tuunainen ja Eija Anneli Rissanen.

KUOLLEET

Pekka Juhani Räsänen 49v, Muuruvesi, Hilja Annikki Oksman 75v, Sáyneinen, Liisa Katri Keinänen 84v, Sáyneinen, Martti Johannes Asikainen 85v, Kaavi,

Aili Väättäinen 90v, Nilsjä, Lauri Aulis Pitkänen 79v, Nilsjä, Raimo Antero Hartikainen 76v, Nilsjä, Reino Martti Miettinen 69v, Tuusniemi, Tauno Olavi Vanhanen 78v, Nilsjä, Lyyli Tellervo Kekäläinen 86v, Juankoski, Helvi Helena Leskinen 91v, Nilsjä, Elvi Kaarina Räsänen 88v, Kaavi, Anja Martta Heiskanen 94v, Tuusniemi, Toivo Erkki Antero Rissanen 58v, Nilsjä.

www.siilinjarvenseura-kunta.fi

Kirkkoherranvirasto puh. 017 288 4600 (ma–pe klo 9–11, 12–14).

KIRKKO Haarahongantie 2

Helatorstain messu to 9.5. klo 10. Seppo Laitanen, Matti Hoffrén, Marjaana Kaisto, Lions-klubit avustavat. Kirkkokahvit. Jumalanpalvelus su 12.5. klo 10. Unto Niskanen, Heikki Kastarinen, Vesa Kajava.

Äitienpäiväkonsertti su 12.5. klo 16. Kuopion seniorikuoro, johtaa Juha Komulainen. Kahvit srk-talossa.

Helluntaiaaton messu la 18.5. klo 18. Kirkkohera Ilkka Lehto Vimpelistä, rovasti Teuvo Mononen. Messu on osa Rauhanyhdistyksen kevätseuroja.

Helluntain messu su 19.5. klo 10. Ilkka Lehto, Seppo Laitanen, Airi Heiskanen. Messu on osa Rauhanyhdistyksen kevätseuroja.

Isänmaallisten laulujen ja virsien ilta su 19.5. klo 19, kahvitus klo 18–19 srk-talo. Järj. Siilinjärven seurakunta ja Kuopion ja ympäristön Rauhanyhdistys.

Perhemessu su 26.5.2013 klo 10. Kerhojen kevätkauden päätös. Kaisa Yletyinen, Seppo Laitanen, Vesa Kajava.

SEURAKUNTATALO Haarahongantie 4

Askartelupiiri ke 8.5. klo 9–12 lähetyskellarilla. Kevään viimeinen kokoon-tuminen.

Siioninvirsiseurat ”Maa, katso, Herran käsi on ylties ojennettu” to 9.5. klo 11.30 pienessä salissa. Tuokio Johan Kahlin virsien äärellä. Aluesihteeri, rovasti Tuomo Ruuttunen.

Taimimyyjäiset ja lähetyslounas la 11.5. klo 9–12 isossa salissa. Voit tuoda lahjoituksena taimia ja kukkapistokkaita lähetystyön hyväksi. Klo 10–12 lounas (6,5 €), klo 9–12 pullakahvit (2,5 €), arpa-jaiset.

Sunnuntaipyhäkoulu su 12.5. ja 19.5. klo 10–11 kerhotiloissa.

Mielenterveyskuntoutujien virkistyspäivä ke 15.5. klo 10–14. Ilm. puh. 044 7284 644/Erja Valkonen tai 044 2103 339/Virkistys, Kuronen.

Omaishoitajakerho ke 15.5. klo 12 päätysalissa. Tuolijumppa ma 20.5. klo 12 päätysalissa.

VUORELAN KIRKKO Rissalantie 2

Messu su 12.5. klo 13. Unto Niskanen, Marjaana Kais-to.

Tule asiakkaakseni!
Tarjoan Hoivapalvelut kotiin.
Akson Hoivapalvelut
p. 040 682 5556

KULTTUURIMATKA
Hyrskylän mutka, Vironperä,
Halosenniemi, Ainola,
Hot. Presidentti
18.-19.5. alk. 179 € / hlö/h2

HOTELLIMATKAT PÄRNU/RIIKA
Spa hot. Viiking 13.-16.6.
alk 279 €/hlö/h2
Tallink hot.Riga 13.-16.6.
alk 299 €/hlö/h2

YÖ LAIVALLA + YÖ TALLINNASSA
23.-25.5. sis.aam. alk.125 €/hlö/B2

RISTEILYT TALLINNAAN
22.5. ja 29.5. alk. 54 € / hlö /B4

HOTELLIMATKAT PÄRNUUN
Hotelli Strand/ Viiking Spa/Villa Wesset
27.-30.6., 30.6.-4.7., 8.-12.7.
alk. 302 €/hlö/h2

PIETARI, Hotelli Moskova
4.-7.7., 8.-11.8.
alk 355 €/hlö/h2

**VIRON AATELISKARTANOT JA
ANTIIKKIMARKKINAT**
4.-7.7. 4 pv sis. puolih.
alk 349 €/hlö/h2

BALTIAN KIERROS
22.-27.7. 6 pv sis. puolih.
alk. 478 €/hlö /h2

TANSKA
Legoland+Köpis
24.-29.6. alk. 595 €/hlö/h2

PÄIVÄ VISBYSSÄ RISTEILY
5.-7.8. alk.159 €/hlö/C4

TILAUSAJOT 16-60 PAX BUSSEILLA
Pyydä tarjous!

TE matkat
TE-MATKAT Ky
Käsityökatu 26, Kuopio
p. (017) 368 2610
info@tematkat.fi, www.tematkat.fi

ERIKOISHAMMASTEKNIKKO
Aki Pärnänen
Pohjolankatu 26 A 28, Kuopio
p. 0500 670 286
HammasProteesit
– Uusien valmistus
– Tiivistyspohjaus, Korjaus

Tietokoneapu
**Kotitalous-
vähennys 45%**
www.orden.fi
040 5844 045

Hoidamme isännöinnin huolella ja kirjanpidon tarkasti
isännöimme seuraavanlaisia kohteita: • asunto-osakeyhtiöt
• kiinteistöosakeyhtiöt • palvelutalot • veteraanitalot • senioritalot

Yksilöllinen ja reipas isännöintipalvelu.
Anna taloyhtiösi ammattitaitoisin, osaaviin käsiin.

Puijonkatu 13, 70100 Kuopio, Puh. 040 593 6353
Toimisto avoinna arkisin kello 9.00 - 16.00

Antin Piha ja Kiinteistö Apu

- Pihojen kevät siivoukset • Pihakiveykset
- Tukimuurit • Kasvien istutukset ja hoito
- Nurmikoiden teko ja hoito • Aidat • Patiot

p. 050 575 3410

www.antinpihajakiinteistöapu.fi

**Yksilöllistä
kotipalvelua ja
omaishoitoa**

Alina®
HOIVATIIMI
www.alinahoivatiimi.fi

Tilaa!
Puh. 044 355 5451
Maaherrankatu 15
70100 Kuopio

SEURAKUNNAT 8.5.-21.

Arjen ateria to 16.5. klo 11-12.
Helluntain jumalanpalvelus su 19.5. klo 13. Seppo Laitanen, Airi Heiskanen.
Perhemessu su 26.5. klo 15. Kerhojen kevätkauden päätös. Kaisa Yletyinen, Seppo Laitanen, Vesa Kajava.

MUUTA

Ehtoollishartaus ke 8.5. klo 14 Akuliinassa. Heikki Kastarinen, Kaisa Yletyinen ja Marjaana Kaisto.
Kuulokerho ma 13.5. klo 13 Akuliinassa.
Kotipolun kerho ti 14.5. klo 13 Kotipolku 6:n kerhohuoneessa.
Arkkipyhäkoulu ti 14.5. klo 18-19.30 Leppäkaarten kerhotilassa (Honkarannantie 8).
Perhepyhäkoulu su 19.5. klo 11-12 Savolaisilla Pyyllämmillä (Nuottipolku 8).
Herättäjäjuhlamatka Haapajärvelle 5.-7.7. Läh-
tö pe klo 10.30 Siilinjärven linja-autoasemalta, paluu su päätösseurojen jälkeen. Majoitus Reisjärven opistolla 50 €/ö/hlö, bussi 50 €/hlö. Sitovat ilm. viim. 31.5. puh. 050 5691302 tai 017 158 111.

KASTETUT

Nella Taika Hannele Kuvialainen, Sonja Ella Alina Vanninen, Nelli Maria Tirkkonen, Tuukka Tatu Ilmari Mustonen, Annu Amalia Nurmi, Matleena Kastehelmi Alanko, Elise Airi Elisabet Manninen.

KUULUTETUT

Jani Petteri Rissanen ja Laura Maria Asikainen.

KUOLLEET

Eino Kalevi Pekkarinen 85v, Lydia Ruuskanen 81v, Eeva Ester Räihä 94v, Pertti Kalevi Ikonen 75v.

DIAKONIA-KESKUS

KESKUS- SEURAKUNTATALO Suokatu 22

Seurakuntamestarit
puh. 040 4848 259
Kuurojen lähetyspiiri to 23.5. klo 17.

DIAKONIAKESKUS Suokatu 31

puh. 040 4848 464. Ulko-ovi avataan klo 9.40, **hartaus** 9.50, diakonien vastaanotot ilman ajanvarausta, kahvio Nuotta ja kierrätyspiste avoinna 10 - 12.
Hyväntulenniemi ti 14.5. klo 12.
Syöpyrymä ke 15.5. klo 13.

PERHEASIAIN NEUVOTTELUKESKUS Suokatu 22

Luottamuksellista ja maksutonta keskustelua parisuhteen kysymyksissä. Käynnit sopimusten mukaan. Tiedustelut puh. 040 4848 480 ma-pe klo 9-11.

PALVELEVA PUHELIN

Päivystää su-to klo 18-01, pe-la klo 18-03, puh. 01019 0071. Puhelun hinta on pvm/mpm. pp.kuopio@evl.fi

JÄRJESTÖT

NNKY Myllykatu 5

puh. 017 2614 500,
044 7721928
toimisto@knnky.fi
www.ywca.fi/paikallisyhdistykset

Raamattupiiri ke 8.5. klo 13, lopettajaiskahvit.
**Vapaaehtoisten Kahvi-
huone Wirvoituksen in-
fotilaisuus** ti 14.5. klo 16, kahvit.
Kahvihuone Wirvoitus
Kirkkopäivien ajan, 17-19.5. Auki pe klo 12-20, la klo 9-20 ja su klo 12-14. Virvokkeita, elävää musiikkia, ohjelmatuokioita. Wanhon pannumysyjien näyttely, taide- ja tilkkutyö-
näyttely. Ei pääsymaksua.

KANSAN RAAMATTUSEURA Sanan Kulma Tulliportinkatu 22

www.sana.fi/kuopio
krs-kuopio@sana.fi
p. 0207681660
Kirjamyypintipiste avoinna tilaisuuksien aikana ja perjantaisin klo 13-16.
Lähde kevätretkelle! Sana-laivaristeily Ms Suvi-Tuuli Tuusniemeltä Valamoon su 26.5. Bussikuljetus Kuopiosta Tuusniemelle. Lähtö Kuopiosta klo 8 kaupungintalon takaa Maljalahdenkadulta, laiva lähtee Tuusniemen satamasta klo 9, paluu Kuopioon n. klo 17. Laivalla ohjelmaa seurojen tapaan: muusikko Tuula Hakkarainen laulaa ja laulattaa, puheenvuoroja. Laivalla mahdollisuus kahvitella ja nauttia virvokkeita omakustanteisesti. Valamossa ruokailu ja tutustumiskierros. Hinta 50 € (sis.risteilyn ja ruokailun), bussimatka yht. n.10 €, tutustumiskierros Valamos-
sa 5 €. Tied/ilm. 18.5. mennessä puh. 0400729571/ Kirsti.
"Varjoista vapauteen"
viikonlopputapahtuma
Tervonsalmessa 24.-26.5.

SUVIVIRREN VOIMAA

UUTUUS!

PIPLIAN VIRSIKIRJA

Keskikokoinen, kaikki virret soinnutettu, katekismus.
2 upeaa kansivaihtoehtoa.
17,90 €

IKIMUISTOINEN LAHJA!

KULTAINEN NIMIPAINATUS

Raamatun tai virsikirjan kanteen.
Tutustu tuotevalikoimaan netissä.

ARABIA-LAATUA!

KEVÄT HERÄÄ

Arabian teemamuki
Arkeen ja juhlaan. Tunnelmallinen
maalauk Heljä Liukko-Sundströmin. 26 €

RAAMATTU

Keskikokoinen, pehmeät
nahkajäljitelmäkannet.
3 tyylikästä kansivaihtoehtoa. 26 €

PIPLiA. voimasanoja

Tilaukset: myynti@piplia.fi, puh. 010 838 6520

PYHÄ PUUHA

**Tutustu virteen 413. Voit myös opetella laulamaan sen
tutun aikuisen kanssa.
Piirrä illallispöytäsi juhlaväkeä.**

Tehtävän laati Paula Remes

**POHJOIS-SAVON
EV.LUT.
KANSANLÄHETYS
Sairaalakatu 11**

puh. 017 262 2082,
www.p-savonkl.sekl.fi
Myös Facebook.

**Pienryhmät Lähetysko-
dilla:** Ma klo 7 aamuru-
koushetki, klo 9.30, äiti-
lapsipiiri. Ke klo 12 päivä-
hartausta ja kahvihetki, klo
18 nuorten aikuisten kol-
me Kohtaamista. To klo
16 raamattu- ja lähetys-
piiri joka toinen to, klo
18.30 nuorten Nuotta-
ilta. La klo 19 Opkon opis-
kelijailta.

Juankoski: Sanan ja yhte-
yden ilta ti 21.5. klo 18.30
srk-salilla.

Nilsia: Lähetyspyhä su
12.5. messu klo 10 ja sen
jälkeen lähetystilaisuus
srk-kodilla, Pentti Rissa-
nen.

**KUOPION
YMPÄRISTÖN
RAUHANYHDISTYS
Ahmatie 22**

Seuroja voi kuunnella
osoitteessa www.kuopion-
rauhanyhdistys.net

Seurat 8.5. klo 10.45 Tuus-
niemen palvelukeskuk-
sessa.

Lauluseurat 8.5. klo 19.
Helatorstainseurat 9.5. klo
14 ja 15.30.

Seurat 11.5. klo 13.30 Levä-
sen palvelukeskuksessa.

Seurat 11.5. klo 18 Alavan
kirkossa.

**Äitienpäivä- ja kevätku-
la** 12.5. klo 14.

Seurat 12.5. klo 15.30.

Lauluseurat 15.5. klo 19.
Kevätseurat, messu 18.5.
klo 18 Siilinjärven kirkos-
sa. Puheenvuoro klo 20.30
rauhanyhdistyksellä, "Eri-
laisina, mutta yhtä arvok-
kaina Jumalan edessä",
messu 19.5 klo 10 Siilinjär-
ven kirkossa, seurat 19.5
klo 12.30, 15 ja 17.

**Isänmaallisten laulujen
ja virsien ilta** 19.5. klo 19
Siilinjärven kirkossa.

**Tiistaikerhon kevätre-
tki** 21.5.

Seurat 21.5. klo 13.30 Män-
tylän palvelukodissa.

Lauluseurat 22.5. klo 19.

**SUOMEN
LUTERILAINEN
EVANKELIUMI-
YHDISTYS**

**Raamattu- ja lähetyspii-
ri** ke 8.5. klo 18.30 Keskus-
seurakuntatalolla Aaro-
nissa. Aiheena raamatun
aarteet.

SLEY:n Itä-Suomen pii-
rin työntekijä on Johan-
nes Häkämies, puh. 050

3212938, johannes.haka-
mies@sley.fi.

**SUOMEN
RAAMATTUOPISTO**

**Pienryhmät kokoontu-
vat:** Raamattupiiri ti klo
18.30 Merja-Riitta Jaakko-
sella, Pitkäsiima 15, Kuopio,
puh. 040 557 3285. Ru-
kouspiiri ja keskustele-
va raamattupiiri ti klo 17.30
Kuopion NMKY:n toimis-
tossa, Kauppakatu 40-42.

**HERÄTTÄJÄYHDISTYS
Kuninkaankatu 22**

Toimisto avoinna
ke klo 10-13.

Virsituokio ke klo 11-12.

AHOLANSAARI

Talkooviikko 20.-24.5. Lai-
tetaan Saari kesäkuutioon,
tule talkoisiin päiväksi, pa-
riksi tai viikoksi. Talo tar-
joaa majoituksen ja ruo-
kailut.

**Aholansaaren ystävien
kevätpäivät** 24.-26.5. oh-
jelmassa mm. la 25.5 Muis-
toja Hyvästä, Raama-
tun Naisia – runoja Raama-
tun naisista ja kuoro-
musiikkia. Su 26.5. Aholan-
saaripäivä klo 10 Siionin-
virsimessu, mukana Niva-
lan virsiuoro.

Tiedustelut ja ilmoittautu-
miset puh. 050 4641 000,
www.aholansaari.fi, aho-
lansaari@aholansaari.fi

**VAKKA
Kuninkaankatu 22**

Puh. 017 2622 322,
043 8243270.
Vakka on auki ti-pe klo
11-15.

www.kuopionseurakun-
nat.fi/lahtyskauppavakka
**Jenni Koivistosen pie-
noistaidenäyttely Mini-
maa,** tervetuloa tutustu-
maan! Myynnissä erilai-
sia äitienpäiväkortteja. Af-
ganistanilaisten ja bang-
ladeshilaisten naisten kir-
jomat liinat kevään juhla-
pöytään!

Kirjauutuuksia: Pirkko
Tuhkanen: Kahlitut unel-
mat. Haastatteluja pales-
tiinalaisnuorten elämästä
ja unelmista. Tuulikki Vil-
hunen: Keisarien kaupun-
gissa. Kuvapäiväkirja Pie-
tarista. **Uutuuslevy:** Saka-
ri Löytty: Tasanko?C

Kuopion ev.lut. seurakuntayhtymän hallintovirastossa on haettavana

HENKILÖSTÖPÄÄLLIKÖN VIRKA

Yhteiselle kirkkoneuvostolle osoitettujen hakemusten tulee

olla perillä viimeistään 31.5.2013 klo 16.00 osoitteessa

Kuopion ev.lut. seurakuntayhtymä,

Suokatu 22 B, PL 1064, 70101 Kuopio.

Tiedusteluihin vastaavat hallintojohtaja Timo Korhonen

puh. 040 4848 200 ja kirkkoneuvoston puheenjohtaja

Hannu Koskelainen puh. 040 4848 289.

Tarkempi hakuilmoitus kirkon rekrytointisivuilla osoitteessa:

www.evl.fi/rekrytointi.

KUOPION EV.LUT.
SEURAKUNNAT

Kiitämme Karttulan yrittäjiä
sekä yksityisiä
henkilöitä lahjoituksista
Yhteisvastuukeräykseen.

Timo Moilanen ja
Kallaveden diakoniatyö

Nuorisosihteeristä vaali

Kuopion seurakuntien yhteinen kirkkoneuvosto ää-
nesti yhteisen nuorisosihteerin viran täytöstä. Hal-
lintojohtaja **Timo Korhonen** esitti virkaan mää-
räaikaisina jaksoina tehtävää yli seitsemän vuotta
hoitanutta **Marjukka Borgmania**. Neuvosto äänes-
ti virkaan **Hanna Iksen** Kallaveden seurakunnan
nuorisotyönohjaajan tehtävistä äänin 7-4.

Lahja Pyyköselle nimenvaihdos

Kirkko ja Koti -lehden päätoimittajan ja viestintä-
päällikön tehtäviä 20 vuotta hoitanut **Lahja Pyykö-
nen** on vaihtanut nimensä isoäitinsä mukaan **Wil-
helmiina Honkaseksi**.

Aluehallintoviraston viestintäyksikössä tekemän
työsuojeletarkastuksen seurauksena viestintäyksi-
kössä tapahtuu muutoksia. Vuodesta 1987 Kuopion
seurakuntayhtymässä työskennelleelle Wilhelmiina
Honkaselle ollaan valmistelemassa itsenäistä kehi-
tyspäällikön virkaa, jonka määrärahoista ja viran pe-
rustamisesta kirkkovaltuusto päättää kesään men-
nessä.

Kesäkahvila perheille

Suokatu 22, koulutussali ma 3.6., ma 10.6. ja ma 17.6.

Nilsia Pikkupappila ma 3.6., ma 10.6. ja ma 17.6.

Petosen seurakuntatalo, kerhohuoneet ti 4.6., ti 11.6. ja ti 18.6.

Lehtoniemen kerhotilat ke 5.6., ke 12.6. ja ke 19.6.

Alavan kirkko, alasali to 6.6. ja to 13.6.

Kurkimäki pe 7.6. ja pe 14.6.

Tuusniemi pe 14.6.

Toimintatuokiot klo 10, 11, 12 ja 13.

Ei ennakkoilmoittautumista.

Tervetuloa koko perhe!

Lisätietoja: Kuopion seurakuntien yhteisen lapsityön toimisto, p. 040 4848 482

www.kuopionseurakunnat.fi/lapsetjaperheet

KUOPION EV.LUT.
SEURAKUNNAT
LAPSITYÖ

TALLINNAAN

LAIVA-HOTELLIMATKAT

Europalla (meno 19:30, paluu 13:00-16:30)
Ensimmäinen yö laivalla, toinen yö hotellissa!
Lähdöt su 12.5., 26.5., 9.6., 30.6., 14.7.,
28.7., 11.8.

alk/hlö (12.5.) **29€**

2 YÖN HOTELLIMATKA

Tallinkilla (meno 13:30-15:30, paluu 13:00-15:30)
Kaksi yötä hotellissa!
Lähtö to 23.5., 29.8.

alk/hlö (23.5.) **89€**

RISTEILYLLE

PÄIVÄ TUKHOLMASSA -RISTEILYT VIKING LINE JA SILJA LINE

– *bussi mukana!*
Lähdöt kuljetuksin torstaisin 2.7.-6.8.
+ su 5.5., ti 21.5., 4.6., 25.6.

Viking (su, ti) **55€** Silja (su, ti) **63€**

VIHDERISTEILYT TALLINNAAN TALLINK EUROPA – *bussi mukana!*

Lähdöt kuljetuksin keskiviikkoisin
5.6.-14.8. + ma 6.5., 20.5., la 25.5.

alk/hlö (6.5.) **39€**

PIETARIIN

PÄIVÄ PIETARISSA -RISTEILYT ST. PETERS LINE

– *sis. 4h suomeksi opastettu kaupunkikiertros!*
Lähdöt ti 25.6., 9.7., 23.7., 6.8.
Kuljetus satamaan lisämaksusta.

alk/hlö/B4 **109€**

Edulliset kuljetukset Tallinnan matkoille, risteilyhinnat sis. kuljetukset (ei Pietari).

MATKAPOJAT

Puhelut 8,21 snt/puh + 2snt/min /matkpuhelimesta + 14,9 snt/min. Palvelumaksu 0€/netistä varattaessa, muutoin 10€ • Hinnat ovat alk-hintoja/hlö • Alk-hintaa ei kaikilla lähdöillä. Hinnat sis. polttoaineliset. KUVI4808/04/MJMvU SMAL 109395

Myyntipalvelu: 010 2323 200
ma-ke 8-19, to-pe 8-17, su 10-14.30

VARAA 24h:
matkapaikat.fi
-palvelumaksu 0€

VIIKON VALINTA

Runoilijaksi syntynyt

"On vaikea luopua elämästä, kun on nuori", **Saima Harmaja** (1913–1937) kirjoitti omaelämäkerrassaan.

Elää en ole saanut, / laps olen ollut vaan. / Mitään ei jälkeeni jää mun / minusta muisuttamaan. / Suuri elämäntyöni / täyty ei milloinkaan, / Eloni itsekäs, pieni, haipui unholaan.

Runoilija kuoli tuberkuloosiin 23-vuotiaana, mutta hän eikä hänen runonsa ole unohduneet. Päiväkirjoista on tehty julkaisuja ja runoista valikoimia ja koottuja teoksia. **Kaarina Helakisa** kirjoitti teoksen *Saima Harmaja – legenda jo eläessään* vuonna 1977. Viimeisin teos on **Päivi Istalan** toimittama

Kirjeitä Saima Harmajalle (WSOY 2013). Suosittelem.

Harmajan runoissa kukat, linnut ja perhoset kietoutuvat toisiinsa kärsimyksen kuvaukseen ja kuoleman ajatuksiin. "Oi lumous kivun voitettun!"

Nuoret ovat maailmantuskaansa purkaneet Harmajan runouden kautta. Harmaja liittyi jo 15-vuotiaana *Nuoren Voiman Liittoon*, mistä hän oli saanut kannustusta kirjoittamiseensa. Jäsenenä hän sai arvostella kirjailijankujen tekstejä.

Saima Harmaja. Kootut ru-

not sisältää myös muutamia ennen julkaisemattomia runoja ja käännösrunoja.

Harmaja sai Valtion kirjallisuuspalkinnon 1935 ja Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran palkinnon

vuonna 1936.

Taivaalta häikäisevästi / aurinko hymyilee. / Jumalan linnut laulavat. / Aurinko hymyilee!

Saima Harmaja:

Kootut runot sekä runoilijan kehitys päiväkirjojen ja kirjeiden valossa, 590 s., 20,70 e., WSOY 2013.

Runojen runsautta

Aale Tynnin *Kootut runot* 1938–1987 -teoksen ääreen johdattaa FT **Tuula Hökkä**.

Runoja lukiessani alkaa mielessä himertää **Monna Kamun** ja **Kaj Chydeniuksen** duetto *Suljetuin silmin*, yksi Tynnin suomentamista Shakespearen soneteista.

Tynnin luontorunoissa on vahvaa symboliikkaa. Äitiys- ja rakkaus-tematiikkaa on paljon runoilijan alkuaian tuotannossa. Tynni itse on aina ollut lausujen suosikki.

Tähti loistaa pääsi yllä. / Susi, löydät tiesi kyllä. / Tietoa-si ensimmäistä / ime rintojeni päistä, / ime silkkipää.

Tynnin perhe muutti Inkeristä Viron kautta Suomeen

vuonna 1919. Aale kävi koulua Helsingin Suomalaisessa Tyttölyseossa ja opiskeli myöhemmin Helsingin yliopistossa kotimaista kirjallisuutta ja aloitti lausuntaharastuksen. Hän luki ulkomaista runoutta, mutta esikuvina olivat kotimaiset lyyrikot, myös Saima Harmaja.

Tynnin toinen aviomies akateemikko **Martti Haavio** kannusti ja toimi vaimonsa kriitikkona. He tekivät myös yhteistyötä.

Tynni tunnetaan myös *Tuhat laulujen vuotta* -maailmanlyriikkakokoelmasta.

Ylitse vuoren lasisen -kokoelmaa Hökkä ylistää suomalaisen rytmihistorian merkkiteokseksi.

Aale Tynni sai Lontoon olympialaisten taidekilpailuissa kultamitalin

1948 ja saksalaisen Henrik Steffens -palkinnon 1985 sekä useita muita merkittäviä palkintoja. Hän oli Suomen ensimmäinen naisakateemikko.

Aale Tynni:

Kootut runot 1938–1987, 668 s., 22,40 e., WSOY 2013.

Ja sitten hymyä...

Ennen kuin tähän on tultu, oli tarvittu monta vääntöä. Ketkä olivat vastaan ja ketkä puolustivat VB-valokuvakeskuksen perustamista. Puolustajat ovat yhä kulttuuri-ihmisiä. Lehtivalokuvaajat **Jorma Komulainen**, **Topi Ikäläinen** ja **Jaakko Julkunen** uskoivat asiaansa. Suunnannäyttäjät aina tarvitaan. VB-seuran 30-vuotiseen historiaan mahtuu paljon kuvia ja tarinaa, syntyi komea teos *Valokuvan puolesta* • VB.

Kirjan pohjana on **Mirja Karjalaisen** kirjoittama historiaosuus. **Ossi Wallius** kertoo, että juhlavuoteen siirryttiin taloudellisesti tiukassa tilanteessa, mutta tulevaisuuteen uskoen.

Eivät seuran perustajajäsenetkään aikanaan arkailleet

rahoituksen kanssa, vaan tarvittaessa he ovat turvautuneet vekseliin. Toisarinoita kerrotaan

myös lisätilarpeeseen suhtautumisesta. Sopiva tila olisi ihan vieressä Kuninkaankadun ja Minna Canthin kadun kulmassa. Vaan kansliasihteeri esitteli Työnsuunnitelmaa eli "Ruplaa" ja Valokuvataiteen museon johtaja häipyi vähin äänin Kuopiosta. *Victor Barsokevitsch-seuran* perustajakolmikon yhteisnäyttely palautti VB-valokuvakeskuksen juurilleen juhlavuoden päätteeksi, **Seppo Kononen** kirjoittaa.

VB-valokuvakeskuksen

25-vuotinen taipale on täynnä komeita näyttelyjä, joista on luetelo kirjan lopussa. Kaunis katsella ja ilo antaa lahjaksi!

Mirja Karjalainen • Seppo Kononen • Ossi Wallius: *Valokuvan puolesta* • VB VB-valokuvakeskus 25 vuotta Victor Barsokevitsch -seura ry 30 vuotta 63 s., 25 e., MediaWallius 2013.

RITVA KOLEHMAINEN

Lopetan palstani pidon tähän. Kiitän päätoimittajia Pauli Juusela ja Lahja Pyyköstä antoisasta avustaja-ajastani. Kiitos myös uskollisille lukijoille kannustavista palautteista. Ritva

Vekkeri

– ajatusta ja antiikkia osto ja myynti p. 045 895 6680

ILMAINEN NEUVO OY:n
Oikeudellinen puhelinpalvelu
0600 30 6060
Puhelun hinta 2,95 € min + pvm/mpm
www.ilmainenneuvo.fi

Arja auttaa arjen askareissa.
Soita Arjalle.

Hoiva- ja kotityöpalvelu
Arja Vihonen Ky
050 336 3503

PERUNKIRJOITUKSET

testamentit - kauppakirjat ym. asiakirjat ammattitaidolla ja joustavin maksuehdoin

Herastuomari Leila M. Tuomainen
p. 044 211 9876

PERHEOIKEUDEN LAKIASIAT

esim. avioehto, testamentti, perunkirjoitus alkaen 300 € + kulut + alv 24 %

Asianajotoimisto Kalevi Pitkänen Oy

Puistokatu 6, 70110 Kuopio
puh. (017) 282 2211 • faksi (017) 282 3101
www.kalevipitkanen.com • aatsto@kalevipitkanen.com

ASIANAJOTOIMISTO KOLARI&CO.OY

Seppo Kolari, Matti Reinikainen,
Ville Heikinheimo, Katriina Manninen, Kristian Kakko
Kauppakatu 39 A, 4.krs, 70100 KUOPIO
(017) 265 7777/puh. (017) 261 1085/fax.
www.kolari-co.fi

Perunkirjoitukset

Luotettavasti – asiakasystävällisin hinnoin

Tilisara, Tapionkatu 5-9, Kuopio
046-892 1422

LAKIASIAINTOIMISTO
PEKKA RÖNKÄ KY

OIKEUDELLISIA PALVELUJA KOKO
POHJOIS-SAVON ALUEELLA.

Perhe- ja jäämistöasiat ym. Otettuanne yhteyttä selvittämme maksutta oikeudellisen avun tarpeenne laajuuden.

www.pekkaronka.fi
lakiasiat@pekkaronka.fi

Puijonkatu 29 A 4
70100 KUOPIO
Puh. 044 577 1166

Onnittelumme
100-vuotiaalle
Kirkko ja Koti -lehdelle.

Smart Move itella

KIRKKO & KOTI

9

Kuopion ja Siilinjärven seurakuntalehti.
100. vuosikerta.

Seuraava numero ilmestyy 22.5.

KOTIMAA-YHTIÖT

Kustantaja Kustannus-Oy Kotimaa, Hietalahdenranta 13, 00180 Helsinki. **Julkaisija** Kuopion ev.lut. seurakunnat, PL 1064, 70101 Kuopio, p. 158 111, faksi 158 288, www.kuopionseurakunnat.fi.

Toimitusneuvosto Paavo Kaitokari, Hannu Koskelainen, Kirsi Leino, Pauli Kurkirinne, Marketta Rantama
Painos 73670 kpl

Toimitus Suokatu 22 B, 5. krs., avoinna ma–pe klo 8–16. Lahja Pyykönen, päätoimittaja, virkavapaa p. 040 484 8232, Ulla Remes, tiedottaja p. 040 484 8234,

Taitto Kotimaa-Yhtiöt
Ilmoitukset: Pirjo Teva puh. 020 754 2284, gsm 040 680 4057 pirjo.teva@kotimaa.fi

Tilaukset Kuopion ulkopuolelle 20 €/vuosikerta.

Jakelu Itella Posti Oy, Suora Lähetys Oy.

Jakelupalaute:
www.suoralahetys.fi,
puh. 017 264 7800

RISTIVETOA

Virsimaraton ravitsee sielua

Säyneisissä toivottiin virsiherätystä.

Säyneisen kirkon pihamaalla vallitsee keväisenä iltana lähes hiiskumaton hiljaisuus. Sen rikkoo vain kirkon uumenista kiirivä vaimea virrenveisuu. Käynnissä on viikon mittaisen virsimaratonin viides ilta. Heti alkuillasta paikalle on saapunut kourallinen ihmisiä. Joku heistä ehkä jaksaa urakoida koko illan alusta loppuun. Viisi tuntia.

”Ihmiset saavat tulla ja mennä, kukin oman jaksamisensa ja aikataulunsa mukaan. Ei ole tarkoitukseen, että täällä on istuttava alusta loppuun”, virsimaratonin puuhanaisiin kuuluva **Raija Kilpeläinen-Somero** kertoo. Laulaminen on henkireikä

Ritva Keinänen kiiruhtaa virsimaratonille ensimmäisten joukossa. Tänään hän on mukana kolmatta iltaa.

”Olin alkuvuikosta kahtena peräkkäisenä iltana laulamassa, mutta se kävi äänen päälle. Täytyi pitää vähän välipäiviä.”

Keinänen kuuluu kirkkokuoroon ja on tänäänkin luvannut toimia laulun vetäjänä osan illasta.

”Kirkkokuoron lisäksi laulan toisessakin kuorossa. Minulle laulaminen on oikea henkireikä.”

Yhdeksi koskettavimmista virsistä Keinänen mainitsee Vain Sinä tunnet minut Vahtaja.

”Siinä vain jollain tavalla on hyvä sanoma, joka puhuttelee.”

”Tähän mennessä ei vastaan ole tullut kovinkaan montaa minulle outoa virttä. Virsimaratonin parasta antia onkin oppia laulamaan näitä vieraampia virsiä.”

Virsi-iltojen aikana Keinäselle on käynyt selväksi myös urkujen rooli oikeanlaisen tunnelman luojana.

”Tänäänkin täällä säestetään pianolla, mutta ei se vaan kuulosta yhtä hyvälle kuin urut. Mielestäni virsiin kuuluu ehdottomasti urkusäestys.”

Kiitosvirret tärkeitä

Samuel Niskasella on edessään ensimmäinen

Ritva Keinänen on aikaisemmin osallistunut Siioninvirsimaratonin. ”Se saatiin vietyä läpi kolmessa illassa.”

kerta virsimaratonilla.

”Minulla on aika herkkä kurkku, saa nähdä kuinka se kestää”, mies pohtii kirkon ovella.

Niskanen kuuluu Säyneisen alueeseurakunnan vastuuryhmään.

”Jo senkin puolesta piti tulla katsomaan, että minkälainen rupeama tämä on.”

Niskanen kertoo olleensa ihan pikkupojasta asti virsien kanssa tekemisissä. Omat lempivirret löytyvät kiitosvirsien joukosta.

”Koen, että aika paljon on elämässä kuitenkin aihetta kiitokseen. Suomessa on asiat mallillaan verrattuna moneen muuhun maahan. Ei aina pitäisi pelkästään valittaa, vaan muistaa myös kiittää.”

Virsikirja on aarre

Raija Kilpeläinen-Somero toivoo, että virsimaraton saisi aikaan jonkinlaisen virsiherätyksen.

”Meidän virsikirjamme on varsinainen

aarre. Virret hoitavat ihmisen sielua.”

”Toivoisin, että erityisesti työssä käyvät, kiireiset ja stressaantuneet ihmiset löytäisivät veisuutilaisuuksiin. Niissä ihminen saa vain levätä ja olla.”

Kilpeläinen-Somero harmittelee, että virret ovat jääneet vähän retuperälle jopa kirkon sisällä.

”Väitän, että kanttoreita lukuun ottamatta seurakuntien työntekijät eivät tunne kovinkaan hyvin virsikirjan sisältöä.”

Virsimaratonin toinen puuhanainen, Salme Harjunen, on urakoinut maratonilla joka ilta alusta loppuun.

”Monet ovat kertoneet, että on aivan erilaista laulaa täällä kuin jumalanpalveluksissa. Tunnelma tempaa mukaansa.”

”Virsistä löytää lohdutuksen esimerkiksi ahdistavassa elämäntilanteessa. Minulle virret ovat rukouksia.”

HELI HARING

KISSA PÖYDÄLLE

Kirkkopäivät uudistuivat – tule mukaan

Kirkon katse on tulevaisuudessa. Kirkko ja Koti-lehti juhlii nyt sataa vuotta, mutta kauas ei Kirkkopäiväkään jää jälkeen: vuonna 2017 juhliitaan satavuotiaita Kirkkopäiviä yhdessä uskonpuhdistuksen juhluvuoden kanssa. 2015 Kirkkopäivät pidetään Kouvolassa.

Suunnitelmia on tehty pitkäjänteisesti tulevaan katsoen. Siksi Kirkkopäivät uudistuu juuri nyt.

Kuopion kirkkopäivät tarjoavat kysymyksiä, keskustelua, elämyksiä ja kohtaamisia. Riemu-festivaalissa kohtaamme kirkon tulevaisuuden eli nuoret. Toritapahtumassa käymme keskusteluun aikuisten kanssa. Musiikki-keskus voimannuttaa erityisesti työntekijöitä ja luottamushenkilöitä. Nuoret aikuiset ja opiskelijat tavataan päivien aikana erilaisissa klubeissa. Suuri yleisö törmää Kirkkopäiviin Kuopion kaduilla Kuorojen kierroksessa, liikkuvasa Yhteisvastuun valokuvanäyttelyssä ja Tuulipuvuissa tuulee -tanssi esi-

tyksissä.

Kirkkopäivät kohtaannuttaa kirkkoa ja kansaa ja on näkyvästi läsnä Kuopiossa koko viikonlopun ajan. Toivomme että päivät jättävät Kuopioon myös pysyviä jälkiä.

Itse olen palannut kirkkoon vasta viime vuosina. Olin pois kirkon yhteydestä yli 15 vuotta. Paras muisto nuoruuteni kirkosta oli ilo, yhteys ja nauru rippileirillä sekä isoisena.

Näillä päivillä saa nauraa. Itse odotan Saarnasaunan löylyä ja improvisaation iloa sekä jatko-klubeja Puikkarissa. Aion käydä myös Hiljaisuuden talossa ja pysähtyä hetkeksi omiin ajatuksiini. Toivon myös tuntevani yhteyttä eri tavalla uskovien kanssa... niin ja fudistakin aion pelata.

Mitä Sinä tulet etsimään päiviltä? Miten koet tapahtumat?

Ketä tulet kohtamaan? Löydätkö itsesi

konsertista, torilta, puistosta vai klubista, ehditkö

hiljentymään

ja kokemaan

kiitollisuutta

kirkon yhtey-

destä? Mitä viet

mukanasi, mitä tuot?

Päiviä on valmis-

teltu tiiviissä yhteis-

työssä Kirkkopalvelui-

den, Kuopion srk-yhtymän

ja koko kirkon kentän kanssa.

Olemme lähteneet matkaan

rohkeasti ja riskejä pelkää-

mättä. Tavoitteemme on

haastaa, kohdata, keskus-

tella ja uudistua. Tar-

vitsemme Sinua, sillä

ilman Sinua ei ole kirk-

koa eikä kirkkopäiviä.

Tervetuloa uusille

Kirkkopäiville kesä-

seen Kuopioon!

JARI KUPIAINEN

KEHITYSJOHTAJA

Soita äidille

Hän pakenee henkensä edestä tietäen, että seuraava minuutti voi olla hänen viimeisensä. Häntä jahdataan kuin eläintä, sillä hän on saanut aikaan suurta hävitystä ja tuhoa, tappanut ihmisiä.

Ja mitä hän tekee. Soittaa äidille. Äiti, meitä ammutaan. Äiti, rakastan sinua.

Näin toimi Bostonin maratonin pommittaja Tamerlan Tsarnajev juuri ennen kuin sai surmansa – jos lehtiä on uskominen.

Tappajallakin on äiti. Ehkä se viimeinen oljenkorsi, se, joka rakastaa ja luottaa, vaikka kaikki hajoaisi. Joka ei usko lapsesta pahaa, vaikka koko maailma uskoisi. Äiti, tuo toivossa väkevä.

Napanuora on usein lujassa, joskus niin lujassa, ettei se katkea, vaikka olisi jo aika. Helikopteriäidit väijyvät ja varjelevat lastensa elämää. He soittelevat alakouluun luokanopettajille, armeijaan kapteeneille ja yliopistoon professoreille ainutlaatuisista lapsistaan ja heidän erityistarpeistaan.

On äitejä, jotka hylkäävät. On äitejä, jotka tarrautuvat. On karuja ja koleita äitejä. On äitejä, jotka hemmottelevat. On äitejä, jotka lamaan-tuvat. Ja toisia, joitten energia melkein tuhoaa.

On äitejä, jotka ummistavat silmänsä, vaikka ne pitäisi avata. On sijaisäitejä, jotka paikkaavat biologisten äitien aiheuttamia arpia.

Sovinto on aina mahdollinen. Se on mahdollinen niin kauan, kuin äiti elää. Joskus kuolemankin jälkeen.

Useimmat meistä ovat aivan tavallisia äitejä. Jälkeenpäin ajatellen monta asiaa olisi tehnyt toisin. Nyt ymmärtäisi paremmin, missä lasten olisi pitänyt kehittyä. Yhden olisi pitänyt opetella pitkäjänteisyyttä. Toisen rohkeutta. Kolmannen empatiaa. Miksi tätä viisautta ei ollut silloin, kun lapset olivat pieniä?

Yhdessä asiassa Tamerlan Tsarnajev sopii esimerkiksi. Soita äidille ja kerro, että hän on tärkeä ja rakas. Soita, ennen kuin on liian myöhäistä.

Äitiys ei ole tähtitiedettä. Ihan tavalinen on tarpeeksi. Ja se saa luvan riittää myös lapsillemme.

Palstalla kirjoittavat vuorotellen yliopistonlehtori Helena Kantanen Kuopiosta sekä toimittaja Janne Villa Helsingistä.

Lauantai 1968

Tyttö istui karvalankamatolla ja tuijotti televisiota. Äiti tuli olohuoneen ovelle, kernikassi kädesään. Television läike oli kuin valkeaa tulta seinillä. Eteisestä kuului vauvaveljen kitinä. ”Jouvu jo”, äiti sanoi, ja tyttö tiesi, että kassiin oli pantu Sunlight-saippua, pyöreä XZ-pullo ja pyyhkeet. Hän kurkotti kätensä, sulkki television ja huoahti. Sinne jäi loimotus, juoksu ja hätä.

Tyttö vääntäytyi matolta, jenkkaasi valuvia sukkahousujaan ja kiirehti eteiseen. Äiti meni jo oversa, vauvaveli käsivarrellaan. Tyttö pani kengät jalkaan ja otti kassin oven vierestä.

Huhtikuun ilta nousi tyynenä pihan ja portin ylle. Oota, hän olisi tahtonut kitistä, äiti oota. Kuvat pyörivät hänen silmissään kuin helikopterin siivet majojen yllä. Ihmiset kassoissa.

Hän laputti äidin rinnalle, hengitys pullahdelti pilvinä, katu kiili, lamput lensivät lehmusten oksistoissa ja äidin kannat kaputtivat asfalttiin keväisen kuivan rytmin. Niiden ääni oli niin arkinen, että sydän rauhoittui ja pahat kuvat kaikkosivat.

Käännyttiin kulmasta. Sau-na, hän sanoi puoliääneen ja katsoi varkein äitiin. Huomasiko? Mutta äiti avasi jo oven, jonka yllä kirjaimet seisoivat vartiossa. Sauna.

Sitten sauna lakkasi olemasta sana ja tulvahti silmiin, korviin, iholle: jääkarhukaramellin värinen eteinen, kolahtava kas-saluukku, tumma ovi ja pukuhuoneen lauhkeus. Naisia lihaisina, lanteisina, punakoina. Kammatt sousivat hiusten aallokoissa, sormussormet välähtelivät, pulleat tädit nostivat rintojaan ja pyyhkivät niiden alaista ihoa.

Löytyi heillekin pätkä penkkiä ja vaatekoukku sen yllä. Tyttö tahteli vaatteet sän-tillisin liikkein, kookosmatto sipri jalkapohjia, äiti riisuutui ja otti alastoman velivauvan rinnoilleen. Tyttö katsoi ympärilleen, kaikilla muilla oli ulokkeita, yksin hän oli pelkkää litteyttä.

”Elä toljastele”, äiti sanoi.

Pesuhuoneen ovi höyrähti auki. Tyttö astui pilven sisään, tuoksuvaan utuun. Suihku kohisi, peltivadit rämähtelivät. Ja pesupöydän luona seisoivat Saunottajatäti!

Saunottajatädillä oli yllään tuttu muoviessu, kädet olivat punaiset, hiuksilla valkeaa liina. Päivee, tytön teki mieli sanoa, pyöräyttää hyvän mielen sana kuin sileä kivi, mutta saunottajatäti kumartuikin vauvan puoleen ja alkoi jokitaa sille: ”Onkos se mies ensimmäisen kerran saunassa, onko.”

Tyttö haki soikean vadin sivupenkiltä ja vei sen hanan luo. Kun vati oli aivan täysi, hän tarttui kahvoin ja ähkäisten tempasi sen ilmaan. Jalat suorina junkuttaen hän kantoivat vadin penkille, otti saippuan käsiinsä ja hieroi koivuntuoksun vatsalleen ja kaulalleen.

”Löylyyn”, äiti sanoi ja kauhoi vettä hänen päälleen. ”Etkö sinä tule”, tyttö kysyi, vaikka tiesi. Vauvaveli ei kuumaa kestänyt. Eikä äiti tahtonut jättää sitä hetkeksikään käsistään.

Löylyhuoneen musta luola aukesi huokaisten. Joka puolella istui hikeä tiukkuvia naisia. Tyttö istuutui lauteelle ja hautasi kasvot polvien väliin. Hengitys tuli ähkäisyinä.

”Maisako se siinä?” Saunatuttu Kettusen täti istui kauimmaisessa nurkassa, niin kuin aina. Kuumen ilman kumartamana tyttö köpitti tädin luo.

”Ripsuttelenko vastalla Maisoo”, täti kysyi ja teki tilaa viereensä.

”Ei tarvihe”, tyttö sanoi ja painoi taas pään polvien lomaan.

Mutta selässäpä tuntui jo talven yli levänneen, haaleassa vedessä henkiin herätel-

lyn vastan karkeus. Kirpakasti täti vastoi, kuumaa ilmaa lehyhi ja vesi pisaroi lehdenkärjistä, vesi pisaroi silmänurkista, ja täti sanoi: ”Hyvinkö se sinä oot jaksellu.”

”Nii”, hän myönsi, vaikka ääni takertui kurkkuun kuin kylmä kaurapuuro. Ripsutus toi mieleen äidin kämmenen, joka kulki selkää pitkin hellästi sivellen.

”Minä ossoon lukkee”, hän sanoi uhmakkaasti. Ripsutus taukosi. Kettusen täti puhahhti: ”Ohhoh. Ja montakos vuotta sinä niäs olitkaan?”

”Oonhan minä jo neljä ja puol. Viietä käyn.”

”Viietä käyt. Justiisa”, sanoi Kettusen täti. Se upotti vastan vadin uumeniin, nousi seisomaan ja meni pois.

”Se on tuo Kettusen Lyyti vähän tuommonen kohno”, sanoi joku löylynheittäjän paikalta. Kauha heilahti ja kiuas kohahti. ”Vaanhyyvin mukava oli se sen veli. Jonka ne sielä sovassa tappo. Lyytihän se sen veljen hoiti, kun ne äitistänsä jo pieninä jäi.”

Tyttö laski jalat saunan lattiaralleille ja keskitti ajatukset askeliin, elä kuuntele, hän toisti eikä enää kuullutkaan mitään, työnsi oven auki ja meni suoraan suihkuun. Sovassa tappo, sohisi vesi lattian betoniin. Sovassasovassa. Hän käänsi hanat kiinni.

Äiti oli mennyt jo veljen kanssa pukuhuoneeseen. Hän seisahtui kynnykselle ja nautti villakkuudesta ihollaan. Kananliha nousi käsi-varsiin. Sitten tapahtui ihme.

Kettusen täti oli jo pukeutunut. Se katsoi häneen, meni sitten luukulle ja koputti siihen. ”Sitruunasuuta”, täti sanoi. ”Ja pilli.”

Ja täti toi sen hänelle ja sanoi ”Hekkääten.” Milloinkaan hän ei ollut saanut limonaattia saunassa. Nyt koko pullo oli hänen, huurutuva, kynelehtivä pullo. Itkupilli, hän kuiskasi pullolle ja tuhisten ja kaksin käsin pullosta pitäten alkoi imeä kirpeää juomaa.

Juokoon vauva pulloistaan niitä maitosotkujaan. Kuplajuoma olisi purskunut sen nenästä ulos. ”Onko hyvvee”, sanoi Kettusen täti. Hän röyhtäisi ponnella ja sanoi: ”Parasta.”

Kettusen pani baskerin päähän, nyökkäsi ja lähti. Vaan kyllä he taas tapaisivat. Ja hän imi limpparin lopun pilliä kauhistavasti korisutaen, huokasi ja luki etiketistä kovaan ääneen: ”Tals-ti.”

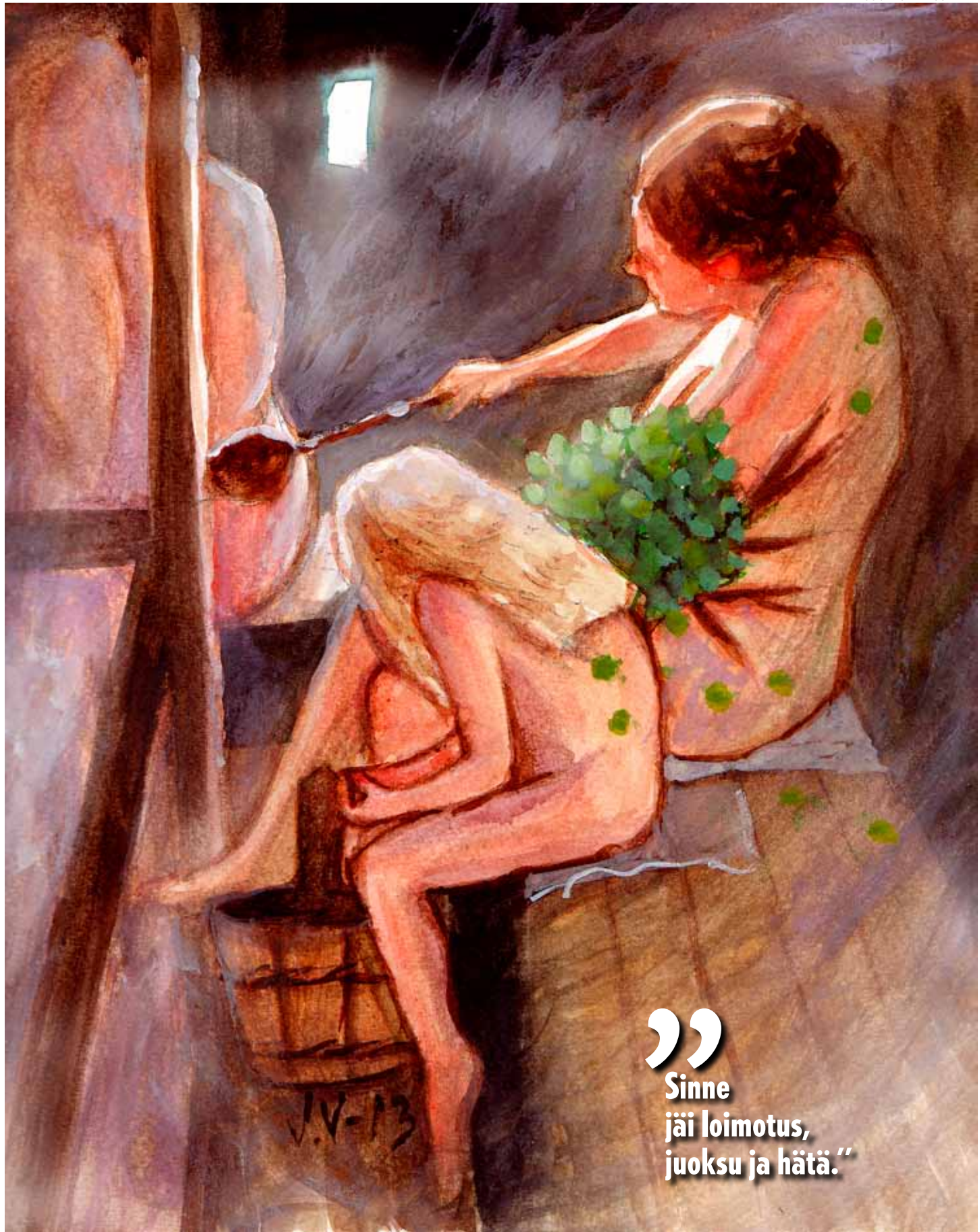
Kun hän sitten astui äidin perässä iltaan kernikassi pohjetta vasten läpsähdellen, hän näki vanhan kirkon kadun päässä ja sen takana keväisen sirppikuun. Hän tahtoi sanoa äidille: Kun näyttivät televisiossa. Niin mitenkä ihmiset semmoseks kuolleitten kasaks laite-taan. Ja mistä se sota tulloo. Onko se niin kuin ukkonen?

Mutta hän ei kysynyt. Koska sota oli paha asia, jonka takia mummo itki iltaisin. Ja Kettusen täti oli kohno. Hän oli toivonut että veli kuolisi, tuo joka nukkui nyt. Hän kurtisti kulumiaan viileälle kevätkuulle ja ajatteli: en halua kohnoksi. Eikä tuo riepu sovassa pärjäis.

”Minä tykkeen mejän vauvasta”, hän sanoi. Ja äiti tarttui häntä kädestä ja puristi sitä tiukasti.

SIRPA KÄHKÖNEN

JOONAS VÄHÄSÖYRINKI

”
Sinne
jäi loimotus,
juoksu ja hätä.”